

ISSN 1987-5355

9 771987 535007

#56

2016

February, March, April

STYLE

ARCHITECTURE INTERIOR DESIGN

LONCI

არქიტექტურა ინტერიერი დიზაინი

Capatect CARBON

- ԳՆՆԱԵՈՆ ԲՆՈՒՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ՅՆԵԹԻՆ ԴՆՆԵՐԻՆ ԵՆԵԹՅՈՒՆ

ՄԻՈՒՐ, ԲՆՈՒՆՑԻ, ԺԵՈՒՅԻՆ.

JUNG

inslo
Innovative & Inspiring

CELEBRATE

BEHAVIOR

"Jung" logo

inslo is a leading provider of digital marketing solutions for
business, education, and government organizations. We provide
strategic insight and data-driven solutions for our clients.

inslo is a leading provider of digital marketing solutions for
business, education, and government organizations.

inslo logo

Association of Architects of Georgia
საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია

გამომცემელი - საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია
მთავარი რედაქტორი - ნინო ლაღიძე
ინფორმაცია - ნინო ლაღიძე, დიმიტრი გელოვანი.
თარგმანი - ნატა კურტანიძე
კომპიუტერული დიზაინი - თამაზ ჩხაიძე
ხელნაწი - შ.პ.ს. სტილი, დიდი ქუჩის ქუჩაზე მდებარე ქავთაძის ქუჩა

**PUBLISHER - ASSOCIATION OF ARCHITECTS
OF GEORGIA**

CHIEF EDITOR - Nino Laghidze

INFORMATION - Nino Laghidze, Dimitri Gelovani.

TRANSLATION - Nata Kurtanidze

COMPUTER GRAPHIC - Tamaz Chkhaidze

ADVERTISEMENT - STYLE Ltd. Director Ekaterine Javakhishvili

www.archias.ge

0186 თბილისი, ვაჟა-ფშაველას გამზ. #70ა
მობ: 593 42-74-73; 599 10-56-03; 558 28-29-30

70a Vaja-Pshavela ave, 0186 Tbilisi, Georgia.
Mob: (+995) 593 42-74-73; (+995) 599 10-56-03; (+995) 558 28-29-30
<http://www.archias.ge>
<http://www.archiaward.com>
E-mail: laghidze.n@gmail.com

სარეკლამო ტექსტის შინაარსზე
რედაქციის პასუხს არ აკისრებს

არქიტექტორებისა და დიზაინერების საყურადღებოდ!

საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია და ჟურნალი "სტილი" აცხადებს თქვენთან თანამშრომლობას.
გთხოვთ, მოგვანოვოთ თქვენს მიერ ხელმოწერილი არქიტექტურულ-დიზაინერული პროექტები. მათ შორის საუკეთესოები განთავსებული იქნება ჟურნალი "სტილის" მომდევნო ნომერებში, ხისთვისაც წინასწარ გიხდით მადლობას.
ჟურნალის ხელმოწერა იტოვებს უფლებას გაცნობოთ მასალის მომზადებისა და პუბლიკაციისათვის აუცილებელი პირობა - ჟურნალში გამოსაქვეყნებელი მონიშნული ნაშრომების იქნას მისი ამასხველი ფოტო-მასალის მალაქმხატვრული ხაზისხით - ავტომატურ უხეხვე-
ლს მონიშნის პროექტის ფოტოგადაღება.
დაზუსტდეს თანავერითა ვინაობა!

WORLD

საერთაშორისო ადვანსური კონსტრუქციები

ევროპული ბრენდების ყველაზე ფართო არჩევანი

საერთაშორისო ბრენდები

საერთაშორისო ბრენდები | www.world.ge

www.archias.ge

www.archias.ge

593 427 473

საერთო უწყვეტი რეკლამა

© 2013 FLOS. All rights reserved. FLOS is a registered trademark of FLOS S.p.A. Italy. FLOS is a registered trademark of FLOS S.p.A. Italy.

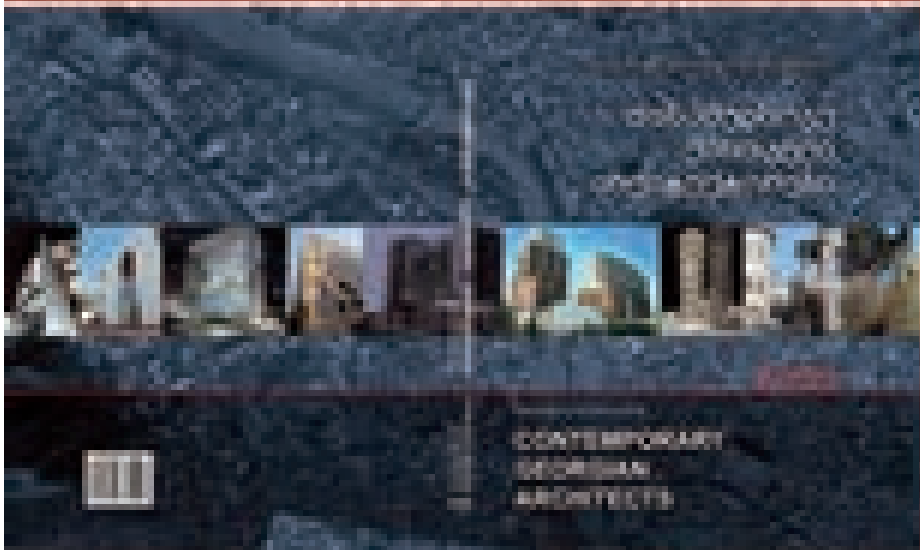

www.flos.com

2013

FLOS.COM

www.flos.com

„საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია“ და ჟურნალი STYLE -ს ეგიდით გამოიცა წიგნი - "საქართველოს არქიტექტურა & თანამედროვე ქართველი არქიტექტორები". გამოცემა გაყიდვაშია თბილისის წიგნის მაღაზიებში.

წიგნის - "საქართველოს არქიტექტურა & თანამედროვე ქართველი არქიტექტორები" - გამოცემა, პროექტის პირველი ეტაპია.

დანყებულა წიგნის II ნაწილზე მუშაობა. დაგეგმილი გვაქვს, იგი, კვლავ საინტერესოდ განვაგრცოდ, მითუმეტეს, რომ ინტერესი პროფესიონალების მხრიდან მზარდია.

დაგვიკავშირდით მისამართზე:
ვაჟა-ფშაველას გამზ. 70ა
მობ: +995 593 42 74 73
E-mail: laghidze.n@gmail.com
www.archias.ge

“Georgian Architecture & Contemporary Georgian Architects” - Book

Project organizers: STYLE Magazine, Association of Architects of Georgia

“Georgian Architecture & Contemporary Georgian Architects” is only the beginning of our project. We started work on the second volume of the book, in which we hope to further explore the past and present of Georgian art, especially considering that the professionals already start to show increasing interest toward our activity.

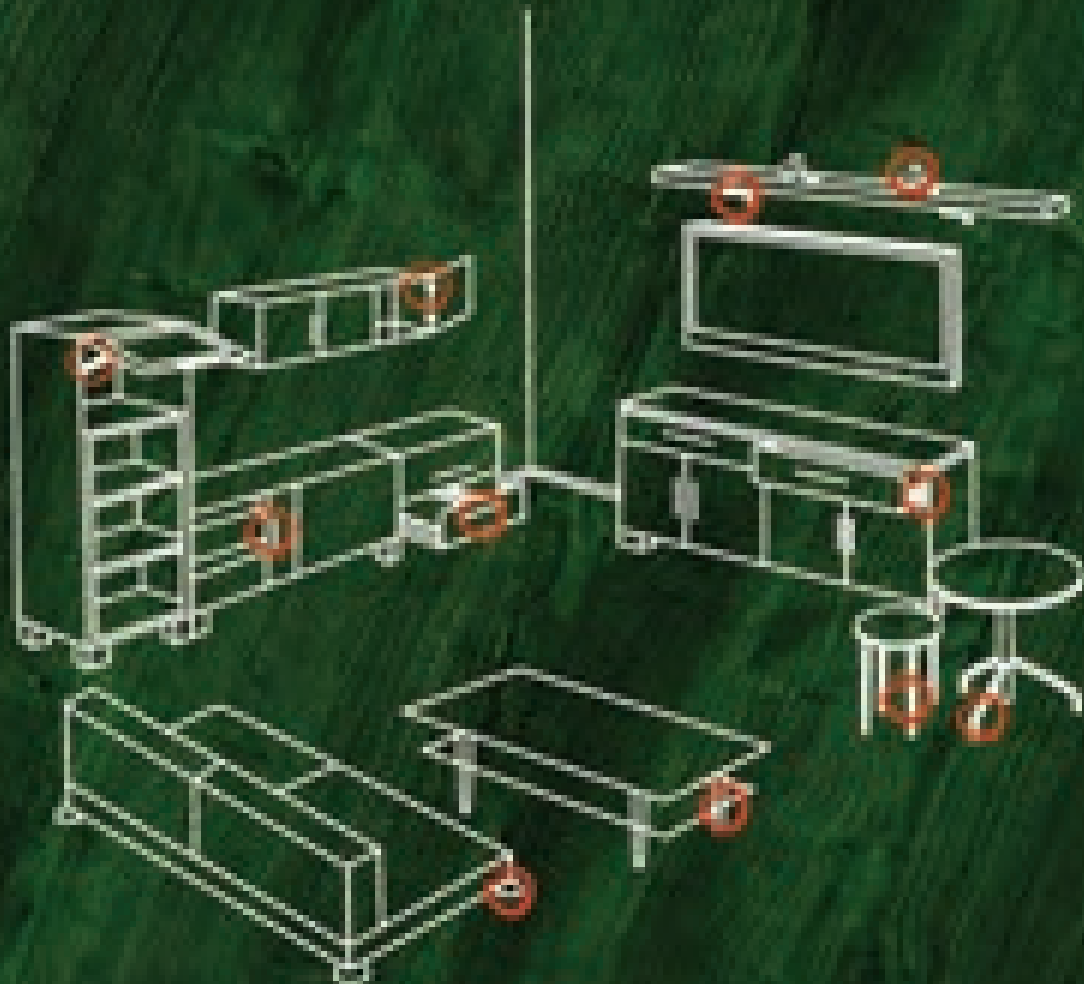
please contact us at the following address:
70a Vaja-Pshavela ave., Tbilisi, Georgia;
Mobile: +995 593-427473
E-mail: laghidze.n@gmail.com
www.archias.ge

შეადგენა წიგნის მეორე ნაწილი

გამოცემაში მონაწილეობის შესრულებას
დაგვიკავშირდით:

e-mail: laghidze.n@gmail.com

დასრულებულია გვერდები...

www.ltb.ge

შპს „ლთბ“

სადავო-სამკავერის ქარხანა

მის. მ. ჯანაშიასი №2

ტელ. 2 66 71 61/62/63

ltb@tb.ge; hotline@tb.ge

www.facebook.com/furniture

CLEAF è CLEAF

SEMPLICE

յո՞ւմնա՞ն **CLEAF** ս.բ.ս զատեց 1970 Վլեյն Վանուսզընի ապրտաբոլոյս հրատարակեալ ինքնակոչեցեալն եւ զայն ձեւն յնորոգեալս զառնիչ հրատարակեալս զայնոն սերտեպրոնի եւ սեպտեմբրիս զմեանն կոչեցին:

Ինչպե՞տե՞ս զանտարգրուեալս եւ հարմարե՞լ Վլեյնոն յո՞ւմնան սիւն ինքնակոչեցեալն զամենայն կեանսնորն իրենն կոչանալս եւ յանտարգրուեալն զառնիչ ուսանի զմեանորն յս յարեալ եւն զսեպտեմբրիս: Կո՞ւմնանն ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս իրենն եւ ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս:

CLEAF ս.բ.ս հարմարե՞լ ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս:

Կո՞ւմնանն յնորոգեալս **II***, **CE**** եւ ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս **ISC***** կոչեցեալս:

* Ստանդարտ ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս
** Ստանդարտ ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս
*** Ստանդարտ ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս ինչպե՞տե՞ս

GLEAF არის წარმოადგენს სიმრავლედ მღვას იტალიის ადგილი ძველი ძველსტრის სეზონი. კრეატიული და პროექტირების გუნდი წყვილით კომპანია ჩართულია სხვადასხვა ძველსტრულ და ძველსტრულ პროექტში. ამის შემდეგ კომპანია ძველს ადგილის გუნდებსა და მათ გამოყენების ძველსტრულს დასრულებს. **GLEAF** -ის დასრულებულია სხვადასხვადას ადგილები და ადგილებს სხვადასხვა ძველსტრულ დასრულებს ადგილს მისი სეზონის გარე ფაქტორების მიხედვით.

GLEAF ამის ძველი პროექტების ადგილია წარმოადგენს კომპანის სიმრავლედ პროექტები, ამის: **DADA, MOSTINI & C, POLIFORM, BOFFI, VARDANA, LOMA, EMADISSO, FLOU, GORDOTTI, FEMAL** და სხვადას სხვა.

MODULARE

DI STILE ITALIANO

პროექტის შექმნა შესრულებულია მის „დასრულებული“ პროექტი წარმოადგენს კომპანია **GLEAF** სხვადას სხვადასხვა წარმოადგენს სეზონის სეზონის შესრულებულია სეზონის.

www.fb.ge

სადაცაც უნდა იყოს, იქ უნდა იყოს

ა. ბაქრაძე,
მ. ჯანაშიაძე 2
 ტელ: 266 71 61/62/63
 ფაქს: 591 96 33 92
 email: shop4@fb.ge
 fb@fb.ge, hotline@fb.ge
www.facebook.com/furniture

სადაცაც უნდა იყოს, იქ უნდა იყოს

სარჩევი Content

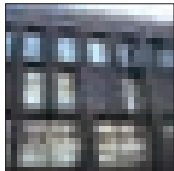
**ქალაქი
GUEST**
თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი
Tbilisi Zakaria Paliashvili Opera and Ballet State Theatre

18

თბილისში, მდინარე ვერეს ხეობისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის "ჩარჩო გეგმა"
Development concept of the Vere River valley

22

**სტუმარი
GUEST**
ელიზაბეტ მერკი: "ჩვენ არავის ვკარნახობთ, თუ როგორ უნდა გამოიყურებოდეს ფასადები"
Elisabeth Merk: "We do not dictate how facades should look"

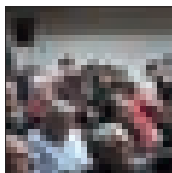
30

**არქიტექტურული ფორუმი
ARCHITECTURAL FORUM**

ARCHFOLIO

36

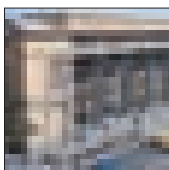
არქიტექტურების სიტყვა ქალაქს №1

38

"მცოცავი საზღვარი"
CRAWLING BORDER

40

**ჩაონსახსნა-ჩახსნა
RECONSTRUCTION-RESTAURATION**

იმელის შენობის ინტერიერის მხატვრული გაფორმება

44

**ბამოფენა
EXHIBITION**

"ქალები აშენებენ! იქ, სადაც კავკასია ევროპას ხვდება..."

Women build! Caucasus meets Europe

48

ქეთევან სოკოლოვა-ქურდიანი

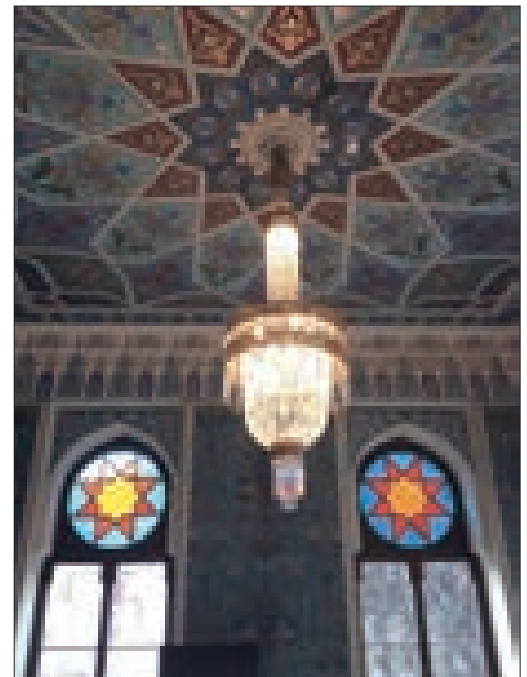
Ketevan Sokolova-Kurdiani

52

საზღვარი
Border

54

*The Perfect Location
For Your Perfect Day*

განთავსებულია სხვადასხვა მოსახლეობისთვის დასვენებისა და სასადილოდ. აქვე გახლავთ მარტინის სასადილო დასახლება, რომელიც განთავსებულია გარდნის დარბაზში.

საქონლის მფლობელი

საქონლის მფლობელი გ.მ. 71

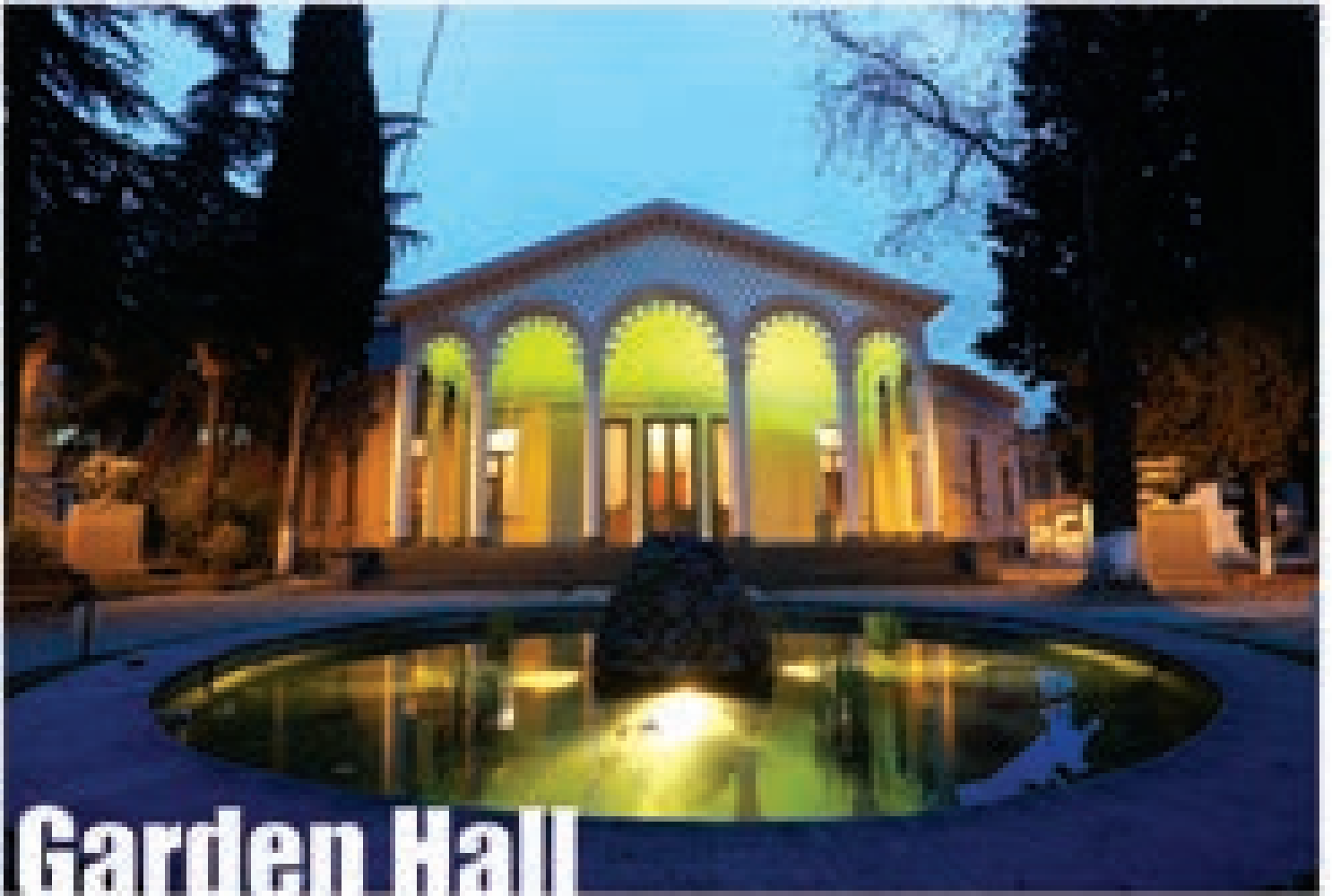
mail: info@meidan.ge

tel: +995 591 913330

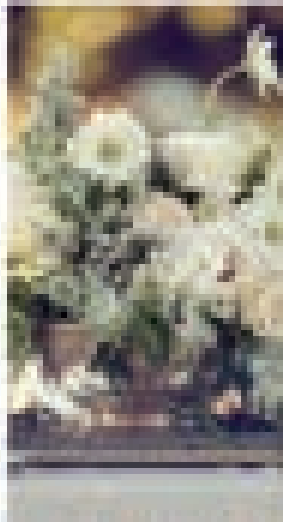

ღია პოლი

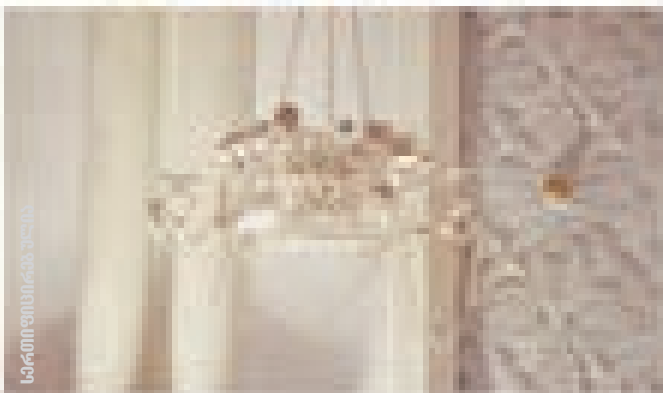

Garden Hall

ՀԱՅՈՒՑԻՄԵՆԻ ՄԱՅՈՆԾՈՒՄԻ

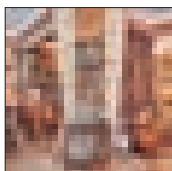
ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՐԽԻՎ

სარჩევი Content

სოციალური
არქიტექტურა

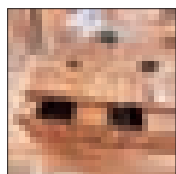
58

ინტერიერი
INTERIOR

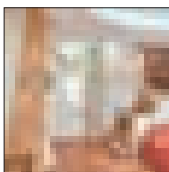
ქალაქური ხასიათი ინტერიერში
The urban character
in the interior

62

არქიტექტურული სტუდია
თბილისში
Architecture Studio
in Tbilisi

70

დუბლექსი შუა ქალაქში
Duplex in the middle
of the city

76

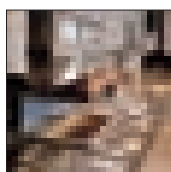
პროფესიონალური
დიალექტი
Professional dialect

84

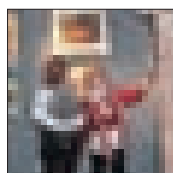
გაერთიანებული საერთო ოთახი
და სამუშაო -
ინტერიერი განსაცხადის

88

დეკორატიული
ხელოვნების სტიქია
Nature of
Decorative Art

90

ვერნიჟაჟი
VERNISAGE

"Architect Women &..."

96

ბავშვთა ნახატების ხიზლი

98

აინტერნაციონალური
AWARDS

International
Architectural
Competitions

99

DOLCE ROSA®

SALON INTERIOR

საბრუნო-სამშენობლო

შობა, სპეციალიზირებული ტიპისა და
მრავალფეროვანი კაბინები, რომლებიც
კაბინები, 112 88 00 (საბრუნო), 112 88 00
www.dolcerosa.ge

www.dolcerosa.com
www.dolcerosa.ge

AMERICAN STYLE

ITALIAN CATERING

OSWESITONE

DECOR

სინათლე არის ის, რაც განსაკუთრებულად წარმოაჩენს ქალაქს, მით უმეტეს კი სახლს.

რბილი, გამჭვირვალე განათება დამახასიათებელია კონსერვატული ინგლისისთვის. ნერტილოვანი და მორბენალი - მუდამ ახალგაზრდა პარიზისთვის, მაგრამ მხოლოდ იტალიისთვის არის დამახასიათებელი განათება, რომელიც აკმაყოფილებს ჭირვეული იტალიელი ქალბატონის ყველა მოთხოვნას.

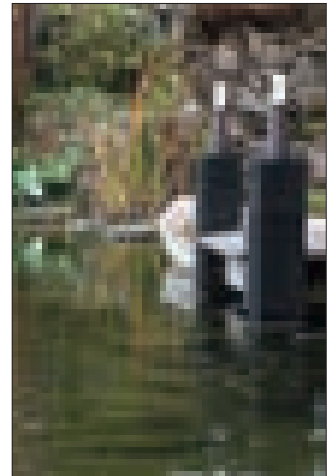
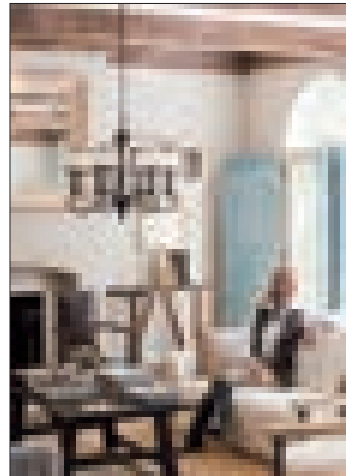
ქ. თბილისში, სალონ DOLCE ROSA-ში წარმოდგენილია ექსკლუზივი - უნიკალური გასანათებლები კომპანიისგან **Pataviumart!**

ეს კომპანია, მთელს მსოფლიოში ცნობილია, როგორც ექსკლუზიური გასანათებელი ნაკეთობების და აღჭურვილობის მწარმოებელი კომპანია. იგი წარმოიშვა პატარა სახელოსნოსგან, სადაც რესტავრირებას უკეთებდნენ ანტიკვარულ გასანათებლებს. ორი ერთმანეთზე შეყვარებული ნიჭიერი ხელოვანის - ინესა და ადრიანო გომიეროების შემოქმედებას და ოჯახურ კავშირს ჰქონდა ისეთი მძლავრი პოტენციალი, რომ მონუსხა და ალაფრთოვანა მსოფლიო.

1960 წლიდან კომპანია **Pataviumart** ქმნის ისეთ შედევრებს, რომლებიც ამშვენებენ მრავალი ქვეყნის (მათ შორის რუსეთის) ყველაზე სტილურ და მდიდრულ ინტერიერებს. რა თქმა უნდა ასეთი აღმაფრენა გამონვეული იქნა არა მხოლოდ შემქმნელთა ნიჭიერებით და შთაგონებით. რა თქმა უნდა ეს, იტალიური ფაბრიკის მუშაკთა კოლოსალური შრომისა და ოსტატების გამოცდილების შედეგია. გამოცდილებისა, რომელიც მრავალი საუკუნის მანძილზე გადმოეცემოდა თაობებს.

სალონ DOLCE ROSA - ში თქვენ, აგრეთვე იხილავთ ცნობილი ამერიკული ფაბრიკების გასანათებლებს. ერთ-ერთი ამერიკული ბრენდია - **Elstead Lighting**. ეს ფაბრიკა წარმოადგენს, არა მხოლოდ Elstead Interior, Elstead Exterior - ების საკუთარი წარმოების გასანათებლების ხაზს, არამედ ლამპა-სანათების კოლექციებს Lui's Collection- გან, მასიურ, ბიუჯეტურ ხაზს გარე განათებისთვის - Garden Zone - გან, გარე სამშენებლო განათების ხაზს Lutec-გან, თანამედროვე სკანდინავიური ლანდშაფტური განათების ბრენდს - Norlys, ასევე ამერიკული გასანათებელი ალჭურვილობის ცნობილ, საუკუნოვანი ტრადიციების მქონე ოთხი ბრენდის - Feiss, Hinkley, uoizel და Flambeau -ის პროდუქციას. ორიგინალური დიზაინი მქონე ყოველი ნაკეთობა დამზადებულია მაღალი ხარისხის მასალისგან. უნდა აღინიშნოს, რომ Elstead Lighting -ის კოლექციებიდან ფართოდაა წარმოდგენილი დეკორატიული დასანათებლები IP44 დაცვის ხარისხით სააბაზანო ოთახისთვის.

ამეხიველი გასანათებლები, ევროპული მწარმოებლებისგან განსხვავებით, ახასტანდახტული დიზაინით გამოიხჩევა, ხაც ექსტეჩიეჩის თუ ინტეჩიეჩის გადანყვეტისას განსხვავებულ ხედვას მოითხოვს და სხეღად ახადი, ხაჩისხიანი შეღეგების გაჩანტია.

გეჰატიჰებით სალონ DOLCE ROSA-ში!

DOLCE ROSA®
SALON INTERIOR

თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი

თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი 30 იანვარს საზეიმოდ გაიხსნა. თეატრის შენობის რემონტი, 2010 წელს, ფონდ „ქართუს“ ფინანსური უზრუნველყოფით დაიწყო (არქიტექტორი – ლერი მემარიაშვილი). სარემონტო სამუშაოების შედეგად, გამაგრდა ფუნდამენტი, სახურავი ფურცლოვანი სპილენძით გადაიხურა, განახლდა თეატრის ინტერიერის მოხატულობა, სცენის მექანიზმი, თეატრის მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვილობა, გადიდა საორკესტრო ორმო, გადაკეთდა ჯ. კახიძის სახელობის სარეპეტიციო დარბაზი (გაკეთდა მცირე სცენა და საორკესტრო ადგილი). გაინმინ-

და ნოდარ ერგემლიძის დიზაინით ავსტრიაში დამზადებული 100-ნათურიანი ბროლის ქალი, თეატრს დაემატა ღია ვერანდები და საგამოფენო სივრცე. მსახიობებისათვის გაკეთდა ახალი საგრიმიროები, ანტრაქტების დროს დასასვენებელი დაბაზი, თანამშრომლებისათვის აშენდა სასადილო, შექმნილია ახალი ავეჯი, ტექნიკა, ორკესტრისათვის - ახალი ინსტრუმენტები. გადიდა თეატრის მიმდებარე სკვერი, სადაც დაკრძალული არიან კომპოზიტორი ზაქარია ფალიაშვილი, ქართველი ტენორები: ვანო სარაჯიშვილი, ზურაბ ანჯაფარიძე და დირიჟორი ოდისეი დიმიტრიადი.

საქართველოს კულტურისა და ძეგ-

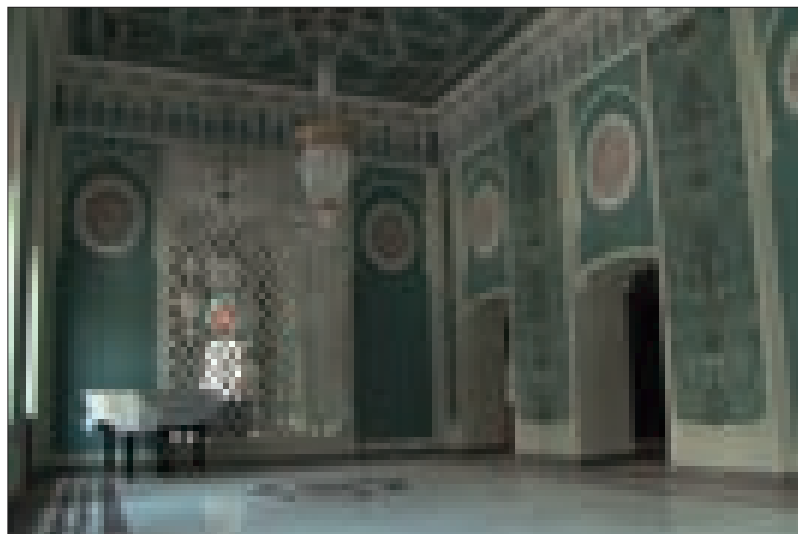
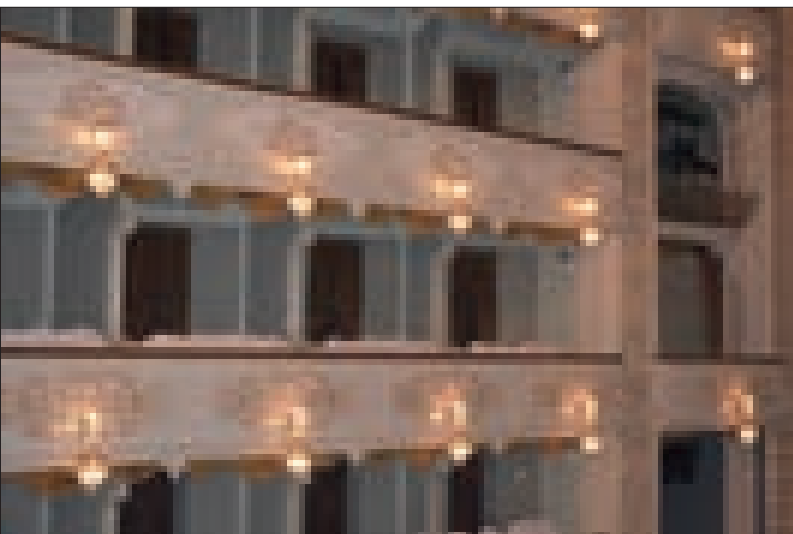
ლთა დაცვის სამინისტროს ინიციატივითა და მხარდაჭერით, გერმანულ კომპანიაში „გერიეცი“, სერგო ქობულაძის ესკიზის მიხედვით, თეატრის ფარდა დაიბეჭდა, დამზადდა ეკრანები, რეკრანები და სცენის ჩაცმულობის სხვადასხვა აქსესუარი. „გერიეცმა“ შეიძინა „პანასონიკის“ ფირმის 2 მძლავრი პროექტორი, რომელიც შეამცირებს სპექტაკლების სადადგმო ღირებულებას. ავსტრიულმა ფირმა „ვაგნერმა“ და სერბეთის „სვეტლიოსტმა“ დაამონტაჟეს თანამედროვე პროექტორები განათებისთვის, გერმანულმა ფირმა „ზალცბრენერმა“ თეატრი გახმოვანების უახლესი აპარატურით აღჭურვა.

მას შემდეგ, რაც გადაწყდა სერგო ქობულაძის ცნობილი ფარდის აღდგენა, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრმა მიხეილ გიორგაძემ, კონსულტაციის მიზნით, მოიწვია მხატვრის მოსწავლეები და მასთან დაახლოებული პირები - თემო გოცაძე, რადიშ თორდია, (მოსწავლეები), თაზო ხუციშვილი, მურაზ მურვანიძე. მხატვრები ერთხმად შეთანხმდნენ, რომ სერგო ქობულაძის ტექნოლოგიით ამ ფარდას ვერავინ დახატავდა, ამიტომ გადაწყდა, ფარდა დაბეჭდილიყო მსოფლიოში ყველაზე თანამედროვე ციფრული ტექნოლო-

გიით - გერმანიის ქალაქ პოტსდამში კომპანია „Gerriets“ მიერ. „გაციფრულებაზე“ მუშაობდა სამხატვრო აკადემიის პროფესორი, მედიახელოვნების მიმართულებით, ნანა იაშვილი. სერგო ქობულაძის ფარდის ესკიზი, რომლის მიხედვითაც თანამედროვე ციფრული ტექნოლოგიებით ასლი გაკეთდა, მხატვრის ერთ-ერთი ასისტენტის ოჯახში ინახებოდა. აღნიშნული ესკიზი კულტურის სამინისტრომ შეისყიდა და გადასცა საქართველოს თეატრის, მუსიკის, კინოსა და ქორეოგრაფიის სახელმწიფო მუზეუმს. პირველი ფარდის ესკიზიც (რომელიც სრულად და-

ინვა) ასევე დაცულია „ხელოვნების სასახლეში“.

ოპერის თეატრი, 30 იანვარს, სპექტაკლით „აბესალომ და ეთერი“ გაიხსნა. თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის საბალეტო დასმა, ოპერის განახლებულ შენობაში, პირველი საბალეტო პრემიერა - დავით თორაძის „გორდა“ 2016 წლის 12 თებერვალს წარმოადგინა. „გორდას“ აღდგენის ინიციატივა საბალეტო დასის ხელმძღვანელს, ნინო ანანიაშვილს ეკუთვნის, რომელიც ბალეტის ახალი ქორეოგრაფიული ვერსიისა და ლიბრეტოს ავტორია.

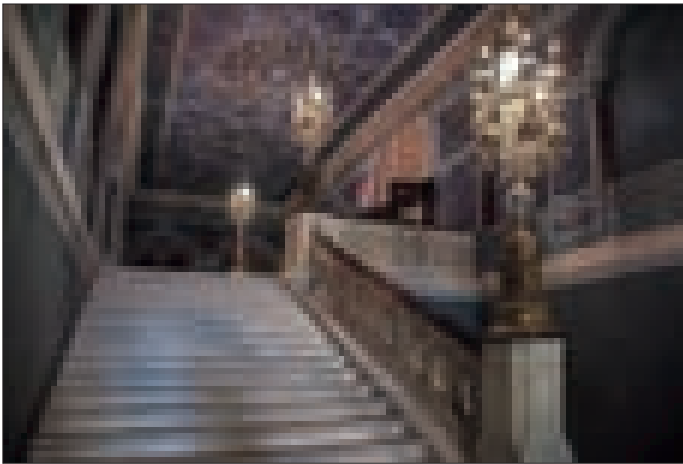
Tbilisi Zakaria Paliashvili Opera and Ballet State Theatre

Tbilisi Zakaria Paliashvili Opera and Ballet State Theatre officially opened on January 30. The maintenance works on the Theatre started with financial provision by the "Kartu" Fund in 2010 (architect – Leri Medzmarishvili). The maintenance works on the Theatre envisaged reinforcement of the foundation, covering of the roof with the copper sheets, renovation of interior design of the Theatre, stage mechanisms, material-technical equipment, enlargement of the orchestra pit, redesign of J. Kakhidze rehearsal hall (the second stage and orchestra area have been added), cleaning

of 100-light crystal chandelier designed by Nodar Ergemidze in Austria, addition of open verandas and exhibition halls. The new dressing rooms, the leisure halls upon intermissions for the actors have been provided, new canteen has been built for the personnel, new furniture, equipment and new instruments have been acquired. The Theatre adjacent square, where the famous composer, Zakaria Paliashvili and Georgian tenors: Vano Sarajishvili, Zurab Anjaparidze and the conductor, Odisey Dimitriadze are buried, has been enlarged.

The Curtain of the Theatre has been printed with the initiative of the Ministry of Culture and support by the German Company according to the sketch by Sergo Kobuladze, the tableaus, re-screens and various stage costume accessories have been prepared. The German Company has acquired 2 high power "Panasonic" projectors to reduce the staging costs of the plays. The Austrian and Serbian Companies installed the modern lighting projectors, the German Company equipped the Theatre with modern sound devices.

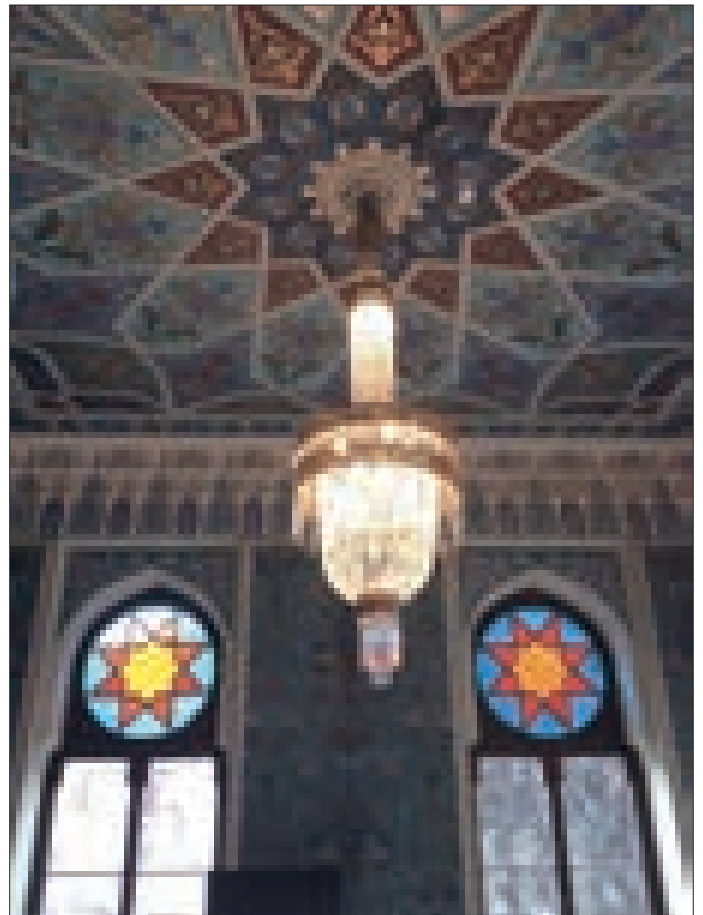
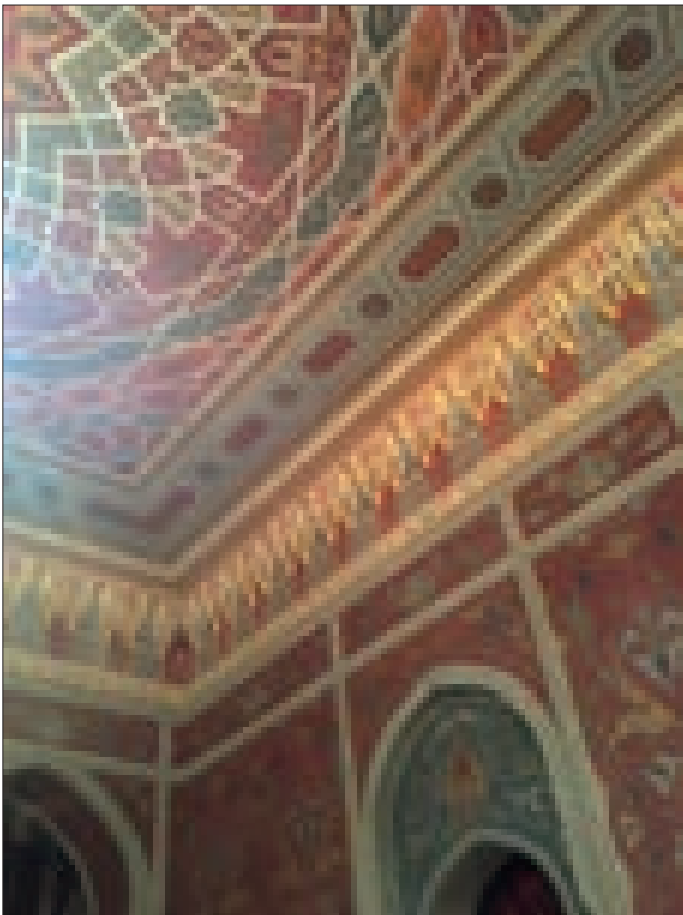
After restoration of the curtain was decided, the Minister of culture, M. Giorgadze invited the apprentices of Sergio Kobuladze and persons in his circle (Temo Gotsadze, Radiss Tordia (apprentices), Tazo Khutsishvili, Muraz Murvanidze) for consultations. The artists agreed that no one had the capacity to draw the curtain with S. Kobuladze's technology and thus, the decision was made to have the curtain printed with the modern digital technology – by the German Company "Gerriets" in Potsdam city. The professor of the Academy of Arts, Nana Iashvili

worked on "digitalization" in direction of media art.

The copy of the curtain is made according to one of the sketches of the assistant to S. Kobuladze. The hereof sketch has been purchased by the Ministry of Culture and conveyed to the State Museum of Theatre, Music, Film and Choreography. The first sketch of the curtain (burnt down) is as well archived in the "Art House".

The Theatre opened on January 30 with the play "Abesalom and Eteri". The Troupe of the Theatre performed the first Ballet play – "Gorda" by David Toradze

in the restored premise on February 12. The initiative to re-perform "Gorda" belongs to Nino Ananiashvili, being the author of new choreographic version and libretto of the ballet. The ballet play "Gorda" by Georgian composer, David Toradze was staged in Vakhtang Chabukiani Opera and Ballet Theatre in 1949 for the first time. The leading party was played by the legendary dancer and choreographer himself. In 1996, "Gorda" was re-performed by the ballet dancer and choreographer, Zurab Kikaleishvili. The play stayed on stage for decades.

თბილისში, მდინარე ვერეს ხეობისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის "ჩარჩო გეგმა"

სასადილო განთავსდება.

კონცეფციით გათვალისწინებულ სპორტულ კომპლექსში „მზიურის“ ტერიტორიაზე, ასევე, დაგეგმილია სავარჯიშო დარბაზის, საცურაო აუზის, მინი ფეხბურთის, კალათბურთისა და ფრენბურთის მოედნების, იოგას დარბაზისა და სხვა სპორტული ცენტრების განთავსება. ამასთან, ვერეს ხეობის ზედა ნაწილში მოეწეება ინფრასტრუქტურა ექსტრემალური სპორტისთვის, მათ შორის, სალაშქრო ბილიკები, სამთო ველოსიპედის ტრასები, კლდეზე ცოცვის ადგილები, საფეხმავლო ხიდეები და სხვ.

გამარჯვებული კომპანიის მიერ წარმოდგენილი „ჩარჩო გეგმა“ ცენტრალური ველობილიკის მოწყობასაც ითვალისწინებს, რომელიც გმირთა მოედნიდან დაიწყება და თსუ-ს მალღივ კორპუსთან დასრულდება, შესაბამისად, აღნიშნული გზა ერთმანეთთან თბილისის უმაღლესი სასწავლო დაწესებულებების უდიდეს ნაწილს დააკავშირებს. კონცეფციის ავტორების დაგანყვეტით, იმ შემთხვევაში, თუ გმირთა მოედნის მიწისქვეშა გადასასვლელის ველოტრანსპორტთან ადაპტაციაც მოხდება, მარტივად იქნება შეძლებელი საპროექტო ტერიტორიის

საპროექტო ფაგუფი „არქიტექტურული ბიურო“

შემადგენლობა

მიხეილ ბალიაშვილი - ურბანისტი

ირაკლი მურღულია - ურბანისტი

გიორგი მიქელაძე - გეო ინფორმაციული სისტემების სპეციალისტი

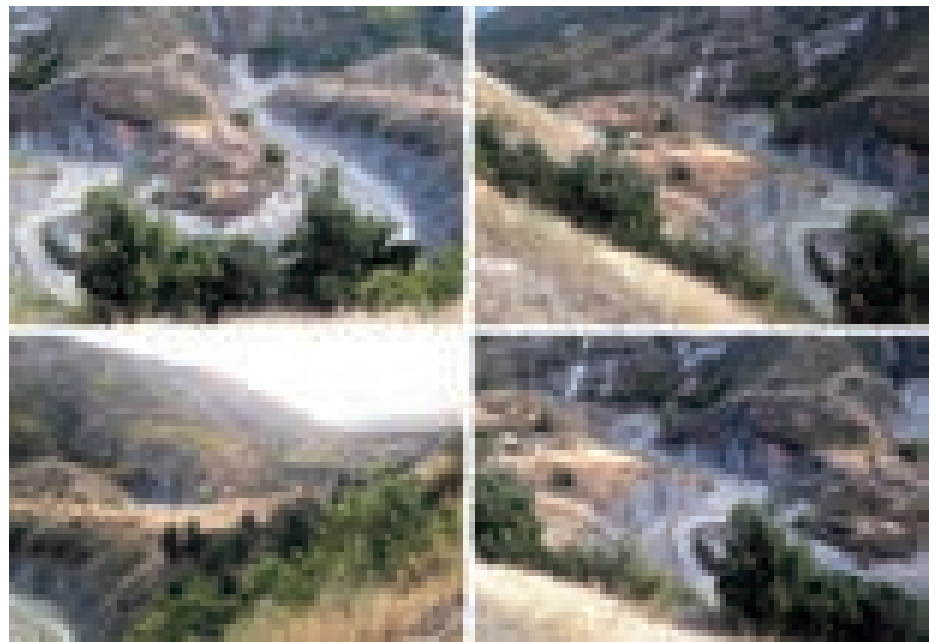
გურამ მარგიშვილი - ჰიდროგეოლოგია ქურციკიძე - დენდროლოგი

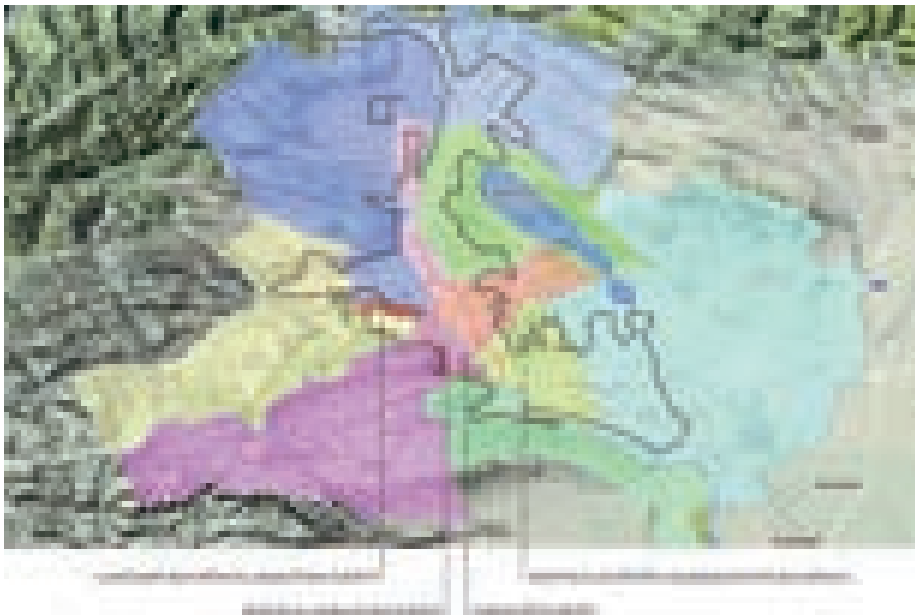
გეგმის თანახმად, მდინარე ვერეს ხეობაში საგანმანათლებლო ცენტრი 20 000 მ² ტერიტორიაზე მოეწყობა და მასში საკონფერენციო-სასემინარო დარბაზები, არაფორმალური სამეცადინო სივრცეები, ბიბლიოთეკა და სტუდენტური

კომპანია შპს „არქიტექტურულმა ბიურომ“, მდ. ვერეს ხეობისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის „ჩარჩო გეგმის“ შემუშავებაზე გამოცხადებულ კონკურსში დედაქალაქის მერიას საუკეთესო წინადადება წარუდგინა.

პროექტი ითვალისწინებს ხეობის მთელ მონაკვეთზე ბუნებრივი ლანდშაფტის აღდგენას, რეკრეაციულ-სპორტული, ფუნქციის დაბრუნებასა და სატრანსპორტო ქსელებისა და განაშენიანების სტრუქტურის ახლებურ ხედვას.

კონცეფციის თანახმად, მდ. ვერეს ხეობასა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე საგანმანათლებლო ცენტრის, სპორტული კომპლექსის, ტყე-პარკის, ველოტრასებისა და საფეხმავლო ბილიკების მოწყობა იგეგმება.

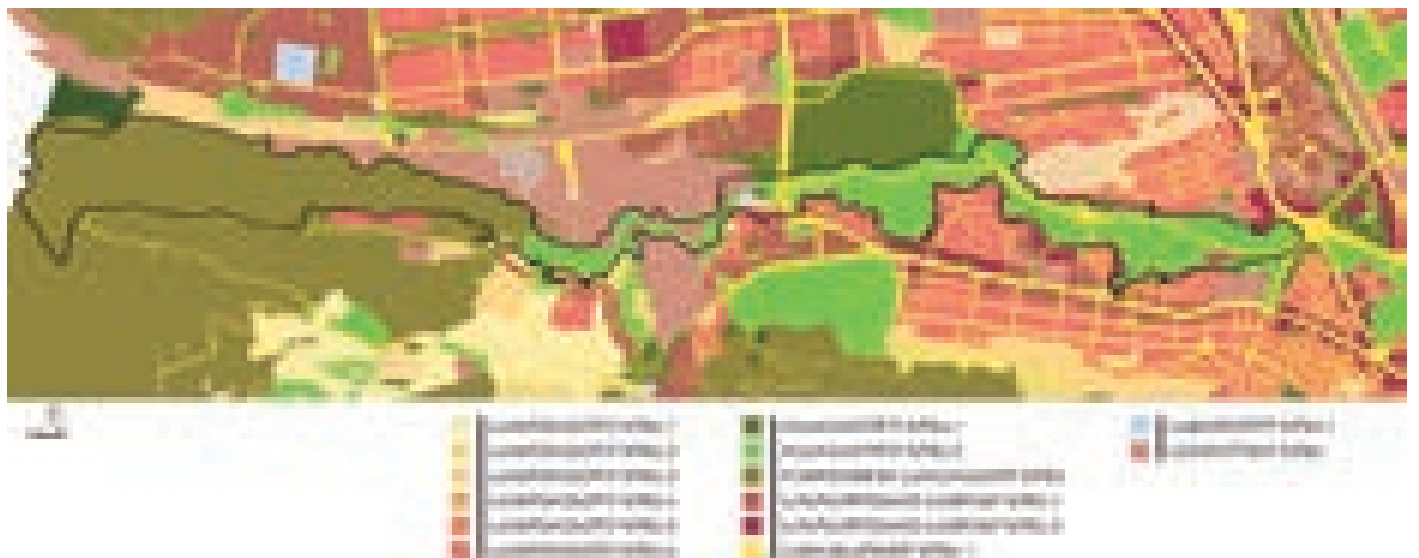
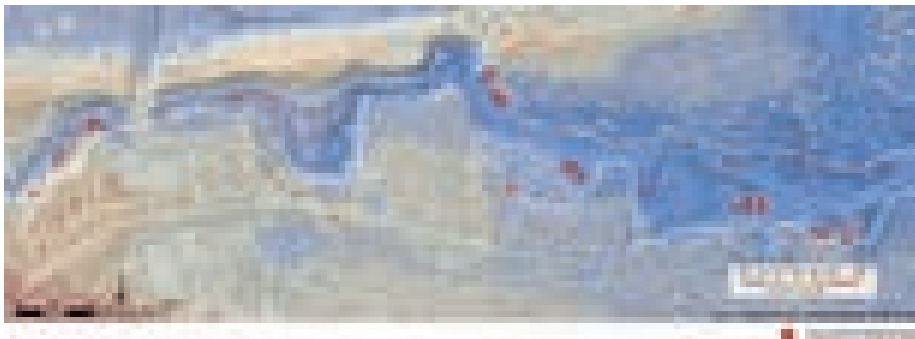

დაკავშირება გმირთა მოედანზე შემავალ ყველა ქუჩასთან. ასევე, შესაძლებელი იქნება გმირთა მოედნის მარჯვენა სანა-

პიროსთან დაკავშირება.

წარმოდგენილი კონცეფციის თანახმად, 300 000 მ² ტერიტორიაზე მოეწყობა

ტყე-პარკი, ზოოპარკისა და „მზიურის“ ტერიტორიები კი ერთმანეთს ორი „მწვანე ხიდის“ საშუალებით დაუკავშირდება. ამასთან, ზოოპარკის ტერიტორიაზე გაჩნდება მდინარე ვერეს მცირე განშტოება და პატარა ზომის ტბები, რომლებიც, ერთის მხრივ, შექმნის შესაბამის გარემოს პარკისათვის, მეორეს მხრივ კი, ერთგვარი რეზერვუარის ფუნქციას შეასრულებს.

კონცეფცია პროექტის განხორციელების სანყის ეტაპზე საავტომობილო მაგისტრალის გაყოლებაზე დამცავი ზოლის მოწყობას ითვალისწინებს.

კონცეფცია კონკრეტული ქალაქგეგმარებითი და საინჟინრო-გარემოსდაცვითი ღონისძიებების ჩატარების შესახებ ხედვასა და რეკომენდაციებსაც მოიცავს.

რაც ყველაზე მთავარია, ეს იქნება რეკრეაციული სივრცე, სადაც სავაჭრო ცენტრები და საცხოვრებელი კორპუსები არ აშენდება.

“საპროექტო გადანყვეტები ეფუძნება წინასაპროექტო კვლევასა და მის შედეგად დადგენილ პრინციპებს. იმისათვის, რომ ეს პრინციპები ეფექტურად გამოყენებულიყო აუცილებელი გახდა საბოლოო მიზნის დასახვა, რისთვისაც ჩვენ მიერ “სიმბოლურ დამკვეთად” შერჩეულ იქნა ის ახალგაზრდობა, რომელიც გაჭირვების დღეებში აქტიურად მონაწილეობდა სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალის ლიკვიდაციაში.”

ასეთი არჩევანის მიღებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა წინასაპროექტო კვლევის შედეგად გამოვლენილმა გარემოებამ, რაც იმაში მდგომარეობს, რომ ქ. თბილისში არსებული უმაღლესი

სასწავლებლების სრული უმრავლესობა განთავსებულია მდინარე ვერეს ხეობის მიმდებარედ, საფეხმავლო მანძილზე. ცალკეულ შემთხვევებში მანძილები სცდება საფეხმავლო დაშორებას (სამედიცინო უნივერსიტეტი, თსუ-ს მეათე კორპუსი), თუმცა შესაძლებელია მათთან კავშირების განხორციელება საველოსიპედო ბი-

ლიკებით და/ან საზოგადოებრივი ტრანსპორტის გამოყენებით.

შესაბამისად გამოიკვეთა ის მოთხოვნები რაც აუცილებელია “დამკვეთისთვის”, ანუ:

- განათლება;
- სპორტი;
- დასვენება.

სწორედ ამ მოთხოვნებზე მოხდა კონცეფციის ძირითადი სქემის აწყობა. ლანდშაფტის, უკვე არსებული ინფრასტრუქტურის, შეზღუდვებისა და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფის შესაძლებლობების გათვალისწინებით ტერიტორია დაიყო ოთხ ფუნქციონალურ ერთეულად:

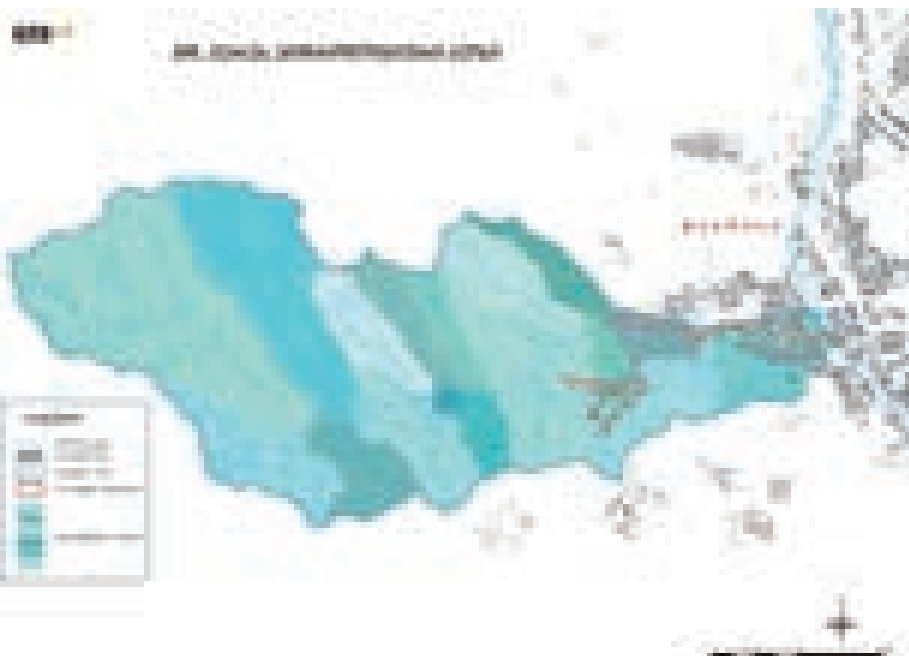
- ზოოპარკისა და მზიურის ტერიტორია გმირთა მოედნიდან “პოლიციის” შენობამდე - წყნარი დასვენების ზონა, ტყეპარკი;
- ტერიტორია პოლიციის შენობიდან საბურთალოსთან დამაკავშირებელ გვირაბამდე დათმობილია სპორტული ზონისთვის;
- საბურთალოსთან დამაკავშირებელი გვირაბიდან თამარაშვილის ქუჩამდე ტერიტორია განისაზღვრა საგანმანათლებლო ზონად;
- ვერეს ხეობა თამარაშვილის ქუჩიდან დასავლეთით გამოიყო აქტიური დასვენების/ექსტრემალური სპორტის ზონად.

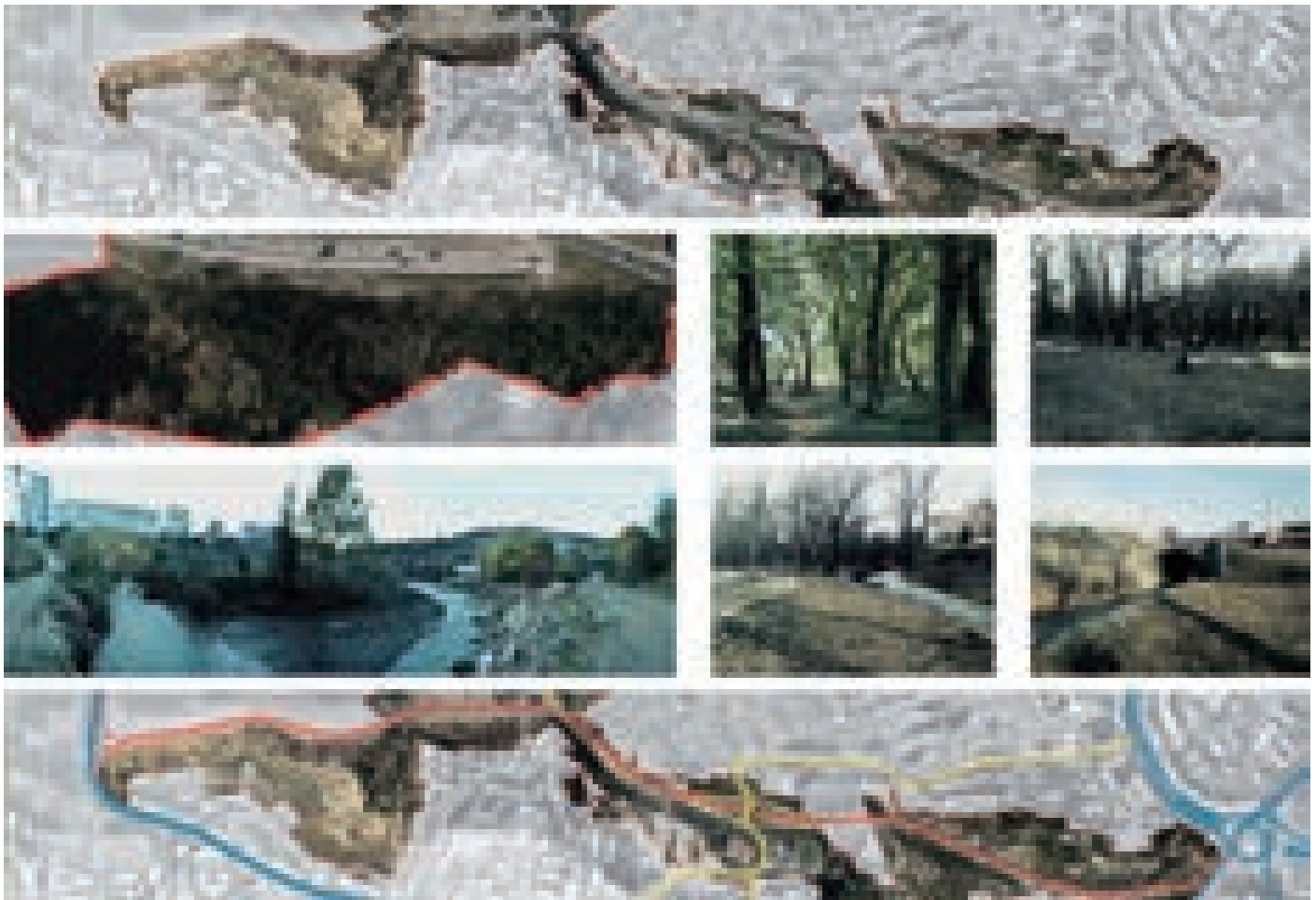
მნიშვნელოვანია რომ ყოველი მათგანისთვის უკვე არსებობს ის ხელსაყრელი გარემო პირობები, რომელიც ამართლებს მათ ფუნქციონირებას, კერძოდ: წყნარი დასვენების ზონა; სპორტული ზონა; საგანმანათლებლო ზონა; აქტიური დასვენების/ექსტრემალური სპორტის ზონა.

სატრანსპორტო კუთხით საპროექტო არეალის განვითარების ჩვენეული კონცეფცია ეფუძნება ქალაქის მდგრადი განვითარების თანამედროვე პრინციპებს, სადაც მთავარ როლს ადამიანი ასრულებს, ხოლო ავტოტრანსპორტი მხოლოდ მეორეხარისხოვანი ელემენტია. საბოლოო მიზნად მიჩნეულია განვითარების მაღალი დონის ქალაქისთვის ჯანსაღი რეკრეაციული სივრცის შექმნა, სადაც ადამიანი თავს უსაფრთხოდ გრძნობს. წარმოდგენილი კონცეფცია ამ შედეგის მისაღწევად ითვალისწინებს განვითარების რამდენიმე ეტაპს, რომლებიც დროში თანხვედრილი იქნება ქალაქის მდგრად განვითარებასთან და რეკრეაციული სივრციდან ეტაპობრივად განდევნის ავტოტრანსპორტს.

პროექტში მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს პარკის ტერიტორიაზე ველობილიკების განვითარებას. ამ მხრივ აღსანიშნავია, რომ პროექტი ითვალისწინებს სქემატურ კავშირებს ყველა ახლომდებარე სასწავლო დაწესებულებასთან.

პროექტში შემოთავაზებულია ესკიზუ-

რი სქემა რომელიც ასახავს გმირთა მოედნისა და მტკვრის სანაპირო მაგისტრალის მდინარისპირა ტროტუარის დაკავშირებას. ასეთი გადაწყვეტა შესაძლებელს ქმნის უწყვეტი საველოსიპედო კავშირი შედგეს უნივერსიტეტის მაღლივი კორპუსიდან თბილისის ნებისმიერ უბანთან მტკვრის სანაპირო ზოლის გამოყენებით.

საინტერესო გადაწყვეტა მოიძებნა ძირითადი საველოსიპედო ქსელისა და ექსტრემალური სპორტის ზონების დასაკავშირებლად. საპროექტო გადაწყვეტით დაგეგმილია გვირაბის გაჭრა თამარაშვილის გამზირის ქვეშ, რომელიც ძირითადად გამოყენებული იქნება პარკებს შორის საფენმაველო და საველოსიპედო კავშირის დასამყარებლად. ამავე გვირაბის გამოყენება შესაძლებელია, წყალმოჭარბების დროს, თამარაშვილის ქვეშ არსებული გვირაბის სარეზერვო ფუნქციითაც.

ვერეს ხეობა წარმოადგენს რთულ ეკოსისტემას. მდინარის ზემო წელი გა-

მოირჩევა აქტიური ბუნებრივი პროცესებით, ხოლო ქვემო წელში ინტეგრირებულია ქალაქის ინფრასტრუქტურა და განაშენიანება. ამ რთული სისტემის შეფასებისთვის და მართვის დაბალანსებული მოქმედებისთვის, პროექტში მოცემულია შემდეგი რეკომენდაციები:

გადაუდებელი ღონისძიებები:

- შეიქმნას ადრეული შეტყობინების სისტემა დაკავშირებული შესაბამის სასახურთან (112);
- მდინარის შუა და ზემო წელში დამონტაჟდეს ღვარცოფსანინაალმდეგო ცხაურებიზადეები;
- იქ სადაც შესაძლებელია-აღდგეს მდინარის ბუნებრივი კალაპოტი და გაუქმდეს მდინარის ხელოვნური მეანდრები (მოსახვევი);
- განხორციელდეს იმ უძრავი ქონების გამოსყიდვა რომელიც შეუსაბამოა რეკრეაციული ფუნქციების განვითარებისთვის და/ან ხვდება რისკის ზონაში;

- ტყე/პარკის (პირველი ეტაპი) დენდროლოგიურის პროექტის სამუშაოების დაწყება წარმოდგენილი ჩარჩო გეგმის საფუძველზე;
- დატბორვის ზონაში მოხდეს საცხოვრებელი სახლებისა და სკოლების დემონტაჟი;
- ყველა სახის საკანალიზაციო წყალი უნდა მიუერთდეს ქალაქის ცენტრალურ სისტემას.

პროექტის მიხედვით საჭიროა განხორციელდეს აუცილებელი ღონისძიებები:

- პირველი ეტაპის პარკის რეაბილიტაციის სამუშაოების დაწყება;
- ავტომაგისტრალის მიერ წარმოებული ხმაური უნდა შემცირდეს სპეციალური ჩამხშობით, კედლების და/ან ბუნებრივი ბარიერების საშუალებით;
- შემუშავდეს წყალარინების და საგუბრის / რეკრეაციული ტბის პროექტი;
- სპორტული კომპლექსის (მეორე ეტა-

- პი) განაშენიანების რეგულირების გეგმის პროექტის სამუშაოების დაწყება წარმოდგენილი ჩარჩო გეგმის საფუძველზე;
- სპორტული კომპლექსის (მეორე ეტაპი) არქიტექტურული პროექტების შედგენა განაშენიანების რეგულირების გეგმის პროექტის საფუძველზე;
 - სპორტული კომპლექსის (მეორე ეტაპი) სამშენებლო სამუშაოების დაწყება არქიტექტურული პროექტების საფუძველზე;
 - საველოსიპედო გზების ერთიანი სისტემის პროექტის დამუშავება;
 - გმირთა მოედნის მიწისქვეშა გადასასვლელების ველოსიპედისთვის და შუშმ პირებისთვის ადაპტაციის პროექტის დამუშავება;
 - საგანმანათლებლო კომპლექსის (მეორე ეტაპი) განაშენიანების რეგულირების გეგმის პროექტის სამუშაოების დაწყება წარმოდგენილი ჩარჩო გეგმის საფუძველზე;

- გმის საფუძველზე;
- საგანმანათლებლო კომპლექსის (მეორე ეტაპი) არქიტექტურული პროექტების შედგენა განაშენიანების რეგულირების გეგმის პროექტის საფუძველზე;
 - საგანმანათლებლო კომპლექსის (მეორე ეტაპი) სამშენებლო სამუშაოების დაწყება არქიტექტურული პროექტების საფუძველზე;
 - ექსტრემალური სპორტის ზონის (მესამე ეტაპი) ლანდშაფტური დიზაინის პროექტის შედგენა წარმოდგენილი ჩარჩო გეგმის საფუძველზე;
 - ექსტრემალური სპორტის ზონის (მესამე ეტაპი) სამშენებლო სამუშაოების დაწყება ლანდშაფტური დიზაინის პროექტის საფუძველზე;
 - თამარაშვილის ქუჩის ქვეშ გვირაბის მოწყობა;
 - გმირთა მოედნის დაკავშირება სანაპირო ზოლთან საველოსიპედო ბილიკით და ხიდით;

ლიკით და ხიდით;

- სამანქანო გზის როლის მინიმალიზაცია და ეტაპობრივად საბოლოო სქემაზე გადაყვანა.

მდ. ვერეს ხეობაში, მზიურისა და ზოპარკის ტერიტორიის სპეციფიურობიდან გამომდინარე აუცილებელია შემუშავდეს ზედმიწევნით ზუსტი საინჟინრო ინფრასტრუქტურის სქემა. მოცემულ ტერიტორიაზე საინჟინრო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციასა და განვითარებისათვის საჭიროა, არსებული ამორტიზირებული კომუნიკაციების დემონტაჟი, და ახალი სანიაღვრე, სადრენაჟე, ფეკკანალიზაციის, წყალსადენისა და სარწყავი სისტემების მოწყობა. უნდა დაზუსტდეს არსებული სადრენაჟე სისტემის დაზიანებული და სალი მონაკვეთები და აღდგეს. დაზიანებულ მონაკვეთებში მოსაწყობა ახალი სადრენაჟე ფილტრი: გარეცხილი შესაბამისი ფრაქციის ლორღის, ჯეოტექსტილისა და პერფორირებული მილების გამოყენებით. სანიაღვრე-სადრენაჟე სისტემები უნდა შესრულდეს ჰიდროგეოლოგიური დასკვნისა და ვერტიკალური გეგმარების პროექტის გათვალისწინებით, სადაც გამოყენებული უნდა იყოს რკინა ბეტონის კონსტრუქციის სხვადასხვა კვეთის ცხაურებიანი და უცხაურო არხები, ნიაღვარმიმღები კამერები-სალექარები, რკბეტონის საკონტროლო ჭები და პლასტმასის გოფირირებული NS-8 სერიის მილები. მილებისა და არხების კვეთების შერჩევა ხდება დაბალ ნიშნულებთან მიმართებაში ფერდობების ფართზე მოსული ატმოსფერული ნალექის მიხედვით. მდინარე ვერეში ნიაღვრის ნაკადის დაერთების ადგილზე მოწყობს რკბეტონის მდინარისპირა მილის სამაგრი ნაგებობა. ტერიტორიის ფარგლებში მოსაწყობი საგანმანათლებლო სპორტულ და სარეკრეაციო ზონებში კანალიზაციის სისტემა მოსაწყობა ეკოლოგიური ნორმების შესაბამისად. (კვების ობიექტებთან დამონტაჟდეს ცხიმდამჭერი დანადგარები). ტერიტორიიდან გამავალი კანალიზაციის ჩართვისა და ტერიტორიაზე მისაყვანი წყალსადენის ქსელზე დაერთების კონკრეტული ადგილი არსებულ ქსელში, დაზუსტდეს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერ“-თან. რეკრეაციული ზონის სარწყავად შესაძლებელია გამოყენებულ იქნას მდინარეს წყალი.

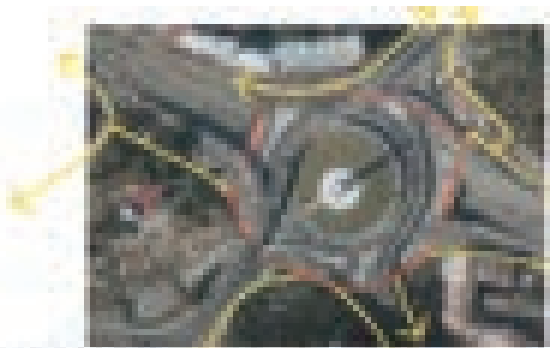
წყნარი დასვენების ზონაში შენობა-ნაგებობების სიმცირიდან გამომდინარე

კადასტრი

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული დაგეგმვის მინისტრის განკარგულებაშია სახელმწიფო საკანალიზაციო სისტემის პროექტი, რომელიც მოიცავს თბილისის დასავლეთ რაიონში მდებარე საკანალიზაციო სისტემის მშენებლობას. პროექტი მოიცავს საკანალიზაციო ქსელის მშენებლობას, საკანალიზაციო სადგურის მშენებლობას და საკანალიზაციო სისტემის მოვლის უზრუნველყოფას.

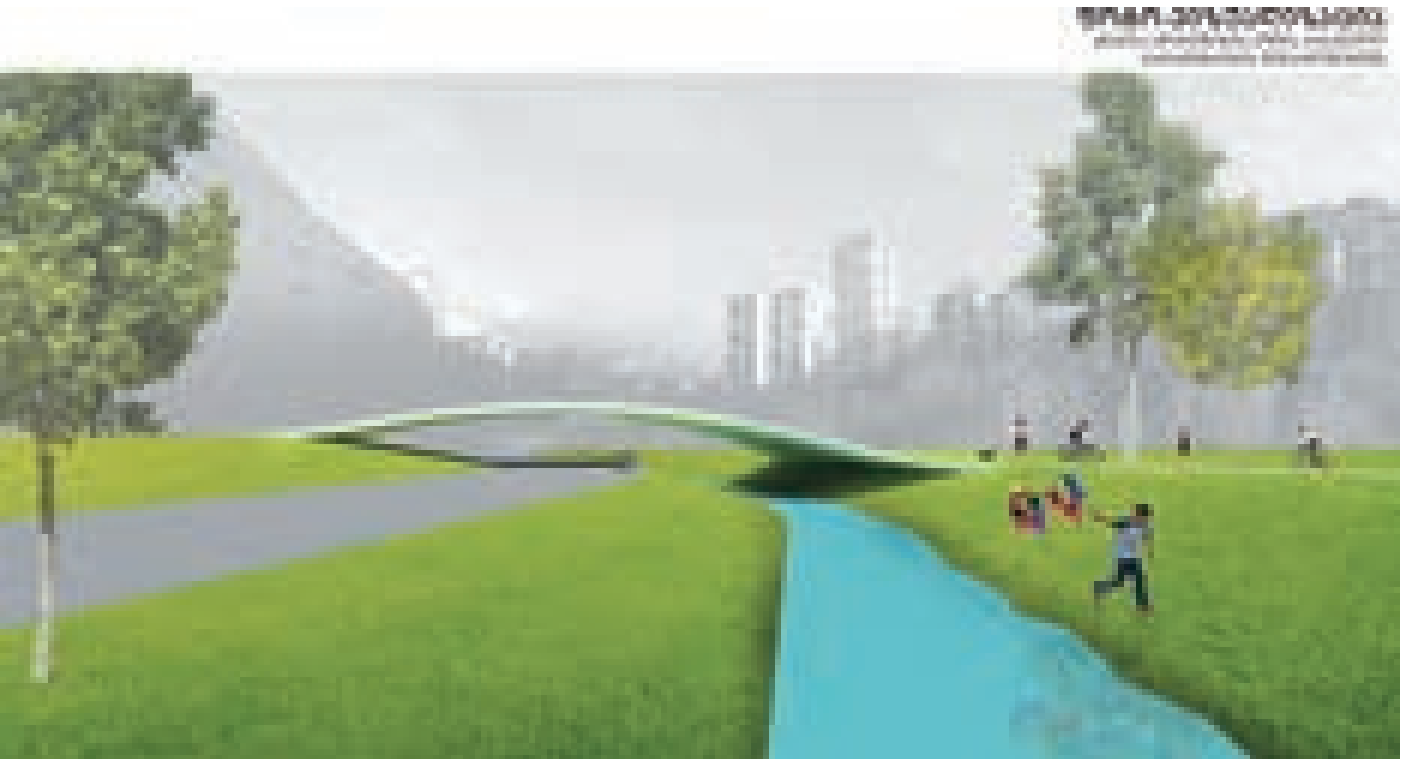
საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული დაგეგმვის მინისტრის განკარგულებაშია სახელმწიფო საკანალიზაციო სისტემის პროექტი, რომელიც მოიცავს თბილისის დასავლეთ რაიონში მდებარე საკანალიზაციო სისტემის მშენებლობას. პროექტი მოიცავს საკანალიზაციო ქსელის მშენებლობას, საკანალიზაციო სადგურის მშენებლობას და საკანალიზაციო სისტემის მოვლის უზრუნველყოფას.

მინიმალურია მოთხოვნები საინჟინრო ქსელებთან მიმართებაშიც, თუმცა ამ და მომიჯნავე ზონაში გამავალი კომუნიკაციები იძლევა შესაძლებლობას ჩართვა განხორციელდეს საქალაქო ქსელში: წყალმომარაგების მაგისტრალი - 01..01.834 და საკანალიზაციო ქსელი -01.01.755.

სპორტული კომპლექსი შედარებით მეტ რესურსსა და დებეტს მოითხოვს წყნარი დასვენების ზონასთან შედარებით, თუმცა მის მიჯნაზე არსებული მაგისტრალური მილსადენები იძლევა შენობების უზრუნველყოფის საშუალებას, კერძოდ: წყალმომარაგების მაგისტრალი - 01..01.834 და საკანალიზაციო ქსელი - 01.01.755.

საგანმანათლებლო ზონისთვის წყალმომარაგების განხორციელება შესაძლებელია მომიჯნავე 01.01.834 კომუნიკაციიდან (თამარაშვილის ქუჩაზე), ხოლო კანალიზაციის ქსელით უზრუნველყოფა 01.01.747 მაგისტრალით.

საყურადღებოა პროექტის ავტორების მიერ წარმოდგენილი პროექტის განხორციელების ფინანსური მოდელი, ე.წ. „სოლიდარული განხორციელების მოდელი“, რომლის მიხედვით:

- პროექტის განხორციელება იყოფა 5

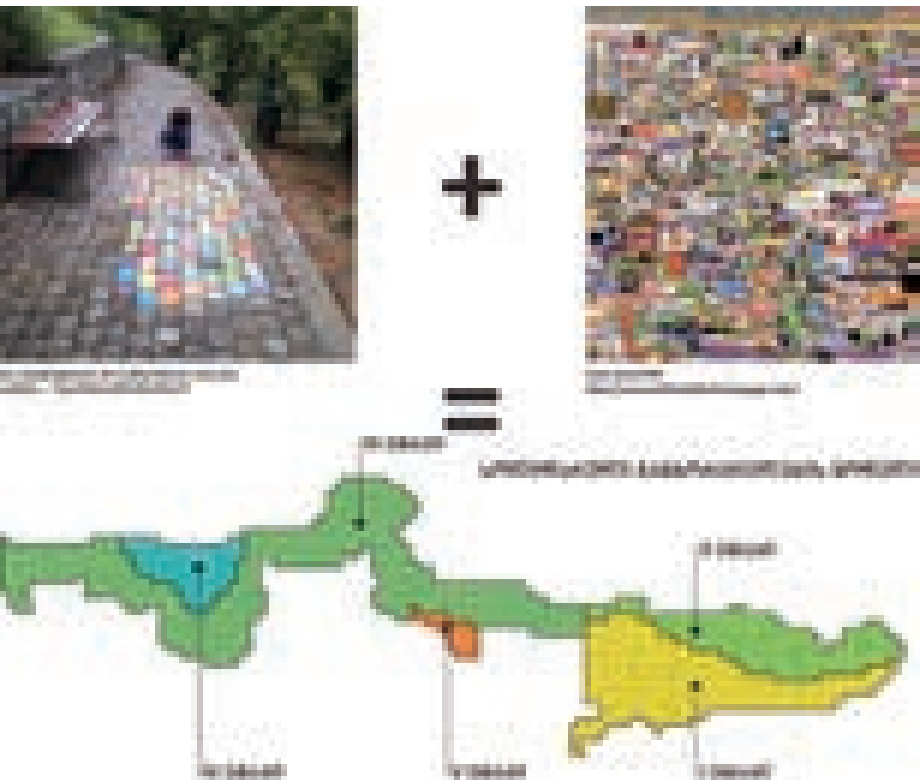
ეტაპად;

- თითოეული ეტაპის სამუშაოებისათვის (დეტალური პროექტის დამუშავების შემდეგ) განისაზღვრება განხორციელებისათვის საჭირო ბიუჯეტი;
- თითოეული ეტაპის ტერიტორია იყოფა პირობით კვადრატებად $X/Y=Z$;

- X = თითოეული ეტაპის განხორციელებისათვის საჭირო ბიუჯეტი;
- Y = კვადრატების რაოდენობა;
- $Z = 1$ კვადრატის ღირებულება;
- კომერციულ ორგანიზაციებს, კერძო პირებს შეუძლიათ “შეიძინონ” ვირტუალური კვადრატების ნებისმიერი რაოდენობა, და ამითი შეიტანონ თავიანთი წვლილი პროექტის განხორციელებაში;
- ინფორმაცია თითოეული დაფინანსებლის შესახებ დაიდება ვებ გვერდზე და ასევე უშუალოდ ტერიტორიაზე დამონტაჟებულ საინფორმაციო მანიშნებლებზე.

სასურველია შეიქმნას “ვერეს ხეობის განვითარების ფონდი” რომელიც იქნება დაკავებული:

- სხვადასხვა ტერიტორიებისათვის, დეტალური პროექტირებისათვის, საპროექტო დავალებების შედგენა და კონკურსების თუ ტენდერების ორგანიზება;
- დაფინანსების წყაროების მოზიდვა;
- ვებ გვერდის პოპულარიზაცია;
- გარკვეული აქტივობების დაგეგმვა და განხორციელება, რომლებიც იქნება დაკავშირებული ვერეს ხეობის აქტიურ გამოყენებასთან;
- და სხვა.

სამშენებლო-საპროექტო კონსტრუქციები

- 1. სასტუმრო-კაფე-ბარის რეკონსტრუქცია
- 2. ახალი სასტუმრო-კაფე-ბარის რეკონსტრუქცია
- 3. ახალი სასტუმრო-კაფე-ბარის რეკონსტრუქცია
- 4. ახალი სასტუმრო-კაფე-ბარის რეკონსტრუქცია
- 5. ახალი სასტუმრო-კაფე-ბარის რეკონსტრუქცია
- 6. ახალი სასტუმრო-კაფე-ბარის რეკონსტრუქცია

სპორტული კომპლექსი

- 1. სპორტული კომპლექსის რეკონსტრუქცია
- 2. ახალი სპორტული კომპლექსის რეკონსტრუქცია
- 3. ახალი სპორტული კომპლექსის რეკონსტრუქცია
- 4. ახალი სპორტული კომპლექსის რეკონსტრუქცია
- 5. ახალი სპორტული კომპლექსის რეკონსტრუქცია
- 6. ახალი სპორტული კომპლექსის რეკონსტრუქცია

Development concept of the Vere River valley

Project Authors: Architectural Bureau company
 Members:
 Mikheil Baliashvili - Urbanist
 Irakli Murgulia - Urbanist
 Giorgi Mikeladze - Specialist of the geo Information Systems
 Guram Margishvili - Hydrogeologists
 Lia Kurtsikidze - Dendrologist

20 000 m² area and will be equipped with conference-seminar rooms and informal study spaces, a library, and student dining places. Around the sports complex Mziuri area there will also be a gym, swimming pool, mini-football, basketball and volleyball grounds, a yoga hall, and other sports centers. In addition, the upper part will be used for the arrangement of extreme sports infrastructure, including hiking trails, mountain bike trails, rock climbing areas, pedestrian bridges, and so forth.

The plan also considers the arrangement of central lanes which will begin from the Heroes Square to the University Maglivi campus, therefore, the way will connect the majority of higher education institutions. In the case of Heroes Square, with the underground adapt-

ed with bicycle lanes, it will be possible to easily connect the project area of all parts of the Heroes' Square. Also, it will be possible to connect the right side of Mtkvari to the Heroes Square.

According to the concept, the forest-park will be stretched on a 300 000 m² area, and the Tbilisi Zoo and Mziuri territories will be connected by two "green bridges." In addition, the zoo area will appear in a small branch of the river Vere and small lakes will appear at the zoo area, which will contribute to the park and on the other hand will have a reservoir function. The concept also includes recommendations to hold activities in terms of a project-specific city plan and engineering-environmental protection.

ელიზაბეტა კლევანოვა, პეტერ ებნერი

ელიზაბეტ მერკი: "ჩვენ არავის ვკარნახობთ, თუ როგორ უნდა გამოიყურებოდეს ფასადები"

ინტერვიუ მიუნხენის მთავარ არქიტექტორთან ელიზაბეტ მერკთან იურისტების ავკარგინოვაზა, ნოვატორული პროექტების დეფინიციზა და ქალაქების ზრდაზე

ელიზაბეტ მერკი ელიზაბეტა კლევანოვასთან და პეტერ ებნერთან ინტერვიუს დროს
ELISABETH MERK DURING INTERVIEW WITH ELIZAVETA KLEPANOVA AND PETER EBNER

ელიზაბეტა კლევანოვა:

– თუ გქონიათ რუსეთთან რაიმე შეხება - სამსახურებრივი ან სამეცნიერო?.. ელიზაბეტ მერკი:

– რა თქმა უნდა. მე მიუნხენში ვცხოვრობ, ხშირად მესმის მდიდარი რუსების შესახებ, რომლებიც აქ რაღაცას ყიდულობენ. როდესაც ვმუშაობდი გალესში - ყოფილ აღმოსავლეთ გერმანიაში (ექვსი წლის განმავლობაში ვიყავი გალეს მთავარი არქიტექტორი, სანამ მიუნხენში დამნიშნავდნენ), რუსებთან დროდადრო მიწევდა ურთიერთობა სამსახურიდან. გალეს ჰყავდა დაქმობილებული ქალაქები საბჭოთა კავშირში და ზოგჯერ ჩვენ იქაურ დელეგაციებს ვმასპინძლობდით. გარდა ამისა, რუს ინვესტორებთანაც გვექონდა შეხება.

მინდა გითხრათ, რომ საბჭოთა მოდერნიზმი ყოველთვის რაღაც განსაკუთრებული იყო ჩემთვის. ჩემი სადოქტორო დისერტაცია ეძღვნება ფერის როლს მე-20 საუკუნის არქიტექტურაში: ბაუჰაუზი, ჯგუფი „სტილი“, ამ პერიოდის რუსული და თურქული არქიტექტურა.

პეტერ ებნერი:

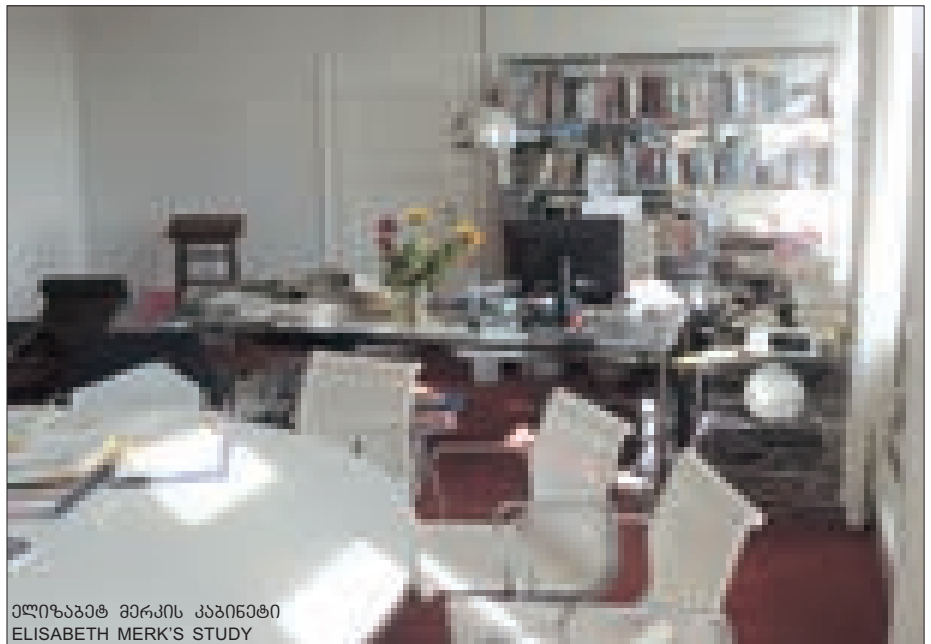
– როგორ ფიქრობთ, შეიძლება თუ არა ქალაქის მთავარ არქიტექტორს საკუთარი

რი სტუდიაც ჰქონდეს?

ე.მ.:

– მიუნხენში იყო ასეთი არქიტექტორი - თეოდორ ფიშერი (მოღვაწეობდა მე-19 საუკუნის ბოლოს და მე-20 საუკუნის პირველ ნახევარში, „გერმანული ვერკუნდის“ თანადამფუძნებელი და პირველი თამჯდომარე - archi.ru-ს კომენტარი), რომელიც ითავსებდა მთავარი არქიტექტორის თანამდებობას სტუდიაში მუშაობასთან და, ამასთან, ბერი რამ გააკეთა ქალაქის განვითარებისთვის - ერთი მეორეს ხელს არ უშლიდა.

მე არ გამაჩნია საკუთარი ოფისი. რომც მქონოდა, ვერ მოვახერხებდი, მაგალითად, ჩემივე ხელით ორგანიზებულ კონკურსებში მონაწილეობას. ეს აშკარა ინტერესთა კონფლიქტი, უპატიოსნო და არადემოკრატიული საქციელი იქნებოდა. მეორეს მხრივ, თუ არქიტექტორს თანამდებობის მიღებამდე ჰქონდა კერძო პრაქტიკა და პროექტირების რეალური გამოცდილება, ეს დიდი პლიუსია.

ელიზაბეტ მერკის კაბინეტი
ELISABETH MERK'S STUDY

პ.ე.:
– რა გინდათ გარდაქმნათ ან გააუმჯობესოთ მიუნხენის არქიტექტურულ-სამშენებლო პოლიტიკაში?

ე.მ.:
– მე ვისურვებდი ნაკლებ იურისტს, ნაკლებ სავალდებულო კანონს, ნაკლებ ბიუროკრატიას. წეების დაცვა თითქოსდა სწორია, მაგრამ ახლა უკვე იმ სტადიაზე ვიმყოფებით, როდესაც წესების ზემოქმედება ქალაქის არქიტექტურულ იერსახეზე უარყოფითი უფროა, ვიდრე დადებითი. ქალაქმშენებლობა გერმანიაში ახლა თითქმის მთლიანად იურისტების ხელშია, და სწორედ ისინი გვკარნახობენ რისი გაკეთება შეგვიძლია და რისი კი არა, და როგორც ყოველთვის, უსაშველოდ ართულებენ ყველაფერს.

აქ არქიტექტორს ჭეშმარიტად საინტერესო პროექტის შექმნის შესაძლებლობა მხოლოდ იმ შემთხვევაში აქვს, თუ მის ფირმას გააჩნია იურიდიული განყოფილება. ჩვენი დაბალი ჰონორარების პირობებში, ეს თითქმის არარეალურია.

კიდევ ერთი ფაქტორი, რომელიც კითხვებს ბადებს, პროექტის მოსახლეობისთვის წარდგენაა. ნუ გამიგებთ არასწორად: ეს აუცილებელი კომპონენტია, მაგრამ საჭიროა მისი რამენაირად დაჩქარება, რათა მან ასე კარდინალურად არ შეანელოს პროექტის შემუშავებისა და რეალიზაციის პროცესი.

პ.ე.:
– მიუნხენის მოსახლეობა სტაბილურად იზრდება. პროგნოზებს თუ დავუჯერებთ, ქალაქი განაგრძობს ზრდას უახლოესი 30 წლის განმავლობაში. არსებობს თუ არა რაიმე პროგრამები, რომლებიც ამ ტენდენციას ითვალისწინებს?

ე.მ.:
– მოცემული მომენტისთვის, ჩვენ შე-

მუშავებული გვაქვს ქალაქის შემოგარენში საცხოვრებელი ზონების განვითარების კონცეფცია. მაგრამ მისი განხორციელება კითხვის ნიშნის ქვეშაა, რადგანაც ჯერ არ გვაქვს მიღებული თანხმობა მიუნხენის რეგიონის დაგეგმარების სამსახურიდან. გვინდა მაქსიმალურად შევინარჩუნოთ არსებული მწვანე ზონები და კომფორტული სატრანსპორტო სტრუქტურა. ამისთვის კი საჭიროა რაც შეიძლება უფრო მეტი მუშაობა ქალაქის განაპირა ტერიტორიებთან, მეტროსა და საქალაქო მატარებლის ახალი სადგურების მშენებლობა.

სხვა ევროპული ქალაქების უმრავლესობის მსგავსად, ჩვენ არსებულ სტრუქტურაში გვინევს მუშაობა, და მე როგორც მთავარი არქიტექტორი ვალდებული ვარ მკაცრად გავაკონტროლო ეს პროცესი. ზოგჯერ, ქალაქის გარკვეულ ნერტილებში, დასაშვებია ნოვატორული პროექტების განხორციელება, მაგრამ ახალმა მშენებლობამ არ უნდა შეუქმნას საფრთხე არსებულ განაშენიანებას. მაგალითად, მიუნხენს აკლია ახალი სახლები, მაგრამ ისინი არ უნდა აშენდეს არსებული გამწვანებისა და ქალაქგეგმარებითი სტრუქტურის მდიდარი რესურსის ხარჯზე.

ზოგჯერ ჩავდივართ რომელიმე ქალაქში, ვხედავთ იქ შესანიშნავ არქიტექტურულ პროექტებს და ვეკითხებით საკუთარ თავს: რატომ არ შეიძლება ასეთივე შედეგის მიღება მიუნხენში? მე ვთვლი, რომ ასეთ ქალაქებში ხშირად იკარგება საზოგადოებრივი სივრცის ხარისხი, მიუნხენში კი მსგავსი რამ არ ხდება. თუმცა, გადასარევი იქნებოდა რომ რადიკალური პროექტებიც განხორციელებულიყო და საზოგადოებრივი ზონების ხარისხიც არ დარღვეულიყო.

პ.ე.:

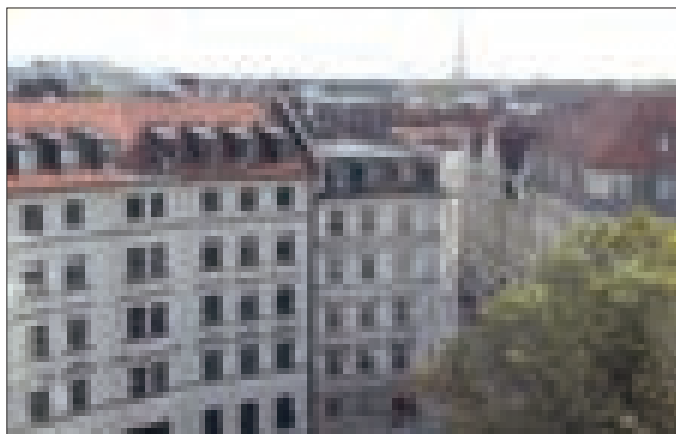
ელიზაბეტ მერკი
ELISABETH MERK

– მემგონი ძალზედ მნიშვნელოვანია ქალაქში მრავალფეროვანის შენარჩუნება. მიუნხენში თუ ვიმყოფები მინდა ვგრძნობდე, რომ აი ახლა რიმის უბანში ვარ, მერე კი შვაბინგში გადავინაცვლებ. კარგი იქნებოდა გამეორების, ერთფეროვანი განაშენიანების თავიდან აცილება.

კონკურსებზე ხშირად წარადგენენ ხოლმე საინტერესო პროექტებს, თუმცა მათი განხორციელება იშვიათად ხდება. მიუნხენში 5-6 გამორჩეული არქიტექტურული ნაგებობაა, დანარჩენი კი საშუალო დონისაა.

ე.მ.:

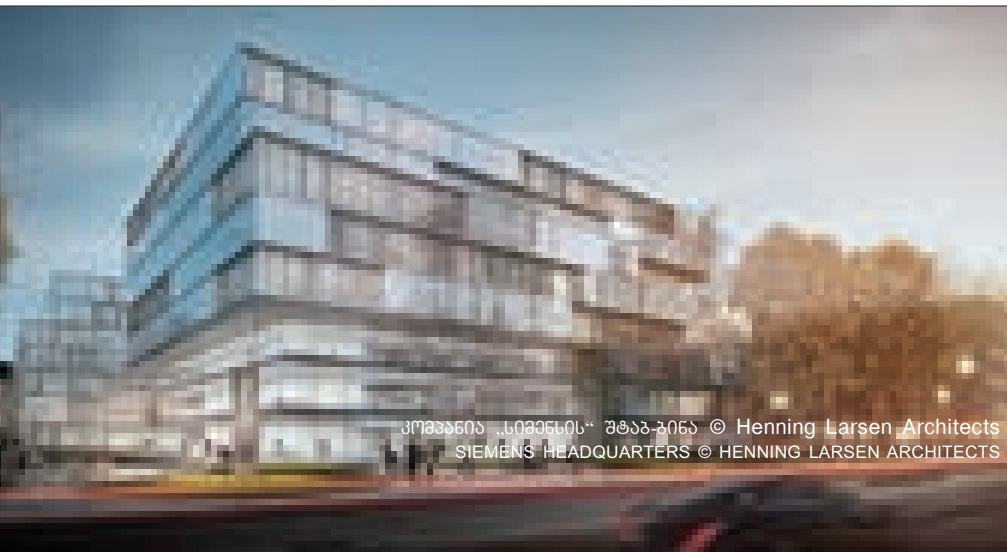
–ყველასათვის უცნობ საკონკურსო პროექტებზე, რომლებიც ალბათ დავინ-

ხაღი ელიზაბეტ მერკის კაბინეტის ფანჯრიდან
VIEW FROM THE WINDOW OF ELISABETH MERK'S STUDY

ელიზაბეტ მერკის კაბინეტი
ELISABETH MERK'S STUDY

კომპანია „სიმენსის“ შტაბ-ბინა © Henning Larsen Architects
SIEMENS HEADQUARTERS © HENNING LARSEN ARCHITECTS

ყებას მიეცემა, საათობით შემიძლია ვილაპარაკო...

ჩვენთან მინის ფასი ძალზედ მაღალია, და ინვესტორებს ურჩევნიათ არ გარისკონ, რათა არ იზარალონ. მე ვისურვებდი, რომ დამკვეთებიც და დეველოპერებიც უფრო დაინტერესებულიყვნენ არქიტექტურული ექსპერიმენტებით, მაგრამ არქიტექტორთან მოსულ კლიენტებს, ძირითადად, უკვე ჩამოყალიბებული აქვთ წარმოდგენა იმაზე, თუ რის მიღება სურთ, და როგორც წესი მათი ნააზრევი სულაც არაა ორიგინალური.

როდესაც თაბახის ფურცელზე ხაზავთ, ქაღალდის შეზღუდული ზომა ნახაზის ხარისხს არ განსაზღვრავს - ყველაფერი თქვენზეა დამოკიდებული. ვერცერთი წესი თუ შეზღუდვა ვერ შეგიშლით ხელს

იმაში, რომ საინტერესოდ შეასრულოთ თქვენი სამუშაო, მაგრამ, სამწუხაროდ, ეს მცირედენ არქიტექტორს თუ შეუძლია. დეველოპერებს კი ყოველთვის ურჩევნიათ „მეინსტრიმში“ ჩამჯდარი პროექტები, რომლებიც მარტივად იყიდება.

ე.კ.:

– თქვენ საუბრობთ საინტერესო საკონკურსო პროექტებზე, რომლებსაც რეალიზაცია არ უწერიათ, სამაგიეროდ, მიუნხენის ისტორიულ ცენტრში შენდება სიმენსის შტაბ-ბინა და მე ძალიან მაინტერესებს: რა საჭირო იყო საერთაშორისო კონკურსის მოწყობა, თუ შედეგი ასეთი იქნებოდა? მსგავსი დონის შენობის შექმნა ნებისმიერ ადგილობრივ არქიტექტორს შეუძლია. ყოველთვის მეგონა, რომ კონკურსების მიზანი სწორედ გა-

მორჩეული არქიტექტურული ნამუშევრების გამოვლენაა.

ე.მ.:

– ვერ დაგეთანხმებით. ვინაიდან ეს შენობა მდებარეობს ისტორიულ ცენტრში, ლეო ფონ კლენცეს ქმნილებების მეზობლად, იგი უნდა შეესაბამებოდეს გარკვეულ ნორმებს, ითვალისწინებდეს უშუალო გარემოს. მეტაც გეტყვით, მე თავად ვიყავი ამ კონკურსის ჟიურის წევრი და შემიძლია გითხრათ, რომ წარმოდგენილი ნამუშევრებიდან არცერთი არ ითვალისწინებდა კონტექსტს ამაზე უკეთესად.

პ.ე.:

– კი, მაგრამ უბრალოდ მის ფასადებს რომ დავხედოთ? ჩვეულებრივ მოსაწყენ საოფისე შენობას გავს.

ე.მ.:

– კი, შეიძლება ასეც ითქვას, მაგრამ ჩვენ, ქალაქის ხელისუფლება, არ ვკარნახობთ ხალხს, როგორ უნდა გამოიყურებოდეს ფასადები. მე ვალდებული ვარ ვიზრუნო იმაზე, რომ მოცემული შენობა არ იყოს დასაშვებ ნორმაზე მაღალი, ეს კი უკვე სულ სხვა საკითხია. ამ პროექტში მეც ვამჩნევ გარკვეულ მინუსებს - თუნდაც ბუნებრივი ქვით განწყობილ ფასადებს. აი შემინული ფასადები კი მომწონს.

მინდა გითხრათ, რომ თუ „სიმენსის“ ხელმძღვანელობას უნდა ასეთი ფასადები, ჩვენ, როგორც ქალაქს, არ შეგვიძლია მათთვის ხელის შეშლა. მართალია ჩვენ გაგვაჩნია პროექტების დიზაინის განმსილველი საქალაქო კომისია, მაგრამ მას მხოლოდ რჩევების გაცემა და განსახილველად ვარიანტების შეთავაზება შეუძლია. „სიმენსის“ ფასადები რამდენიმეჯერ შევისწავლეთ, ვცვადეთ რაიმე ცვლილება შეტანა, მაგრამ საბოლოო ჯამში ავტორებმა და კლიენტმა გააკეთეს ისე, როგორც მათთვის იყო მოსახერხებელი.

არსებობს მხოლოდ რამდენიმე არქიტექტურული სტუდია, რომელსაც შესწევს უნარი შექმნას ორიგინალური ნაგებობა ისტორიულ განაშენიანებაში. მაგალითად, Herzog&deMeuron-ის „სუთი ეზო“ გარემოში იდეალურად ჩანერილი საინტერესო თანამედროვე არქიტექტურის შესანიშნავი ნიმუშია. მაგრამ ჩვენთან ასეთი პროექტები იშვიათობას წარმოადგენს.

ინტერვიუ ჩაატარა: ელიზავეტა კლავანოვა, პეტერ ეხნერმა

ELIZAVETA KLEPANOVA, PETER EBNER

Elisabeth Merk:

“We do not dictate how facades should look”

INTERVIEW WITH ELISABETH MERK, CHIEF ARCHITECT OF MUNICH, ON HARMFULNESS OF LAWYERS, LACK OF INNOVATIVE PROJECTS AND GROWTH OF CITIES

Elizaveta Klepanova:

– Did you have any contacts with Russia – e.g. business or scientific?..

Elisabeth Merk:

– Of course, I live in Munich and often hear about rich Russians buying some property. Also when I worked in Galle (I spent six years as Chief Architect there, before getting this appointment in Munich) – and Galle is former Eastern Germany – we crossed with the Russians from time to time. Back in the Soviet times, Galle used to have sister cities in Russia and we sometimes hosted their delegations. There were also Russian investors.

I would like to say that Soviet modernism was always something special for me. My PhD thesis is dedicated to the role of color in the 20th century architecture: Bauhaus, Style Group, Russian and Turkish architecture of this period.

Peter Egner:

– Do you think a chief architect of a city can also run his or her own studio?

E.M.:

– In Munich there was architect Theodor Fischer [worked in the end of the 19th and the first half of the 20th centuries, founded and chaired the “German Werkbund” – comment by Archi.Ru]. He combined his position of Chief Architect with studio management and did a lot of good for development of the city nonetheless – one thing did not interfere with the other.

I do not have an office of my own. Even if I did, I would not be able to take part in competitions which I organize. This would be an open conflict of interests, dishonest and non-democratic conduct. But if before entering state service an architect runs private business giving them some real experience in project development, this is a considerable strength.

P.E.:

– What would you like to change or improve in the architectural policy of Munich?

E.M.:

– I would like to have less lawyers in the municipal structures, less laws to observe and less red tape to cope with. It is right to follow the rules, but we are at the stage when they do the architectural image of the city more harm than good. Urban development in Germany is almost completely in the hands of lawyers, and it is they who tell us what can and cannot be done, complicating things in usual manner.

Here architects have a chance to do something really interesting only if they have a legal department in their companies, and this is next to impossible, considering our low earnings.

One more questionable thing is presentation of projects to the population. Please do not misunderstand me: this is an indispensable component of our activity, but it needs some speeding up, so that it does not hinder the process of project development and realization so crucially.

P.E.:

– Population of Munich grows constantly. According

to forecasts, the city will expand during the nearest 30 years. Are there any development programs considering this tendency?

E.M.:

– For the time being, we have a concept of hous-

ing development in the suburbs. But its implementation is suspended because we need permission from Munich Regional Planning Office. We would like to preserve the maximum of green corridors and keep the transport struc-

ture as comfortable as it is now. This requires more work in city outskirts, construction of new underground and city train stations.

As in the majority of European cities, we have to

handle the existing structure and my responsibility as Chief Architect is to impose strict control over this process. Sometimes it is possible to permit realization of innovative projects in certain parts of the city, but the existing development has to be retained without being destroyed by new buildings. For instance, Munich needs new houses, but their construction should not sacrifice green areas, historical environments and rich urban structure of the city.

Sometimes we visit other cities, discover amazing architectural projects there and question ourselves whether we can get a result like that in Munich. I think these cities they often sacrifice the quality of public space to innovations – such things never happen in Munich. But I would be happy if we could realize radical projects without compromising the quality of public zones.

P.E.:

– I think it is important to retain diversity within the city. Moving about in Munich, I would like to be able to realize whether I am in Riem or in Schwabing district. It would be good to avoid repetitive, uniform development.

Sometimes at architectural competitions they offer interesting solutions, which are however seldom realized. In Munich there are 5-6 outstanding architectural constructions, but the rest is really mediocre.

E.M.:

– I could spend hours on end speaking about competition projects which no one knows about and which will most probably be forgotten...

We have really high land prices, and investors prefer to avoid risk and financial loss. I would be happy if clients and investors were more open to architectural experiments, but as you know clients usually come to us with set ideas on what they would like to get and normally their expectations are far from outstanding architecture.

When you draw on an A4 sheet, the limited size of paper does not make your sketch good or bad – this depends on you. No rules or regulations can prevent you from making your work interesting, but unfortunately there are just a few architects capable of doing this trick. In the meantime, developers prefer mainstream projects which sell easily.

E.K.:

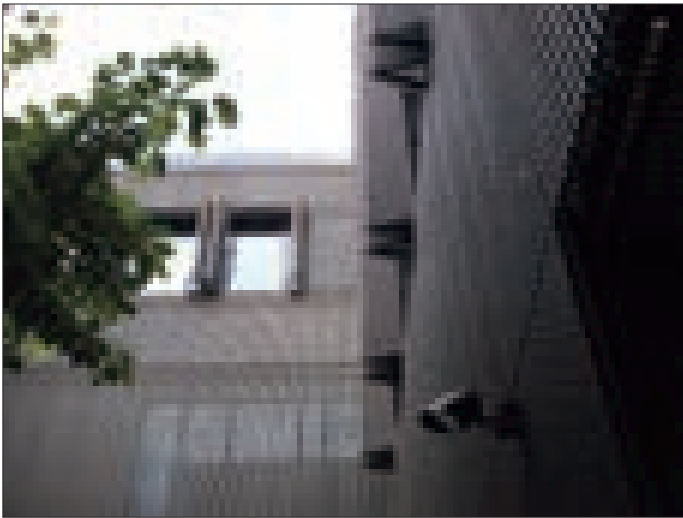
– You speak about interesting competition solutions unlikely to get realized, but there is an ongoing construction of Siemens Headquarters in the historical center of Munich. In my opinion, architectural value of this project is questionable, and I wonder why it was necessary to organize an international competition to get such a result. I think any local architect could create a building like this. I always thought that competitions were aimed at promoting outstanding architecture.

E.M.:

– I do not agree with you. As this construction is located in the historical center, in the immediate neighborhood of Leo von Klenze's buildings, it should comply with certain requirements and harmonize with its surroundings. I sat in jury at this competition and can tell you that among the submitted entries there were no better projects considering the context.

P.E.:

– And what if we just look at the façades of this construction? Typical suburb architecture, I think. It looks like an average drab office building.

E.M.:
– Yes, you can put it like that, but we, municipal authorities, do not dictate how facades should look. I am responsible for making sure that the building is not taller than set standards, and this is a totally different issue. I also see a number of weak points in this project, e.g. facades with elements of natural stone. On the contrary, glazed facades I like.

What I would like to say is that if Siemens man-

agement wants to get such facades, the city cannot interfere. We do have a municipal design commission, but this structure can only recommend and offer alternative versions for discussions, not force people to create a definite image. We reviewed Siemens facades several times and tried to change them a bit, but project authors and clients did what was more comfortable for them.

Generally speaking, there are only a few architec-

tural studios capable of designing original constructions in a historical environment. For example, Herzog&deMeuron's Five Courtyards is a perfect example of interesting modern architecture integrated with its background. But such projects are rare.

INTERVIEW BY:
ELISAVETA KLEPANOVA,
PETER EBNER

ARCH FOLIO

მას შემდეგ რაც ARCHFOLIO-ს შესახებ სტატიის გამოქვეყნება გადაწყდა, გუნდში დაისვა კითხვები, რომლებიც ჩვენს შესახებ ინფორმაციას მკითხველს საინტერესოდ მიანვლიდა.

თითოეულ შეკითხვაზე, გუნდიდან რამდენიმე ადამიანი უპასუხა.

- რა არის ARCHFOLIO?

თარსუჯ არაბული:

- მე მას ვუნოდებდი ახლად დაბადებულ არქიტექტორთა სოციუმს, სივრცეს, რომელშიც ერთი იდეოლოგიის ადამიანები ერთიანდებიან და სწავლობენ ერთობლივად დიდი ნაბიჯების გადადგმას.

ლევან ელოშვილი:

- პროცესი

სალომე ტაბატაძე:

- ARCHFOLIO, არის ის რაც არასდროს უნდა დამთავრდეს.

ილია ჩანგელია:

- ARCHFOLIO არის აბსოლიტურად დამოუკიდებელი, საზოგადოებრივი გაერთიანება.

- რა არის ARCHFOLIO-ს მიზანი?

ალექსანდრე კაპანაძე:

- მიზანია შეიქმნას მოძრაობა, რომლის მა-

მოძრავებელი რგოლების რაოდენობა დროის გარკვეულ მონაკვეთში გაიზრდება და შეიქმნება დიდი მექანიზმი უკვე „პატარა“ პრობლემების გადასაჭრელად.

მარიამ ბუფულაშვილი:

- ARCHFOLIO-ს მიზანია მიანვლინოს „არ-

ქიტექტორების სიტყვა ქალაქს“ და მის მაცხოვრებელს. გაასწავლოს მოქალაქეს, რომ ქალაქი ეკუთვნის მას.

ლაშა შარაშენიძე:

- ARCHFOLIO-ს იდეოლოგიაა გავიდეს თაობებში და შეინარჩუნოს უწყვეტი პროცესი.

- ვინ არიან ARCHFOLIO-ს გუნდში?

ლევან ლაფაჩი:

- ARCHFOLIO-ს გუნდში არიან ენთუზიაზმით სავსე ადამიანები, რომლებიც უანგაროდ ცდილობენ, მცირედით მაინც, შეუწყონ ხელი არქიტექტურის პროგრესს საქართველოში.

ალექსანდრე კაპანაძე:

- მაშინ როდესაც კონკრეტულ თემას 20 ტვინი განიხილავს ჩნდება 20 სხვადასხვა აზრი, რაც 20 კაცის პიროვნული განსხვავებულობის შედეგია. მრავალფეროვანი აზრების ერთობლიობა ქმნის უკეთესი ხარისხის პროდუქტს. ARCHFOLIO-ს გუნდი ადვილად ღებულობს ახალ წევრს, რომელსაც მსგავსი იდეა ამოძრავებს.

რა ღონისძიებები ჩაუტარებია ARCHFOLIO-ს?

პირველი პროექტია ვებ-გვერდი, რომელიც ფუნქციონირებს და საშუალებას აძლევს ყველა დაინტერესებულ ადამიანს განათავსოს თავისი ნამუშევარი, მიიღოს ინფორმაცია.

ასევე მნიშვნელოვანი ღონისძიებაა საჯარო

რო განხილვა თბილისის პრობლემებზე – „არქიტექტორების სიტყვა ქალაქს“.

2 წლის განმავლობაში ARCHFOLIO-მ ჩაატარა, რამდენიმე საუნივერსიტეტო კონკურსი. იგეგმება სამომავლო აქტივობები.

რა პრინციპები აქვს ARCHFOLIO-ს და ვისთან თანამშრომლობს ის?

ალექსანდრე გაჩეჩილაძე:

- ARCHFOLIO-ს გუნდის პირველი პრინციპია შედეგზე ორიენტირებული ქმედება, შედეგის მიღწევაში კი პრიორიტეტი ყოველთვის ადამიანურ რესურსს ენიჭება. მრავალფეროვანი უნარები და გამოცდილებები საერთო მიზანში ერთიანდება. ARCHFOLIO არის იდეოლოგია, ამიტომ ის ცდილობს შეინარჩუნოს თავისუფლება. ARCHFOLIO თავს არიდებს ნებისმიერ ორგანიზაციაში განევრიანებას, თუმცა მნიშვნელოვან პრინციპად მიიჩნევა ისიც, რომ ARCHFOLIO თანამშრომლობს და გამოთქვამს სურვილს საკუთარი რესურსით დაეხმაროს ნებისმიერ ორგანიზაციას, რომლის ქმედებაც საერთო მიზანს ემსახურება.

- აწყდება თუ არა ARCHFOLIO დაბრკოლებებს?

დავით ბეიტრიშვილი:

- პროგრესი სირთულეების დაძლევის გულისხმობს. ნებისმიერი შექმნილი დაბრკოლება, ARCHFOLIO-ს გუნდისთვის, შესაძლებლობაა, რომ განვითარდეს და მომდევნო ბარიერებისკენ იმოძრაოს.

გვანცა ცქიფურიშვილი:

- წინააღობების გარეშე წინსვლა შეუძლებელია.

მარიამ მაისურაძე:

- დაბრკოლებები რა თქმა უნდა გვხვდება, თუმცა სწორედ ამ პრობლემების გადაჭრის შედეგად ვვითარდებით და წინ მივიწეით.

აკაკი გვილავა:

- დაბრკოლებებს ყოველდღიურად ვაწყდებით, თუმცა მათ მარტივად ვლახავთ. ძალა ერთობაშია.

არქიტექტურების სიტყვა ქალაქს №1

მთავარი მიზანი

არქიტექტორთა სიტყვა ქალაქს - პირველი კრებისთვის ARCHFOLIO-მ ორი ძირითადი მიზანი დაისახა. ერთის მხრივ, ეს იყო არქიტექტორთა სოციუმისთვის მეტად კომფორტული სასაუბრო სივრცის შექმნა და ამ სივრცეში მოქალაქეთა შემოყვანა, კრების გასაჯაროება. ყოველივე, მთლიანობაში სახავდა შედეგს - არქიტექტორთა სიტყვა გავიდოდა ქალაქზე და დაიწყებოდა რეგულარული პროცესი.

განხილული საკითხები

ძირითად საკითხებად განიხილებოდა თბილისის სატრანსპორტო ქსელი, ეკოლოგიური მდგომარეობა, განათლება, ქალაქის შინაარსი, პოლიცენტრული ქალაქის პერსპექტივები. კრებაში, სპიკერის რანგში, მონაწილეობა მიიღეს ქალაქმგებმარებლებმა - ზურაბ ბაქრაძემ, პავლე ძინძიბაძემ, ირაკლი მურდულიამ, ირაკლი ჟვანიამ, გიორგი სალუქვაძემ; არქიტექტორებმა - გიგა ბათიაშვილმა, დავით ბოსტანაშვილმა, ალექსანდრე ჩუბინიძემ, ნიკოლოზ შავიშვილმა, ლალი ხვედელიძემ, თემურ ჯორჯაძემ. კრებას ესწრებოდა საქართველოს არქიტექტორთა კავშირი, თბილისის მერიის არქიტექტურის სამსახურის უფროსი - დიმიტრი მოსულიშვილი, თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიისა და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის ფაკულტეტების წარმომადგენლები. კრებაზე მონაწილე იყვნენ აქტიური სო-

ციუმები, რომელთა ქმედებაც მნიშვნელოვნად აისახება ქალაქის მატერიალურსა თუ მეტამატერიალურ იერსახეზე. ესენი იყვნენ: თბილისის არქიტექტურული ფორუმი, კალეიდოსკოპი - თავისუფალ ფოტოგრაფთა გაერთიანება, პარტიზანული მებაღეობა, JwT Metro - მარკეტინგული სააგენტო.

ამბავი

ჩვენს სოციუმში დაგროვდა მზაობა, სურვილი და ინტერესი, რომ შექმნილიყო საჯარო სივრცე (ინდივიდი), სადაც პროფესიონალები, სტუდენტები და დაინტერესებული საზოგადოება შეძლებდა ესაუბრა არქიტექტურასა და ქალაქმგებმარებით მოვლენებზე, გაეზიარებინათ საკუთარი გამოცდილება, მიეღოთ ცოდნა, დაბადებულიყო კითხვები და წარმოჩენილიყო ხედვები.

პროცესის განვითარება დაიწყო 2014 წელს და 2015 წლის დეკემბრის კრებაში გადაიზარდა. გუნდის წევრების რაოდენობა შეადგენდა 20 ადამიანს, რომლებიც პროცესში აქტიურად მონაწილეობდნენ. მათ ეტაპობრივად დაიწყეს სვლა საერთო იდეისთვის, რაც პირდაპირ კავშირში იყო მათსავე პიროვნულ ზრდასთან და განვითარებასთან.

ხშირი დისკუსიების შედეგად გუნდი არაერთ შედეგზე გავიდა, მუშაობაში ყველა წევრს საკუთარი რესურსით შეჰქონდა წვლილი. მიზანმიმართული ქმედების შედეგად განვითარდა სტრუქტურა, რომელმაც დეკემბერში იმუშავა.

სტრუქტურა

სტრუქტურას ARCHFOLIO-ს გუნდი რამდენიმე თვის განმავლობაში ამუშავებდა.

დაისვა შეკითხვა, თუ რატომ უნდა გაეკეთებინა ARCHFOLIO-ს მსგავსი პროექტი.

გუნდის ამოცანა იყო, დაენახა ქალაქისა და მოქალაქისათვის საჭირო პროცესის მთავარი მოტივები და ხელი შეეწყო მათი პროგრესისათვის.

მსჯელობისა და პროფესიონალებთან საუბრების შედეგად ნათლად გამოჩნდა ის საკითხები, რომელთა სიმწირეც, თბილისურ სოციუმში აშკარაა.

სტრუქტურისათვის დაისახა პრიორიტეტული ღირებულება - ინტერაქტიულობა - რაც ხელს უწყობს კრიტიკულ ანალიზსა და ინიციატივითა წარმოჩენას.

შემდეგი კრება

19 თებერვალს, საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის საგამოფენო დარბაზში, გაიმართა ქართველი არქიტექტორებისა და ქალაქმგებმარებლების, მორიგი, საჯარო კრება, რომლის მთავარი საკითხი თბილისის მინათსარგებლობის გენერალური გეგმა იყო.

კონკურსში გამარჯვებულმა გუნდმა შეკრებილ საზოგადოებას გააცნო საკუთარი ხედვა და ისაუბრა მიმდინარე პროცესებზე.

დიმიტრი მოსულიშვილი:
 - ეს ღონისძიება იძლევა საშუალებას, რომ არქიტექტორებმა, პროფესიონალებმა გაცვალონ აზრი ქალაქის განვითარების მომავლის შესახებ, იმის შესახებ თუ დღეს რა გვაქვს და საითკენ მივდივართ. თავისთავად კი მეტად მნიშვნელოვანია, ამდენი ახალგაზრდის და პროფესიონალის შეკრება.

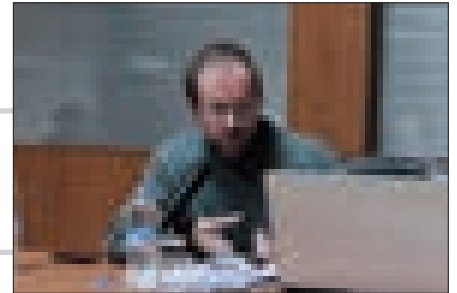
თემურ ჯორჯაძე:

- ყველა ეს პრობლემა ქალაქგეგმარებითი, სატრანსპორტო ქსელის, საცხოვრებელი რაიონებისა თუ საკონკურსო - გადაბმულია, ერთიანი ჯაჭვია, პრობლემების კომპლექსია, მათი ცალკე განხილვა წარმოუდგენელია. ეს ყველაფერი იწყება პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური პრობლემებიდან.

ზურაბ ბაქრაძე:

- წარმოგიდგინათ, ისეთ რალაცას ვაკეთებთ, რაც შემდეგ ჩვენს ცხოვრებას გარკვეულწილად კალაპოტს აძლევს.
 რამხელა პასუხისმგებლობა აქვს ქალაქგეგმარებელს, არქიტექტორს, რომელიც ქმნის იმ ფორმებს, რომლებიც შემდეგ თვითონ საზოგადოების განვითარებაზე ახდენს ზეგავლენას.

დავით ბოსტანაშვილი:

- სემანტიკურად ჭუჭყიანი ქალაქი, არ არის უბრალოდ თვალისათვის გამაღიზიანებელი მოვლენა. ის ჩვენ გვართმევს წარმოსახვის საშუალებას. იქ ყველაფერი ამოვსებულია ვიზუალურად და გამჭრალა ყველანაირი იდუმალება.

ალექსანდრე კაციტაძე:

- რაც გვინდა ქალაქს გადავცეთ არის ის, რომ საზოგადოების ყოველმა წევრმა უნდა გამოიჩინოს ინიციატივა. ცხოვრება ყოველთვის იქნება პრობლემებით აღსავსე, მთავარია ჩვენ შევძლოთ და გავაფერადოთ ის. მე არ ვფიქრობ, რომ მხოლოდ ხელისუფლებას უნდა ველოდოთ როდის გადაჭრის პრობლემებს, ჯერ საზოგადოებამ უნდა დაიწყოს აქტიურობა, თითოეული მცირე ბიჭით იწყება დიდი კატაკლიზმები.

არქიტექტორი
 ვასილ
 მობულაია

არქიტექტორი
 ირაკლი
 მურღულია

2015 წლის 11
დეკემბერს
"იზოლაციაში" და
ვენეციის 56-ე
ბიენალეს ქართული
პავილიონის
მონაწილეებმა
გახსნეს გამოფენა
"მცოცავი
საზღვარი"

ის პრობლემები, რომლებსაც საქართველო ამჟამად ებრძვის, უკრაინასაც ეხება. ამ გარემოებისა და იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ „იზოლაციის“ „პარტიზანული“ აქცია #onvacation უბიძგებდა დამთვალიერებლებს ეფექტურათ ოკუპაციაზე, სიმართლის მიჩქმალვაზე და მსგავს თემებზე, ფონდმა თავისი პლატფორმის მეშვეობით გადაწყვიტა კიდევ უფრო შეეცნო ხელი კრიტიკული აზროვნებისა და ღია დიალოგის გაღვივებისთვის. საკუთრივ გამო-

ფენის გარდა, პროექტი მოიცავდა შესვენდრებს კურატორებთან და მხატვრებთან, ლექციებსა და დისკუსიებს.

„მცოცავი საზღვარი“ არის რეალობა, რომელშიც არსებობს საქართველო და სხვა პოსტ-საბჭოური ქვეყნები, და რომელიც წარმოიქმნა ქვეყნის გეოპოლიტიკური მდებარეობის წყალობით. საქართველოს პავილიონი მაქსიმალურად უსვამდა ხაზს ამ რეალობას - ეს იყო ერთგვარი პოლიტიკური და სოციალური მე-

სიჯი, რომელსაც გარკვეული დისონანსი შეჰქონდა ევროპის პოლიტიკურ ლანდშაფტში.

მეორედ ეს გამოფენა გაიმართა კიევში, ნაბერეჟნო-ლუჰოვას ქუჩაზე.

პროექტის მთავარ კონცეფციას წარმოადგენდა დნმ-ის ჯაჭვივით ასხმული მოვლენების გადმოცემა. დნმ-ი მშვიდად არსებობს ჩვეულ გარემოში და ხშირად შეუმჩნეველი რჩება, სანამ მასზე რაიმე გარეშე ფაქტორი არ იმოქმედებს. პირველი ასოციაცია, რომელსაც

ინვესტორს ფრაზა „მცოცავი საზღვარი“, არის საზღვრების ჩუმად გავლება და მათ მიღმა მოქცეული უამრავი ადამიანის პირადი ტრაგედია, რომელაც ხშირად აღარავინ აქცევს ყურადღებას.

გამოფენის დამთვალეებლებს საშუალება ჰქონდათ ახლოდან დაკვირვებოდნენ არსებულ რეალობას. სარკეებიან ოთახში მათ შეეძლოთ საკუთარი თავი ჩაეყენებინათ იმ ხალხის მდგომარეობაში, ვინც ეს ჯოჯოხეთი გამოიარა. კუნსტკამერაში - მოგონებების ობსერვატორიაში, ადამიანის ქვეცნობიერებით, ფენებდა ილექებოდა წარსულიდან შემორჩენილი ფრაგმენტები: პირადი ისტორიები და მოგონებები, ოკუპაციის ხაზის მომიჯნავე ტერიტორიებზე მცხოვრები ბავშვების სახეები - სახეები, რომლებიც უკვე ამოვარდა ფოკუსიდან და კვლავაც უყურადღებოდ რჩება. საბოლოოდ, ინსტალაციას ირონიული ელფერი ეძლეოდა და ის გარდაიქმნებოდა თავსატეხად, რომლის გასაღებიც მოიპოვებოდა მხოლოდ ბოლო კამერაში - რეალობის უწყვეტი და უაზრო წრიული ბრუნვის ერთგვარი სიმბოლო. ნაგებობაში მომწყვდეული დამთვალეებლები დისკომფორტს განიცდიდნენ და ვერ ეგუებოდნენ გარემოს, რაც აიძულებდათ მათ გულთან უფრო ახლოს მიეტანათ საქართველოში და მსგავს ქვეყნებში არსებული სიტუაცია.

მხატვრები: ნია მგალობლიშვილი (პროექტის კურატორი), ია ლიპარტელიანი, სოფიო შევარდნაძე, რუსუდან ხიზანიშვილი, დიმა ჩიკვაიძე, ირაკლი ბლუიშვილი, ჯო საბია.

პროექტის ორგანიზატორი: საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო.

განსაკუთრებულ მადლობას მოვასხენებთ LAVA DANCE PRODUCTION-ისა და წეროვა-

ნის ლტოლვილთა ბანაკის პროექტს „ლოდინი მინდვრებში“.

„იზოლაცია“ წარმოადგენს კულტურულ პლატფორმას, რომელიც დაარსდა დონეცკში და სამხედრო ოკუპაციის შედეგად 2014 წლის ივნისში გადაინაცვლა კიევში. „იზოლაცია“ მოღვაწეობს მსოფლიოს სხვადასხვა წერტილებში. მისი პროექტებიდან აღსანიშნავია აღმოსავლეთ უკრაინაში განხორციელებული საგანმანათლებლო და კრეატიული ინიციატივების სერია „ზმინა“; საერთაშორისო რეზიდენტურა „არქიტექტურული უკრაინა“ (მარიუპოლი-კიევი); პალე დე ტოკიოში (პარიზი, საფრანგეთი), DOX-ში (პრაღა, ჩეხეთი) და Friedenfest-ის ფესტივალის ფარგლებში (აუგსბურგი, გერმანია) გამართული გამოფენა „კულტურა და კონფლიქტი: დევნილი იზოლაცია“; ვენეციაში ბიენალეზე წარმოდგენილი პროექტი #onvacation; და „Storefront for Art and Architecture“-სთან (ნიუ-იორკი, აშშ) ერთობლივად განხორციელებული პროექტი „წერილები მარიოს“.

On December
11 2015
IZOLYATSIA
and participants
of the Georgian
pavilion at the
56th Venice
Biennial
presented
exhibition
**CRAWLING
BORDER**

Challenges that Georgia is facing today apply to Ukraine as well. Taking this into account, and given that the Georgian pavilion at La Biennale di Venezia 2015 and IZOLYATSIA's guerilla action #onvacation encouraged reflections on similar topics like occupation and understatement, the foundation shared its platform to provoke further critical thinking and open dialog. Apart from the exhibition itself, the project featured meetings with curators and artists, as well as lectures and discussions.

CRAWLING BORDER is the reality, which Georgia and other post-Soviet countries are confronted with and which owes its existence to the country's geopolitical position. Georgia's pavilion aimed to highlight this reality to a maximum extent. It served as a political and social message bringing a kind of dissonance into the current political landscape of Europe.

The second edition of this exhibition was held in Kyiv, 8 Naberezhno-Luhova Street, 2nd Floor.

The project's main concept was a narrative of events

structured as a DNA chain analogy, which exists in its usual environment and often remains unnoticed before it is impacted by provoking external factors. Crawling border is primarily associated with the drawing of borders in a stealthy manner, and the personal tragedy of many people behind it often escapes our attention.

Visitors to the exhibition could take as close a look as possible at the existing reality. In a mirrored room they could put themselves in the place of those who had to come through the ordeal. The Kunstkamera –

an observatory of memories was a place, which, like the subconscious, contained layers of fragments from the past: personal histories and memories, and faces of children living in the territories adjacent to the occupation line – faces, which already became a blur and continue to be disregarded. The installation eventually took on an ironic aspect and transformed into a puzzle – a puzzle a clue to which could only be discovered in the last cell, which symbolized the reality eternally and purposelessly turning around in a circle. Visitors finding themselves locked within the construction felt uncomfortable and out of tune with their surroundings,

which served the goal of bringing them closer to the situation in Georgia and in other countries as well.

Artists: **Nia Mgaloblishvili (Project Curator), Ia Liparteliani, Sophio Shevardnadze, Rusudan Khizanishvili, Dima Chikvaдзе, Irakli Bluishvili, Joe Sabia.**

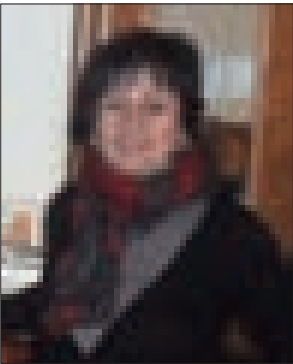
The project was organised by the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia.

Special thanks to the project *Waiting in the Margins* by LAVA DANCE PRODUCTION in cooperation with Tserovani refugee camp.

About

IZOLYATSIA is a cultural platform founded in Donetsk until military occupation and exile, relocated to Kyiv in June 2014 presenting projects from its base there as well as throughout Ukraine and the world. These include ZMINA, a series of educational and creative initiatives in Eastern Ukraine, international residency Architecture Ukraine (Mariupol-Kyiv), the exhibition *Culture and Conflict: IZOLYATSIA in Exile* held at Palais de Tokyo (Paris), in DOX (Prague) and in term of festival *Friedenfest* (Augsburg, Germany), *#onvacation* project at La Biennale di Venezia (Venice) and project *Letters to the Mayor* in collaboration with Storefront for Art and Architecture (New York).

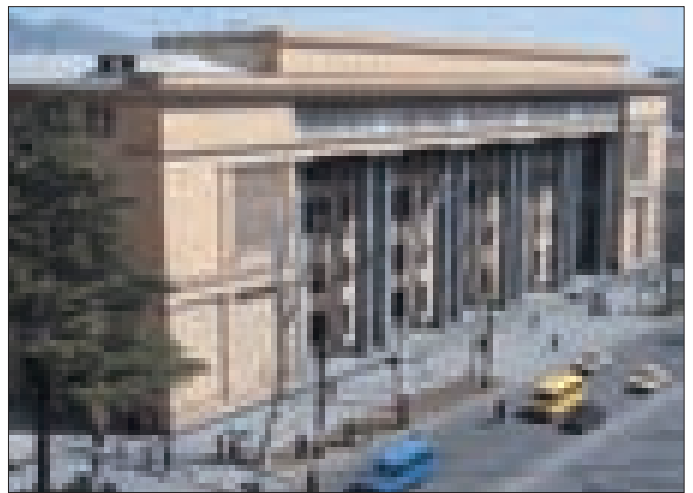
მანია იშვინია -
ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი

იმელის შენობის ინტერიერის მხატვრული გაფორმება

1938 წელს დასრულებული, სტალინური ამპირისა და კონსტრუქტივისტული ხასიათის ეკლექტური ფორმებით აგებული საკმაოდ იმპოზანტური იმელის შენობა მისი ავტორის, ალექსეი შჩუსევის ფორმულირებით წარმოადგენდა „ნეოკლასიკას ქართული სტილის ელემენტებით“: ა.შჩუსევის ესკიზების მიხედვით, ამ მიდგომითაა შესრულებული არა მარტო ექსტერიერის სკულპტურული შემკულობა, არამედ შიდა სივრცის მხატვრული გაფორმებაც. ისინი თავის დროზე ხელოვნებათა სინთეზის მრავალფეროვან სურათს ქმნიდნენ.

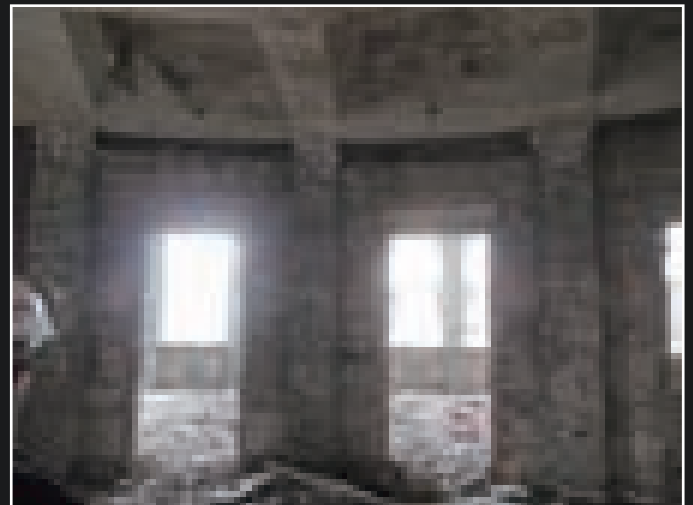
ნაგებობის გასხვისებას ინტერიერის სრული ნგრევა და დეკორის ელემენტების პირნძინდად განადგურება მოჰყვა. დღეისათვის, მისი რეკონსტრუქცია (შ.პ.ს. არქიტექტის პროექტი) საარქივო ფოტოებისა და თბილისისადმი მიძღვნილი ილუსტრირებული ალბომების საფუძველზეა შესაძლებელი. ამ მასალის მიხედვით, იმელის შიდა სივრცის არქიტექტურულ-მხატვრულ სახეს ძირითადად განსაზღვრავდა პარადული შესასვლელის ორსინათლიანი კოლონიებიანი ვესტიბიული და მისი მიმდებარე ნახევარწრიული დარბაზები, აგრეთვე მესამე სართულზე განთავსებული სააქტო დარბაზი თავისივე ვესტიბიულით. მათი დეკორირებისას ა.შჩუსევი ითვისებდა რამდენადაც ექცევა ხედვის არეში ესა თუ ის არქიტექტურული ფორმა, ინტერიერის დეკორატიული მახვილები აქედან გამომდინარე მონაცვლეობენ იატაკსა და ჭერზე.

პარადული ვესტიბიულის მხატვრული გაფორმების ეფექტურობას უპირველესად განაპირობებდა მოხატულ-მოპირკეთებული არქიტექტურული კონსტრუქციების ზომიერი პოლიქრომია, რომელსაც წითელი ფერის ელემენტები აერთიანებდა. ავანგუდების კედლები და პროტოდორიული კოლონების მაღალი პედესტალებიც მუქი მონითალო მარმარილოთი იყო მოპირკეთებული. მათ ფონზე კონტრასტულად იკი-

თებოდა სპილოსძვლისფერი მარმარილოთი მოგებული სვეტის ტანები და მცენარეული მოტივების ბარელიეფებით შემკული კაპიტელები. იატაკის გეომეტრიული ფიგურებით დეკორირებაც შავ ფონზე გამოკვეთილი წითელი და თეთრი-მონაცრისფრო მარმარილოს სხვადასხვა კომბინაციებით მიიღწეოდა. სარკმლის ლიობების ღრმა ნიშების რაფებიც თეთრი მარმარილოს დიდი ფილით იყო გაფორმებული.

ორსინათლიანი ვესტიბიულის ანტრესოლით გადახურული შესას-

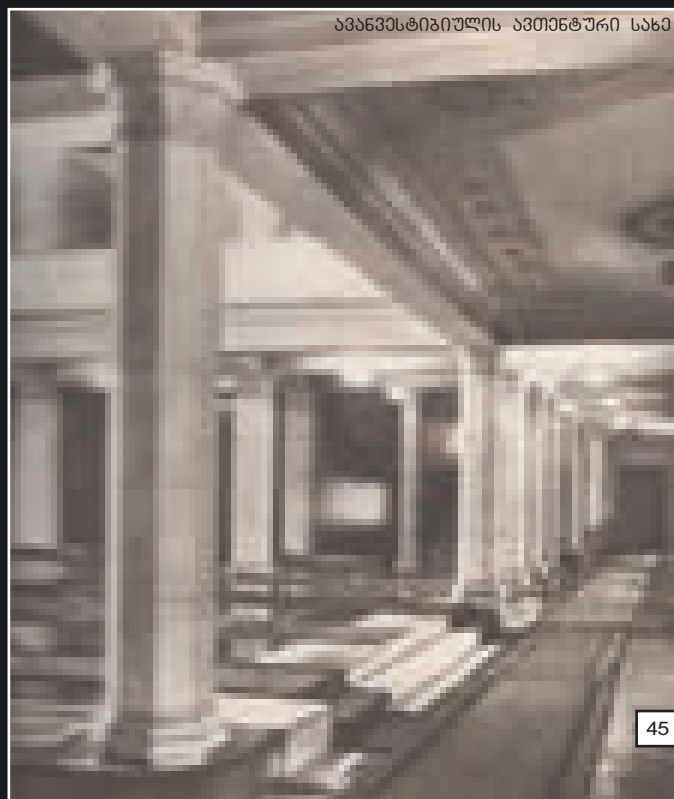
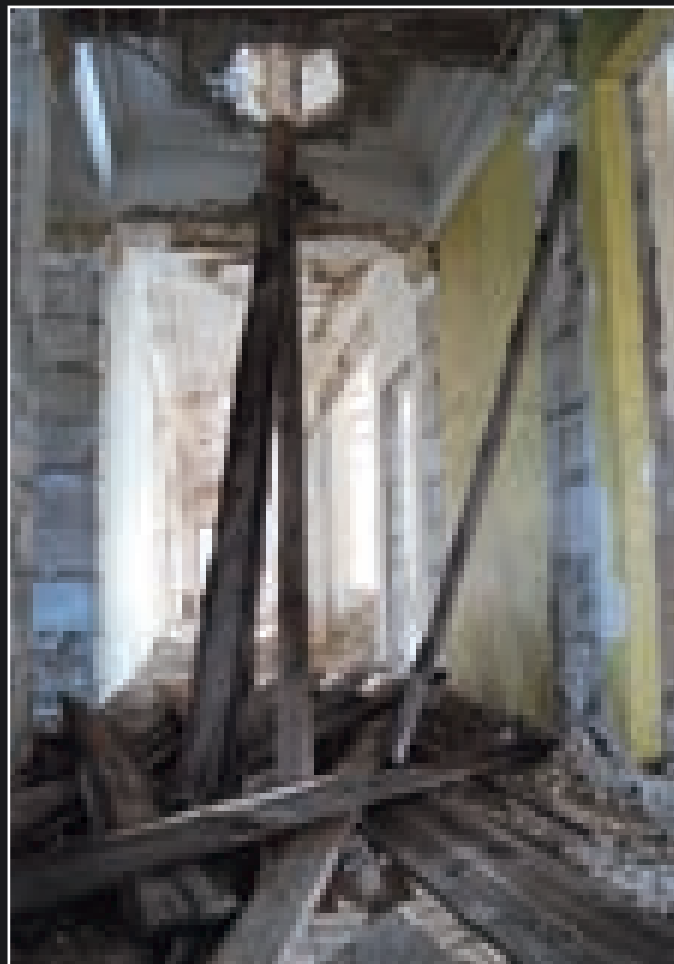
ვლელის ავანსივრცის ჭერს თავის დროზე ბარელიეფური და სიბრტყობრივ-დეკორატიული ეფექტებით მოხატული სააღფრესკო ფერწერა ამშვენებდა. ტრაპეციის ფორმის მოჩარჩოებაში ჩასმული ფრიზი შენობის დეკორატიულ სისტემაში გამოყენებულ თითქმის ყველა ნამყვან გამოსახულებას აერთიანებდა. იგი განსხვავებული იმპროვიზაციით იმეორებდა ორმხრივი ბაროკალური ნულით გაფორმებულ კონცენტრირებულ წრეებს, გაშლილი ყვავილისა და მარაოს სტილიზებულ ფიგურებს. პორტალის მუხისგან ნაკვეთი სამმალიანი პარადული კარი, წინ შემოფარგლული მუხისავე შემინული ტამბურით, შესასვლელშივე ინვევდა იმპოზანტურობის შთაბეჭდილებას.

დეკორატიული გაფორმების ამ პრინციპს ექვემდებარებოდა ბოძებზე დაბჯენილი ანტრესოლითა და მარმარილოს მასიური ბალუსტრადით შემოსაზღვრული ორსინათლიანი ვესტიბიულის კვადრატული სივრცე. გეომეტრიული ორნამენტის სხვადასხვა წყობით მოპირკეთებული მარმარილოს იატაკი შენობის ცენტრალურ ნაწილში შემადლებულ ბაქანს ქმნიდა. ორი სართულის სიმალემდე აწვდენილი კესონირებული ჭერის ძლიერი დეკორატიული გამომსახველობა კი ინტერიერის მთავარი მხატვრული ელემენტის მნიშვნელობას ანიჭებდა ვესტიბიულს.

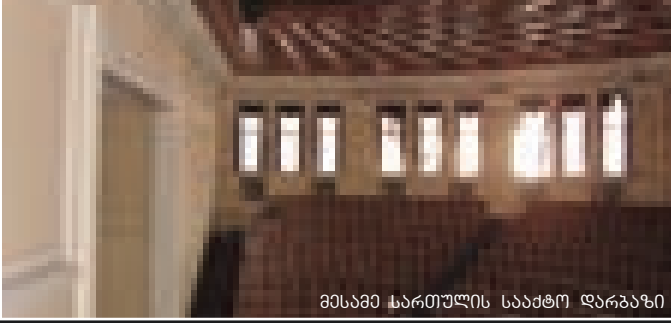
შესასვლელის მოპირდაპირე მხარეს ერთიმეორეს ზემოთ „გახსნილი“ ნახევარწრიული დარბაზების მხატვრული მახვილები ხედვის რაკურსიდან გამომდინარე იატაკიდან ჭერზე გადაადგილებოდნენ. თუ ქვედა დარბაზის იატაკი სხვადასხვა რადიუსისა და სიგანის მარმარილოს ფერადოვანი სარტყლებით შემოფარგლული მარაოსებრი ფიგურით იმკობო-

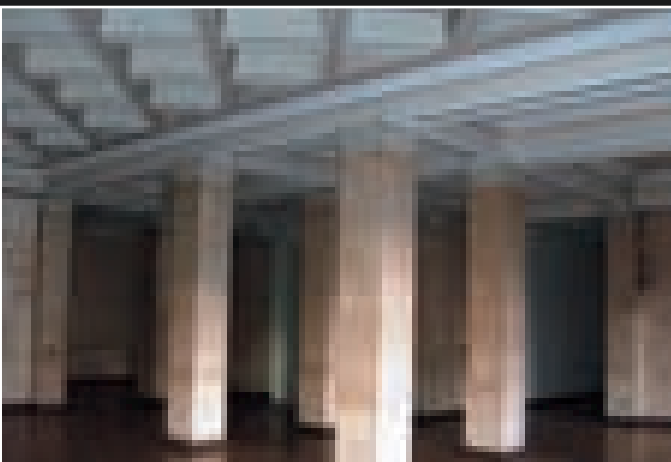
მესამე სართულის სააბტო დარბაზი

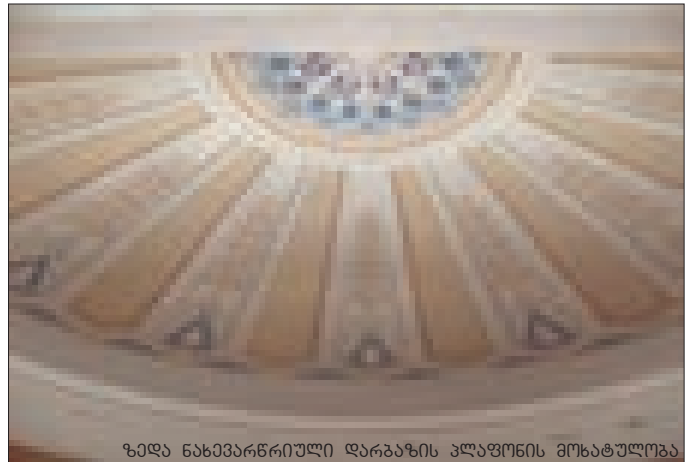
ავანსივრცის ავთენტური სახე

მესამე სართულის საბჭოთა დარბაზი

მესამე სართულის საბჭოთა დარბაზის მიმდებარე ვესტიბიულის ამთენიანებელი სახე

ზედა ნახევარწრიული დარბაზის პლაფონის მოხატულობა

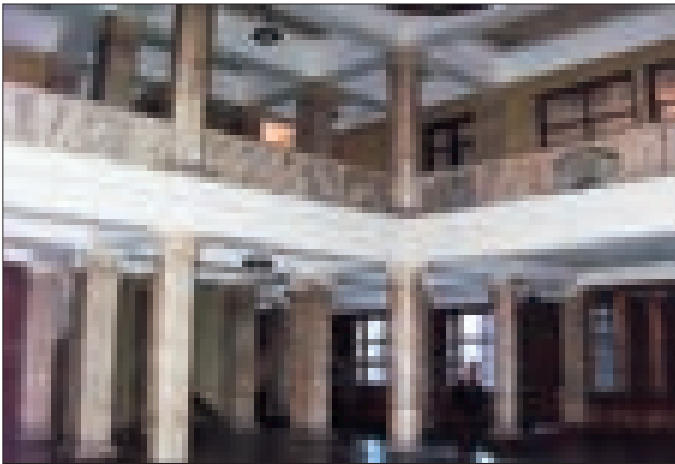
და. ზედა დარბაზის სივრცეში იგივე ფიგურა ჭერზე იყო ატანილი და ფაქიზად ნიუანსირებული ნაზი, ნათელი პალიტრითა და თხელი, ნატიფი, დენადი ნახატი მამქანისებურად მოხატულ მსუბუქ გამოსახულებას ქმნიდა. მაქსიმალურად იყო განტვირთული ანტრესოლის ჭერის გრძივი მონაკვეთების არანაკლებად მსუბუქი მოხატულობაც. საბჭოური სიმბოლიკის მატარებელი ნამგლისა და პურის თავთავის ძნების მოტივი გვიანი კლასიციზმისა და მოდერნის სტილთა ერთმანეთთან შერწყმით, ავანგარდული მიდგომით ყალიბდებოდა. ავტორი მიზნად ისახავდა, რომ დეკორს ერთგვარად „ქართული“ ელფერი მიეღო. ანტრესოლის ჭერის მოხატულობაში ამიტომაც არის შეტანილი ყურძნის მტევნის გამოსახულება, რომლებიც კუთხეებში მსხვილი პლანით განთავსდებიან.

მესამე სართულის სააქტო დარბაზისა და ვესტიბიულის მხატვრულ გაფორმებაში კლასიკური სიმკაცრე ბატონდება. ბევრად ლაკონიური ხდება აკანთის ფოთლებით შემკული სწორკუთხა მასიური ბოძების კაპიტელების კვეთილობა. სპილოსძვლისფერი და ტერაკოტისფერი მარმარილოს შესამებებით აგებული ვესტიბიულის ღრმად კესონირებული ჭერი ოქრათი დაფერილი როკოკოებით ცოცხლდება.

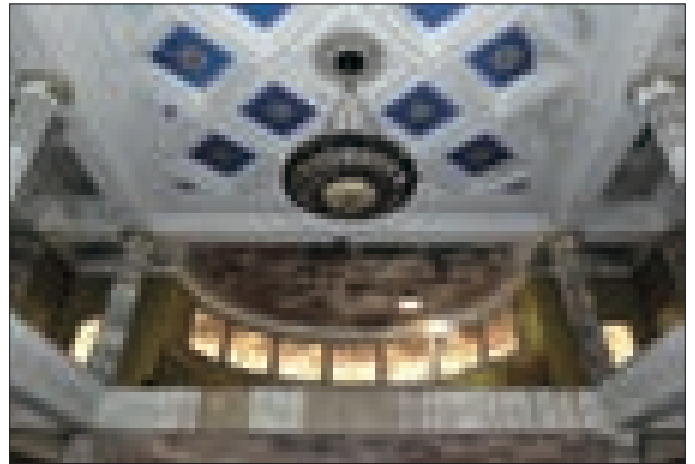
სარკმლებით ფართოდ გახსნილ ნახევარწრიულ სააქტო დარბაზში მთავარი მხატვრულ ელემენტი ხდება ორი სართულის სიმაღლეზე აწეული ჭერის ხის ძელური პლაფონი, რომლის რადიალურად აგებული კომპოზიცია სიბრტყეზე მარაოსავით იშლება. ირგვლივ, მას ღრმად კესონირებული ჭერის ხისავე სარტყელი და მკვეთრად პროფილირებული რელიეფური კარნიზი შემოუყვება. პლაფონის რადიალურ-ნახევარწრიულ სქემას სააქტო დარბაზის ტერასებზე ამავალი იატაკის რკალურად განვითარებული კომპოზიცია და ზედ მოწყობილი ხის ამფითეატრის ნა-

ძვედა ნახევარწრიული დარბაზის ბარემოსავლელი

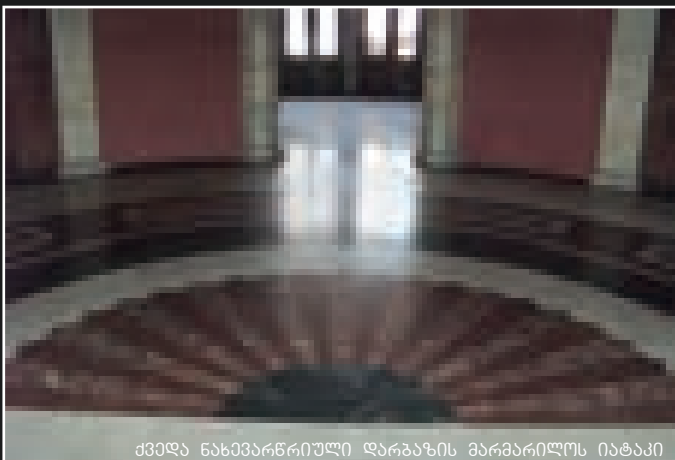
იმელის პარადული ორსინათლიანი ვესტიბული

ორსინათლიანი ვესტიბულის კონსერვაბული ჭარის ოძრათი დაფარილი როკოკოები

ხევეარწრიული როგებისა და რადიალურად გამავალი გასასვლელების რიტმი თანხვედება. მათი ერთობლიობა მხატვრულად მთლიან, ერთმანეთისაგან განუყოფელ დეკორატიულ სისტემას აყალიბებს. ინტერიერის სწორ კედელზე გამართული ნიშა-ექსედრა, საგანგებოდ გაკეთებულ მოჩარჩოებაში ჩასმული უჩა ჯაფარიძის ფერწერული პანო, ღია ტერაკოტისფერი მარმარილოს პანელებით შიდა სიბრტყეების მოპირკეთება, სარკმლებს შორის კედელთან მიდგმული კორინთული პილასტრები და სარკმლის რაფებზე გადებული მონაცრისფრო მარმარილოს ფილები სააქტო დარბაზში საზეიმო მნიშვნელოვანების გარემოს ქმნის.

იმელის შენობაში, რომლის მოცულობის, სართულიანობა ცენტრალურ ნაწილში ხუთამდე აღწევს, გვერდითა ფრთების საზღვრებში კი სამამდე ჩამოდის, ინტერიერის მხატვრული გაფორმების სხვა არანაკლებ ორიგინალურ ნიმუშებსაც ვხვდებით. ერთი რამ ცხადია, რომ ნაგებობის მხატვრული გაფორმების სტილისტიკა მთლიანად ექვემდებარება არქიტექტურულ ფორმათა ტექტონიკას. დეკორისა და მოსაპირკეთებელი მასალის მრავალფეროვნების მიუხედავად, მას ახასიათებს მკაფიოდ გამოხატული ლაკონიურობა და კლასიკური სიმკაცრე, სწორედ ეს იწვევს საზეიმოდ ამალღებულ განწყობას ინტერიერში.

ძველა ნახევარწრიული დარბაზის მარმარილოს იატაკი

პარადული შესასვლის ტაგური. მუხა

“ქალები აშენებენ! იქ, სადაც კავკასია ევროპას ხვდება...”

გამოფანა და ფორუმი
თბილისი, 20-23 ნოემბერი, 2015 წ.

GIZ პროგრამის „კერძო სექტორის განვითარება სამხრეთ კავკასიაში“ ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ფედერალური სამინისტროს დაკვეთით (BMZ)

კონცეფცია და კოორდინირება:

პროფ. დოქტორი დაგმარ იეგერი, ტალინის ტექნოლოგიური უნივერსიტეტი, **Reiseuni_lab** (ევროპის არქიტექტორთა დიალოგი), **N-ails** და **WBC**-თან ერთად

ორგანიზება:

GIZ PSDP SC „ქალები აშენებენ კავკასიას“ ქსელთან ერთად

ფორუმის ფარგლებში, 19-21.11.2015 – MomaTbilisi-ს საგამოფენო დარბაზებში, არქიტექტორმა ქალებმა - საქართველოდან, აზერბაიჯანიდან, სომხეთიდან და ევროპიდან (**Reiseuni_lab**; **n-ails.de**) თავიანთი მრავალფეროვანი პროფესიონალური ნამუშევრები წარმოადგინეს. ღონისძიებაზე განხილული იქნა სამი თემა:

- არქიტექტორთა ნამუშევრები: არქიტექტურული სივრცე, შენობა-ნაგებობა, ინტერიერი, დიზაინი;
- ბიოგრაფიული მონაცემები: განათლება, პროფესიული გამოცდილება და თაობათა შემოქმედებითი გზა;
- ევროპული სამშენებლო კულტურის მრავალფეროვნება - მსგავსება და განსხვავება.

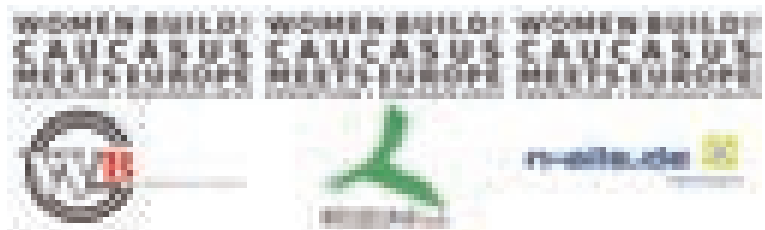
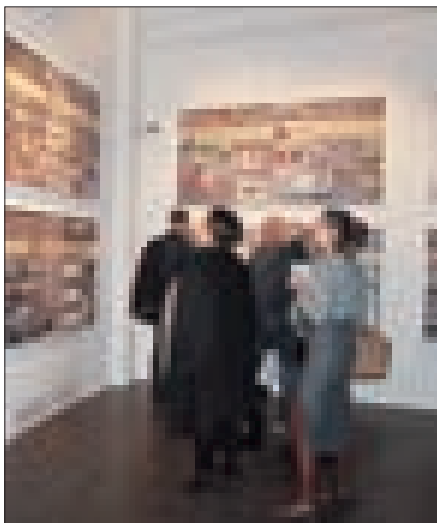

გამოფენაზე წარმოდგენილი იქნა არქიტექტორთა შემოქმედება, მათ პოზიცია და კარიერული აღმასვლა; აღმოსავლეთ და დასავლეთ ევროპას შორის კულტურული ურთიერთობების განვითარება არქიტექტურულ კონტექსტში.

გამოფენაზე აისახა - ევროპის სამშენებლო კულტურაში შეტანილი წვლილი, ქალი არქიტექტორების რამდენიმე თაობის მიერ 1960 წლიდან - დღემდე. წარმოდგენილი იქნა ამ დარგის ყველა პროფესიონალი - არქიტექტორი, ქალაქის დაგეგმარების სპეციალისტი, დიზაინერი, მკვლევარი, ოსტატი, მშენებლობის ექსპერტი.

გამოფენის მონაწილეთა პირადი შემოქმედებითი ბიოგრაფიებით საზოგადოება გაეცნო სხვადასხვა კულტურული ფესვების მქონე არქიტექტორთა საქმიანობას. ექსპოზიციის ბიოგრაფიულ-დიალოგურმა გადანწყვეტამ შესაძლებლობა მისცა ყველა მონაწილეს გაეზიარებინათ საკუთარი ინდივიდუალური გამოცდილება საერთაშორისო დისკურსის ფარგლებში:

გამოფენის მონაწილე, თითოეული არქიტექტორი ქალმა, კულტურული და პოლიტიკური გავლენის კონტექსტში, თავის ინდივიდუალური ნამუშევრები წარმოაჩინა და დამატებით, თავისი „ბიოგრაფიული მონაცემებით“, მეორე არქიტექტორი ქალი წარმოადგინა, რომელმაც თავისი პროფესიული გზით ან შემოქმედებით გარკვეული კვალი დატოვა არქიტექტურისა თუ მშენებლობის სფეროში.

Women build! Caucasus meets Europe

20.-23. NOVEMBER 2015

ARCHITECTURE EXHIBITION AND CONFERENCE AT, ZURAB TSERETELI MOMA TBILISI, GEORGIA

Partnership Notice:

The project is an initiative of the newly created network "Women build Georgia", launched in 2014 with the support of the Private Sector Development Programme in the South Caucasus which is implemented by GIZ on behalf of the Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ). Dagmar Jäger (Reiseuni_lab, n-ails), guest of the first symposium in 2014, has developed the concept of the exhibition and symposium in 2015.

Responsible: Network Women build Caucasus,

Tbilisi, Georgia.

Supporting Institution: GIZ on behalf of the Federal Ministry for Economic Cooperation and Development, Germany (BMZ);

Concept: Dagmar Jäger (Reiseuni_lab; n-ails Berlin, jp3), Tallinn University of Technology with Christian Pieper, jp3, Berlin;

Exhibition: WBC members;

Organisation: GIZ; WBC;

Participants: Members of WBC, N-ails Berlin, Reiseuni Lab;

80 female architects from eight different countries presented their multifaceted professional work in an exhibition and symposium in Tbilisi during 3 days. Three

architecture networks met and discussed their diverse positions about architecture, education and profession:

the young network "Women build Caucasus", uniting ca. 50 female architects from Georgia, Azerbaijan, Armenia; the Reiseuni_lab, connecting 10 universities and professors of architecture throughout Europe and Israel and "n-ails Berlin", an interdisciplinary network of female planners and architects of Berlin.

The symposium in Tbilisi has been dealing the three following topics in posters and panel lectures:

1. Architects' work: buildings and positions between Caucasus and Europe;
2. Biographical background: education, influences and career paths of several generations;
3. Diversity of the European and Caucasian building

culture: similarities and difference.

The exhibition was opened on Friday 20.11.2015. The exhibition documented the architects' work, their positions and careers and illustrates the architectural contexts and features of the grown European culture between Eastern and Western Europe and Caucasus.

Since 1960, the widely spread compiled contribution of the participating female architects of 8 countries to building culture has become visible over several generations: All professions of the field ranging from the building architect, urban planner and designer to the researcher, teacher and specialist in construction have been represented.

The personal stories enabled to have a deeper look at the architects' work in the tense atmosphere of different cultural backgrounds. The biographical-dialogic approach of the exhibition gave all participants the opportunity to reflect their own individual experiences within an international discourse:

Each participant has shown her individual work within the context of cultural and political influences and presents additionally with her "biographical background" another female architect who has been an influential personality throughout the architect's professional career or life.

The SYMPOSIUM was opened on Friday - 21.11.2015

Introduction of the Conference Panels

- by Dagmar Jäger, Architect, Berlin & Professor of Tallinn University of Technology, Estonia

Panel 1 "PRACTICE" "European Architecture Dialogue" – Positions between Caucasus & Europe

Architectural practice has to deal with complex problems today: transformation, densification and re-valuation of urban areas are important actual challenges. What are relevant fields of re-thinking cities within or beyond the limits of growth? How do phenomena such as the never-ending urban sprawl, social integration or the de-industrialization affect architect's profession? How do we re-activate neglected urban areas or built heritage for

next generations? Six positions between Caucasus and Europe serve to discuss our professional challenges and expectations.

Six Positions:

- Nino Akhvediani, Architect, Tbilisi, Georgia
- Inka Drohn, Architect, Berlin, Germany
- Zaruhi Mamyan, Architect & Associate Professor, National University of Armenia
- Marusa Zorec, Architect & Professor University of Ljubljana, Slovenia
- Yegana Hajiyeva, Architect & Professor, Azerbaijan University of Architecture & Construction
- Sevda Dodashova, Architect & Professor, Azerbaijan University of Architecture & Construction
- Inken Baller, Architect, Berlin & Professor em. Brandenburg University of Technology

Panel 2 "Knowledge Production" Concepts and Models of Architecture Education + Research after Bologna

The large university reform has led to a multitude of discourses about quality, about new approaches and concepts in all academic disciplines from Western to Eastern parts of Europe and Caucasus. Architectural education and research is traditionally routed in project-oriented studio work about relevant problems of the society. What is the responsibility of the academic world in nowadays' knowledge production, facing social and financial crisis throughout broader Europe? How do innovative academic models might inspire the professional landscape? And: Which are actual demands of research and education for architects today?

Six Positions:

- Nana Kvateladze, Architect & Tbilisi State Academy of Arts, Georgia, UIA board member
- Dagmar Jäger, Architect, Berlin & Professor of Tallinn University of Technology, Estonia
- Surayya Akhundova, Architect & Professor, Azerbaijan University of Architecture & Construction
- Yegana Karimli, Architect & Professor, Azerbaijan University of Architecture & Construction

- Mar Loren, Architect & Professor, School of Architecture, Seville University, Spain
- Maria Schneider, Architect & Professor, University of Innsbruck, Faculty of Architecture

Panel 3 "Profession" Women Build! Female Architects' Network-Works & Self-Understanding

More than 100 years of academic education have led to a multifaceted international landscape of women's contribution to the built environment: Female architects act in all fields of practice and theory today – the discourse landscape about the specific role of female architects has been developed since decades. Even though, statistics about income, leadership quota or living realities of everyday life still manifests a potential of further development. And: The female practice within different political contexts of democratic and former socialist societies in a broader scale of Eastern and Western Europe as above mentioned represents a younger field of investigation. The exchange between the networks of Caucasus, Berlin and Europe shall enrich this debate.

Introduction:

- Nino Laghidze, Georgian Technical University
- Speakers:
- N-ails Berlin: Gabi Fink (co-founder, chair) with Shivani Shankar Chakraborty (chair);
 - WBC Caucasus, Nino Laghidze (Georgian TU, co-founder) with Nana Tsomaia (chair);
 - Reiseuni_lab Europe: Dagmar Jäger (founder) with Maria Schneider (member)

Closing Address:

Katrin Paadam, Professor of Sociology, Tallinn University of Technology.

საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი
 მოსკოვი
 მისამართი: ა. ლომთაძის ქ. 15
 380015, თბილისი, საქართველო

საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი
 მოსკოვი
 მისამართი: ა. ლომთაძის ქ. 15
 380015, თბილისი, საქართველო

საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი
 მოსკოვი
 მისამართი: ა. ლომთაძის ქ. 15
 380015, თბილისი, საქართველო

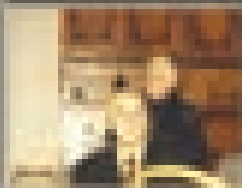

საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი
 მოსკოვი
 მისამართი: ა. ლომთაძის ქ. 15
 380015, თბილისი, საქართველო

ქეთევან სოკოლოვა-ქურდიანი Ketevan Sokolova Kurdiani

ქეთევან სოკოლოვა-ქურდიანი, 1928 წელს დაიბადა ქ. თბილისში. დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტი. მუშაობდა საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ასისტენტად, შემდეგ - დოცენტად. მისი საკვლევინო ინტერესები ეხება ქართული ენის ისტორიას, მისი სინტაქსს, მორფოლოგიას, ლექსიკონსა და ფონოლოგიას. მისი მონაწილეობით გამოქვეყნდა რამდენიმე სამეცნიერო ნაშრომი ქართული ენის შესახებ. ქეთევან სოკოლოვა-ქურდიანი არაერთხელ მონაწილეობდა საერთაშორისო კონგრესებში და სემინარებში. მისი მონაწილეობით დაკომპლექსდა და გამოქვეყნდა რამდენიმე საერთაშორისო კონგრესის მასალები. ქეთევან სოკოლოვა-ქურდიანი არაერთხელ მონაწილეობდა საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის სამეცნიერო კონფერენციებში. მისი მონაწილეობით დაკომპლექსდა და გამოქვეყნდა რამდენიმე სამეცნიერო ნაშრომი ქართული ენის შესახებ. ქეთევან სოკოლოვა-ქურდიანი არაერთხელ მონაწილეობდა საერთაშორისო კონგრესებში და სემინარებში. მისი მონაწილეობით დაკომპლექსდა და გამოქვეყნდა რამდენიმე საერთაშორისო კონგრესის მასალები.

საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი
 მოსკოვი
 მისამართი: ა. ლომთაძის ქ. 15
 380015, თბილისი, საქართველო

Honored Artist of Georgia

The First Georgian woman architect

Ketevan Sokolova was born in Tbilisi on January 15 1905. In 1922 she graduated from the 3rd Girls' Gymnasium of Tbilisi and entered the Architecture Division of Tbilisi State University Polytechnic Faculty.

In 1929 Ketevan Sokolova graduated from the Architectural Faculty of the Georgian Polytechnic Institute at the same time with Archil Kurdiani.

Ketevan's father Nikoloz Sokolov was a lawyer and mother – Mariam Porakishvili – artist, student of famous German painter Oskar Schmerling.

As the political views of Ketevan's father did not suit the tsarist Russia, he was banned from living in large cities of the Imperium including Tbilisi. For a long time young Ketevan stayed with the family of her close relative Giorgi Asatiani, the deacon of Tbilisi Sioni Church.

After graduation Ketevan and Archil got married and founded a dynasty with rich architectural traditions. Ketevan's and Archil's son Gia is the Meritorious Architect of Georgia and Companion of the Order of Honor. Their grandson, Archil Kurdiani Junior is member of the Association of Architects of Georgia and laureate of International Socrates Award. Gia Kurdiani's grandson Giorgi is also architect – he received his BA at the Architectural Faculty of Tbilisi State Academy of Arts, took a course

of postgraduate studies in Brussels University and received the Master of Architecture and Design Theory degree in the University of Lichtenstein.

Ketevan started to work as professional architect during her student years. Her first project was to design a villa for a Persian aristocrat on order of German construction company "Altebauag". Further on she designed and realized Georgia's first tea-processing plant in Chakvi and planned villages in the revived lowlands of Kolkheti. Together with I. Zhitkovski, Ketevan was actively involved in construction of Georgia Pavilion designed by Archil Kurdiani for the National Economy Achievement Exhibition in Moscow.

The majority of Ketevan Kurdiani's projects - administrative buildings and houses, Hotel Intourist in Gori, designed jointly with Archil Kurdiani, etc. - are realized.

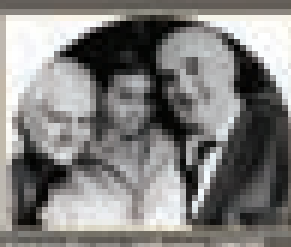
Speaking of architectural and artistic value, Ketevan Kurdiani's projects reveal her high artistic potential and purely Georgian, national architectural vision. Ketevan Kurdiani contributed significantly to development of Georgian architecture.

Ketevan Kurdiani was intensively involved in public work and activity of the Union of Architects of Georgia.

Ketevan Kurdiani died on August 26 1988.

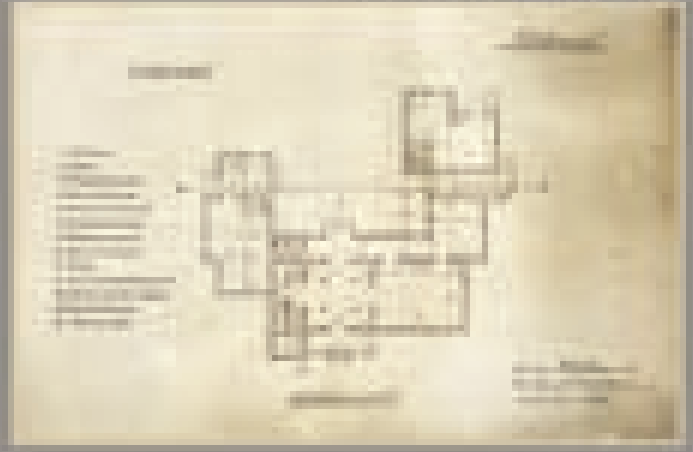
პირველი ქართველი არქიტექტორი
კეტევან სოკოლოვა
ცნობილია თავისი
ქვეყნის და უცხოეთის
მრავალი შენობის
მშენებლის სახელით

არქიტექტორი არჩილ
კურდიანი

გაყვანილობის გეგმა (პედატი)
ჩვენი ცენტრისთვის (1926წ.)

გაყვანილობა - ALTEBAUAG
ჩვენი - ALTEBAUAG

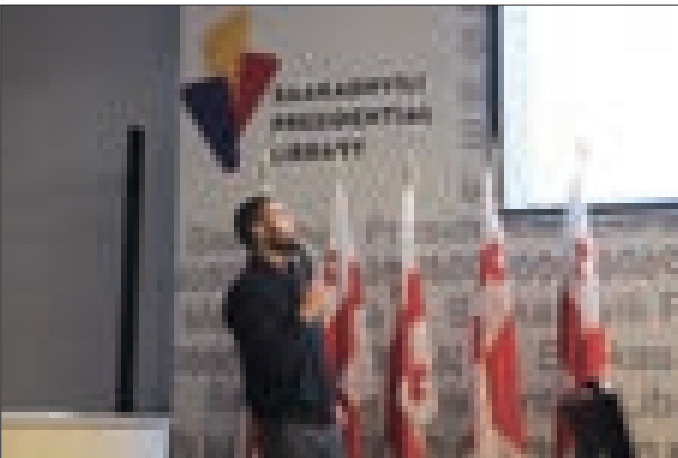

საზღვარი

24 დეკემბერს, არქიტექტურული ფორუმისა და საპრეზიდენტო ბიბლიოთეკის ერთობლივი ორგანიზებით გაიმართა დისკუსია და პრეზენტაცია სათაურით “საზღვარი”.

სამმა ახალგაზრდა არქიტექტორმა ისაუბრა საზოგადოებრივი შენობის არქიტექტურის პრობლემატიკაზე და გადაწყვეტებზე, კერძოდ საქართველოს ტერიტორიაზე ყველაზე რთული კლიმატური პირობების მქონე ადგილებზე განთავსებული საბაჟო გამშვები პუნქტების პროექტირების და მშენებლობის შესახებ.

Presentation - BORDER

December 24, Architectural Forum and the Saakashvili Presidential Library organized a discussion and presentation the headline “BORDER”. Three young architect talked about Architecture problems and solutions of the public buildings, Namely Projecting and construction of customs checkpoints in places of difficult climatic conditions of Georgian territory.

ყაზბეგის საბაჟო გამშვები პუნქტი

ავტორი: გიორგი მეღაძე
 არქიტექტორი ნიშნული:

ზ.ღ-1285მ

შენობის ფართობი 2600 მ²

ყაზბეგის საბაჟო მდებარეობს დარიალის ხეობაში, მდინარე თერგის კალაპოტის გასწვრივ. ტერიტორია სუბალპურ ზონას მიეკუთვნება და მისი ძირითადი ნაწილი ციცაბო კლდეს უკავია.

მძიმე კლიმატურმა პირობებმა განაპირობა საბაჟოს ასეთი სივრცულ-არქიტექტურული გადაწყვეტილება. შენობა სრულად შემოსილია ადგილობრივი “ჭაჭის” ქვით, რომლის ფერი და ფაქტურა, კიდევ მეტად სძენს ყაზბეგისთვის დამახასიათებელ არქიტექტურულ იერს.

საბაჟოს ორ ბლოკს ერთმანეთთან აკავშირებს ვერტიკალურში დატეხილი სიბრტყე, რომელიც ფუნქციურად გეიბების გადახურვას წარმოადგენს. ამ ფორმის მუხტი ყაზბეგის მთების ანტიურაჟის კონტური გახდა.

Border checkpoint Kazbegi

Architect: Giorgi Meladze
 Location: Georgia, Kazbegi,
 Dariali Gorge

Building Area: 2274 sqm

The customs checkpoint is located in the Dariali gorge, the rocky corridor in the caucasus mountains, at the Georgian border to Russia. The heavy climate conditions and landscape complicity showed the way how to develop the infrastructure design. The decorative stone on the facade is a traditional element of this land. It has been used on the ancient towers and icons, located on the way to the border.

The border checkpoint is a poly-functional building, where the several inevitable factors must be foreseen:

1. Attentive control
2. Effective Registration
3. Comfort space

The last one is most significant thing, because this is the place where the human creates first impression about the country.

For the better bandwidth of the border, we create two block of the building, connected with a broken flatness, which performs the roof of the gates. The inspiration of this form was line “Contre-Jour” of backlighted mountains. The basic block A (which already existed, constructed by the americans) in the present time contains the passage to the country, and the block B way out from the country.

კარწახის საბაჟო გამშვები პუნქტი

ავტორი: გიორგი ბენდელავა

კარწახის საბაჟო გამშვები პუნქტი მდებარეობს სოფელ კარწახთან ზღვის დონიდან 1900მ სიმაღლეზე, შენობა ორსართულიანია და მოიცავს 2000მ². ეს არის საქართველო-თურქეთის რიგით მესამე საზღვარი, სარფის და ვალეს შემდეგ.

2010 წელს დასრულდა კარწახის საბაჟოს პირველი შენობის მშენებლობა, მაგრამ 2012 წლამდე შენობა არ ფუნქციონირებდა. ამ პერიოდში შეიცვალა საქართველოს საბაჟოების მუშაობის პრინციპი და ნორმები. საჭირო გახდა საბაჟოს შენობის რეკონსტრუქცია და ახალ ნორმებზე მორგება. 2012 წელს დაიწყო სამშენებლო სამუშაოები.

ტერიტორიის კლიმატური პირობები საკმაოდ მძიმეა, ზამთარში ჰაერის ტემპერატურა აღწევს -30 გრადუსს. ამის მიუხედავად შენობის ფასადი თითქმის სულ შუშისგანაა (საბაჟოს პროექტირების პერიოდში მსგავსი ტიპის შენობებში „გამჭვირვალობა“ აუცილებელი იყო და ძირითადი აქცენტი შუშაზე კეთდებოდა), რის გამოც მთავარი პრობლემა იყო შენობის გათბობა. ამ პრობლემის გადაჭრა მოხდა იატაკის ელექტრო გათბობის გამოყენებით.

საბაჟოს მშენებლობა გრძელდებოდა 3 წლის განმავლობაში და დასრულდა 2015 წელს. ამავე წლის 18 ოქტომბერს კი ერთდროულად გაიხსნა ორივე ქვეყნის გამშვები პუნქტი.

CUSTOMS CHECK POINT AT KARTSAKHI

Author: Giorgi Bendelava

New Customs Check Point was commissioned on October 18, 2015 at Georgian-Turkish border connecting the land road customs systems of the two countries at Kartsakhi. In parallel, Aktas-Cildir Customs Check Point was commissioned on the Turkish side of the border.

Modernisation and advancement of customs infrastructure, effective management of clearance procedures are among the top priorities of the authorities. Respectively, new customs infrastructure ensures the following:

- User-friendly service delivery for comfortable and efficient transportation and commuting;
- Reduced burden on Sarpi and Vale Customs Check Points;
- Improvements to customs policy;
- Increased customs throughput by clearing 500-600 trucks and 10000 passengers a day.

საბაჟო გამშვები პუნქტი "ნინოწმინდა"

ავტორი: ლუკა მაჩაბლიშვილი
საქართველო-სომხეთის საზღვარი
ხეგიონი: სამცხე-ჯავახეთი
აბსოლუტური ნიშნული: ზ.დ-2160მ

ნინოწმინდის ახალი საბაჟო გამშვები პუნქტი ერთდერთი შენობაა, სადაც საბაჟო პროცედურა დასურულ სივრცეში მიმდინარეობს. სწორედ ეს არის პროექტის ძირითადი განმსაზღვრელი ფაქტორი. გამომდინარე იქედან, რომ ქარის დატვირთვა საკმაოდ მაღალია, ზამთრის პერიოდში ძირითად პრობლემას წარმოადგენს ნაძვერი.

ამ პრობლემის თავიდან ასაცილებლად შენობის ყველა შესასვლელი აღიჭურვა შემინული, ავტომატური კარით, რაც ამავდროულად უზრუნველყოფს შენობის ბუნებრივ განათებას.

შენობა გეომეტრიულად წარმოადგენს მართკუთხა პარალელეპიპედს. მისი სიმარტივიდან გამომდინარე, ფასადის ესთეტიკის გასაუმჯობესებლად საჭირო გახდა დამატებითი დეკორატიული ელემენტების დამატება. მთლიანობაში, კონცეპტუალურად ეს ელემენტები წარმოადგენს უზარმაზარ ხრახნს, რომელიც ფასადს დინამიურობას ანიჭებს. ამ კონცეფციის აღქმას უფრო ექსპრესიულს ხდის შენობაში შემაჯავლი და გამომაჯავლი მანქანები.

ჯერჯერობით შენობა მშენებლობის პროცესშია.

Ninotsminda Border Checkpoint

Author: *Luka Machablishvili*

The Border Checkpoint Terminal in Ninotsminda, Georgia is a modern two storied building with a total area of 1.78 hectares and is located between the old custom building and border. Designed by Luka Machablishvili, the project considers all modern and necessary requirements, both in visual and functional terms, which will make for maximum comfort for consumers. More images and architects' description after the break.

Due to its architectural appearance and its size of 39.4x107.4 meters, it is best suited to the function. At the same time it has modern conceptual dimensional elements, which visually set rotational form effects around the axis on the façade. The architectural solution is converting building into static dynamic position, which responds dynamic cycle of movement and motion of the custom terminal.

Using modern construction materials, the lateral and longitudinal facades facing materials of dimensional elements are: metal panels, stained-glass windows: black aluminum profiles, internal and external high quality lighting. The building is a iron-concrete carcass from the construction point of view (columns, plates and crossbars) with flat roofing and banding basement.

სოციალური არქიტექტურა

THE PRESENTATION AT THE TBILISI ART ACADEMY

2015 წლის 4 დეკემბერს აბ.ქუთათელაძის სახ. თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიაში არქიტექტურის ფაკულტეტზე გაიმართა პრეზენტაცია “სოციალური არქიტექტურა”.

პოლონელი არქიტექტორების ჯგუფის - BudCud -ის და საზოგადოებრივი ორგანიზაციის Salony Foundation-ის წარმომადგენლებმა ვორკშოპის ფარგლებში „ლია ეზოები“ გააზიარეს საკუთარ გამოცდილება თელავში მიმდინარე პროექტის „ღვინის პარკის“ მაგალითზე, რომელიც რეგიონალური განვითარების კომპლექსური ინიციატივაა. პროექტი ხორციელდება ადგილობრივი და ცენტრალური ხელისუფლების და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ.

არქიტექტურულ ჯგუფი BudCud მოღვაწეობს თანამედროვე არქიტექტურისა და ურბანისტიკის მიმართულებით. დაარსდა 2010 წელს მათეუშ ადამჩიკის და აგატა ვოზნიტსკას მიერ. BudCud-ს მიღებული აქვს არაერთი საერთაშორისო პრიზი როგორცაა: Schindler Award Architecture “Access for All” და European პრიზი. მათეუშ ადამჩიკი ორჯერ არის პოლონეთის გამარჯვებული (European 9 Warsaw – 1st prize, European 11 Leeuwarden – საპატიო ნოდება). BudCud-ს ასევე მიღებული აქვს Architecture Newcomer Award AIT ნოდება, Award 2012 და „ლია იდეების საერთაშორისო კონკურსი“. ამის გარდა, რიგი პრიზებისა პოლონეთში, უკრაინაში ჩინეთსა და იაპონიაში. BudCud აქტიურად მართავს საჯარო ლექ-

ციებს, ატარებს სემინარებს, როგორც ადგილობრივად ასევე საერთაშორისო დონეზე.

სხვა პროექტებს შორის BudCud-მა შექმნა Bemowo Green კუნძულის პროექტი ვარშავაში, და საზოგადოებრივი სივრცის ინფრასტრუქტურული პროექტი. Millennium Park.

ვორკშოპის ფარგლებში განხილული იქნა საზოგადოების ჩართულობა ინფრასტრუქტურული სივრცული პროექტების რეალიზაციის პროცესში.

ვორკშოპის ფარგლებში გამოიკვეთა რესურსები/ადგილები თელავსა და შემოგარენში, რომლის საფუძველზე შეიქმნა პოტენციური განვითარების რუკა. შედეგად გამოიკვეთა საინტერესო ადგილები და დაიგეგმა ახალი ინიციატივები. რუკის გამოყენება ქალაქის მმართველობისა და სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციებისათვის შესაძლებელი იქნება „ღვინის პარკის“ პროექტის განვითარების პროცესში.

About us:

Bud Cud – a contemporary practice operating with the fields of architecture and urbanism. BudCud was established in 2010 by Mateusz Adamczyk (1981) and Agata Woźniczka (1986). BudCud works have been awarded and distinguished in such competitions as Schindler Award Architecture "Access for All" or European with Mateusz Adamczyk being its only Polish double – winner (European 9 Warsaw – 1st prize, European 11 Leeuwarden – honorable mention). BudCud also won the Architecture Newcomer Award AIT Tile Award 2012 and more recently International Open Ideas Competition for revitalization strategy of Voronezh Reservoir in Russia, besides being awarded numerous prizes in urban and architectural competitions in Poland, Ukraine, China and Japan. BudCud is invited to lecture, take part in conferences and tutor workshops internationally on a continuous base. In recent years BudCud created among others project Bemowo Green Island in Warsaw as an infrastructure turned public space and revitalization strategy of Millennium Park in Zielona Góra which until late 1960s served as a cemetery.

Salony Foundation – the non-governmental organisation, which was founded in 2011 by Marta Gendera and Michał Rogoziński in Zielona Góra (Poland). We develop the visual art program dedicated to the local communities, cooperating with the local government, institutions and NGOs. We are interested in relationships between the art, history, politics and the social life. Since 2012 The Salony Foundation in cooperation with the BWA Gallery in Zielona Góra run a project of social revitalisation of Millennium Park in Zielona Góra, which aim is to change image of neglected green area in the city centre.

BEMOWO GREEN ISLAND

YEAR: 2014

CLIENT: DZIELNICA BEMOWO

LOCATION: WARSZAWA, PL

PROGRAM: PUBLIC SPACE,

COMMERCIAL, CULTURE

AREA: 1,5 HA

STATUS: CONCEPT

TEAM: BUDCUD: MATEUSZ ADAMCZYK,
AGATA WOŹNICZKA, BARTOSZ GIREK,
AGATA KOWALSKA, MAGDALENA
POTOCZNA, EWELINA RACHWAŁ,
MAŁGORZATA RĄCZKA, JOHANNES
PETER STEIDL, WOJCIECH
SZYDŁOWSKI

Bemowo lacks a major public space, which could help defining district's character and establishing its trademark (an urban icon). Nowadays, the district centre is a crossing of Górczewska and Powstańców Proximity of important city functions makes the crossing full of commuters and pedestrians, who treat this space only as a pragmatic transit route. New public space near the crossing could work on the contrary to regular plaza – it would border inaccessible car zone in the centre and radiate with public functions outside from it. The street layout naturally divides the area of intervention into four zones, with each one gaining individual characteristics based on the closest context. Town Hall Square, Market Plaza, Locals Square and Green Meadow are joint with peripheral pastiche of a boulevard or pergola – pathway defined by closed circuit of zebra crossing graphics. Pedestrian path's stripes mutate inside established functional zones, emphasizing their separate character, but also showing their integrity with the whole intervention. The goal of the project was to design an iconic public space. But not only form could be iconic – in this case iconic is also specific, infrastructural character of the site. Here, colour is an icon – intense greenery, which tinges the crossing centre (altogether with roads signs and city lanterns) inaccessible for pedestrians. Surprising colour bordered with pedestrians boulevard connected to pocket parks marks the importance of this public space and its uniqueness. Due to multi-threaded design strategy, the crossing of Górczewska and Powstańców Śląskich could become a hybrid of public space and city icon – figurative, but possible to use. Centre of Bemowo district could change into ,a green island' of differentiated public functions and iconic forms.

MILLENNIUM PARK

MILLENNIUM PARK REVITALIZATION

YEAR: 2013

CLIENT: MIASTO ZIELONA GÓRA

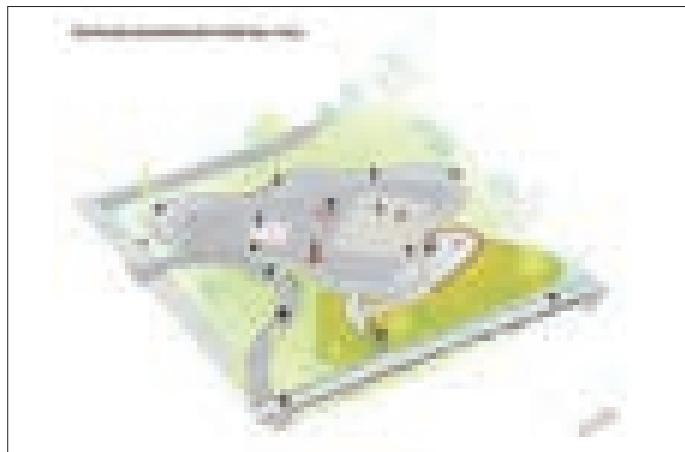
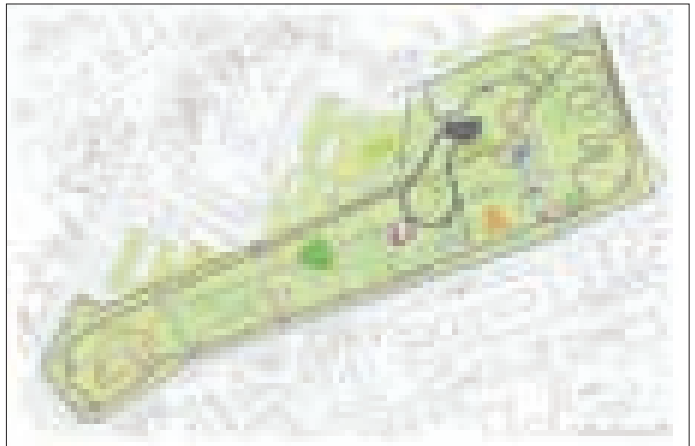
LOCATION: ZIELONA GÓRA, PL

PROGRAM: PUBLIC PARK

AREA: 9.4 HA

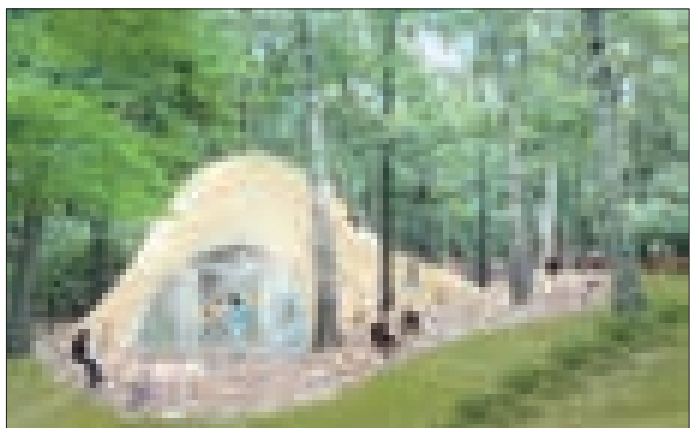
STATUS: IN PROGRESS

TEAM: BUDCUD: MATEUSZ ADAMCZYK, AGATA
WOŹNICZKA, JOHANNES PETER STEIDL, MAGDALENA
POTOCZNA, ANNA PTASZYŃSKA, JAKUB URBANIAK,
ŁUKASZ DWORNICZAK + FUNDACJA SALONY, BWA
ZIELONA GÓRA

Millennium Park in Zielona Góra until the 1960s functioned as the Green Cross cemetery. Then it was transformed into a public park, but the memory of the place prevented the local people from using the space freely and without superstitions. The Millennium Park was left abandoned despite its location in the city centre, near the main boulevard. The condition of the park is not inviting either. Upper branches of trees let hardly any light inside the park, ground level lacks lower greenery – that is why the park seems to be dark and dangerous. Main idea was to bring back life into Millennium Park by carefully listening to the postulates of a local community and eliminate spatial obstacles preventing the park from becoming a unique, multi-functional public space. Designers behaved as mediators, rendering the needs and wishes of potential users. The manual of those was provided in a report called 'Social vision of Millennium Park', prepared by Salony Foundation and BWA Zielona Góra. Architects' conclusions from the report were followed by a series of public consulting sessions throughout the whole process of designing and delivering a revitalization project. The design is not a fixed project, but an open system, which can be developed and transformed within the scheme in the prolonged time-frame. Basic rules were established to structure the park, emphasize its characteristic features and provide the city with sustainable, multi-functional public space for different users, that benefit from the space without any conflicts of interest. Nowadays the park is cut by an overlapping maze of mostly unused and faded footpaths. The project reduces existing paths and transforms them into functional network. Communication is organized with the following elements: grand pedestrian & bike loop, which allow fast commuting along the borders of the park; characteristic entrance gates to the park; longitudinal boulevard and transversal paths; strolling loops of differentiated functions and themes. Strolling loops group functions which differ in their character and target profile of future users. The abstract loop is sensorial zone, which could be explored intuitively. Zone dedicated to integration of the local community with integrated communication axis going through the Park is called the Local Community/Transit Loop. The active recreation loop defines a sport zone surrounded by lush greenery. Wandering/Sense-Stimulating Loop contains all the characteristic features of Millennium Park (terraces, historic greenery arrangements). New functions inside the park are cliché of urban public spaces' functions, modified and transformed into spontaneous and casual format of Millennium Park. Spaces in-between functional loops are filled with rows of trailing plants or low bushes. Plants inscribe multi-layered history of the park- they mark the terraces' borders and emphasize a historical arrangement of pathways. After some time, plants will go off the given tracks, forming green carpet covering the park. The revitalization project of Millennium Park leaves the site as multi-threaded space dedicated to differentiated users. Millennium Park becomes public space in the city center of Zielona Góra, with characteristics and qualities of lush green forests surrounding the city.

The revitalization project was based on a report 'Social concept for land use of Millennium Park', prepared by Salony Foundation and BWA Zielona Góra with support of Zielona Góra City Council in 2012.

JEWISH CULTURE FESTIVAL PAVILIONS

ARCHITECTS BUDCUD
 LOCATION KRAKÓW, POLAND
 DESIGN TEAM MATEUSZ ADAMCZYK, AGATA WOZNICZKA
 CLIENT JEWISH CULTURE FESTIVAL IN CRACOW
 AREA 150.0 SQM
 PROJECT YEAR 2015
 PHOTOGRAPHS COURTESY OF BUDCUD, HAIM YAFIM BARBALAT

From the architect. This year's anniversary 25th Jewish Culture Festival in Cracow celebrates Kazimierz – Jewish quarter of Cracow, as well as other Jewish districts from around the world. Following the theme, BudCud designed a temporary public space in one of a few empty squares in the district. Noticing the fact that the squares of Kazimierz are its most characteristic features, unfortunately all occupied by cars, monuments or commercial activities, with the festival architects decided to create the FKZ Quarter – an architectural device for bringing social life to the site. It is a temporary public urban situation created by multiple objects organised around a central elevated square.

The FKZ Quarter is located on the back of the Old Synagogue, at Dajwor Street, where no one goes, but

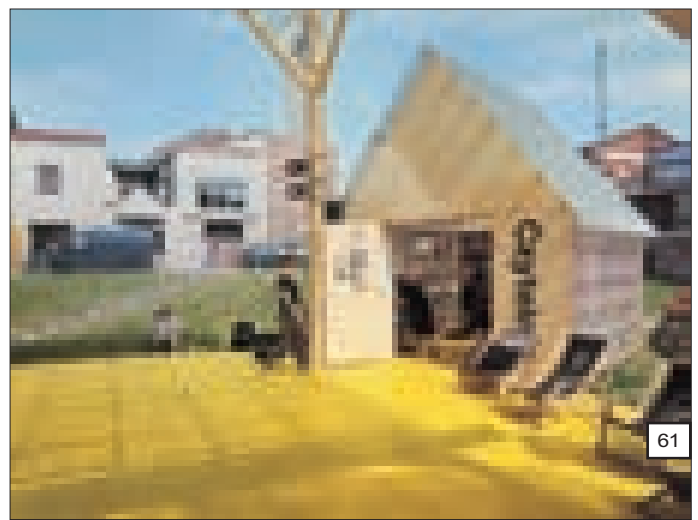
bus drivers park tourist buses along the street. The site – green lawn with a natural slope – is a secret garden, waiting to be brought to life. With a temporary program the location was made public and used by local community and tourists.

The FKZ Quarter depicts architecture hidden in local circumstances with its vernacular roofool, frames for social engagement and spontaneous behaviour, linking the commercial and the gratuitous. BudCud introduced a petite urban situation, where different volumes surround the central platform, that can become a stage, dance floor, classroom or a cafe. Three staircases – benches, a ramp and a table tennis zone complement three houses, operating as a social library, Cheder cafe and Gelada

graphic studio from Tel Aviv, where screen print workshops are held.

All the structure is made of wooden beams and thick plywood plates. The houses are finished with natural plywood and transparent corrugated plastic plates, balancing the bright colour of yellow floor. Transparent walls and roofs provide natural light inside, but also manifest the functions of singular volumes, which during night concerts become eye-catching urban lighthouses and expressive scenography.

The FKZ Quarter renders a possibility of social engagement by providing an architectural frame in forgotten public square. The design becomes a tool of living better in the city, challenging the possibilities of using the space.

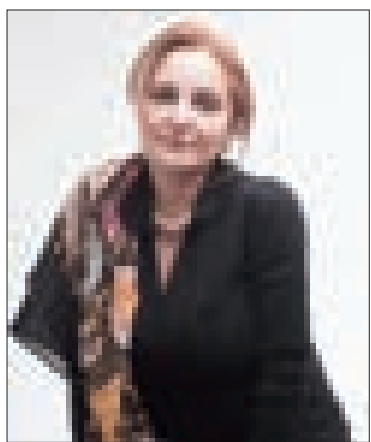

ქალაქური
ხასიათი
ინტერიერში

მდებარეობა: დარიალის ქუჩა, თბილისი
ფართობი: 160კვ.მ

თბილისში, ვაკის პარკთან მდებარე სახლში, ერთ-ერთი საცხოვრებლის სივრცეში თითოეულ მონაკვეთზე სხვადასხვა დროის სული ტრიალებს, თითოეულს - თავისი სახელი ჰქვია. სურვილისამებრ ირჩევ დროის რომელიმე ფრაგმენტს და ხდები მისი მონაწილე, ებმები „თამაშში“... მისი დიზაინი - შიდა სივრცე დიზაინერის, მაია წერეთლის იდეით განხორციელდა. ავტორმა გულდასმით შემუშავებული თემატური სცენარით შექმნა შთაბეჭდავი ექსპოზიცია. აქ დიზაინი - დეკორაცია, არც თუ ისე შორეული წარსულის, ისტორიული ფრაგმენტების ანარეკლია. საინტერესო საგნების, აქსესუარების თბილ ტონალობათა რიალში, ყოველივეს თავისი ადგილი აქვს მიჩენილი და წამყვანი როლი აკისრია. ფერით, ფორმითა და ინფორმაციით დატვირთული დეკორატიული მონაკვეთები ჰარმონიულადაა შეწყობული პატარა სამყაროს სივრცით გადაწყვეტასთან, რომელშიც არქიტექტურულ-მხატვრული ავანგარდისა და ინტელექტუალური ბოჰემის აურა იკვეთება.

ინტერიერში - გეგმარება, დიზაინი, სვეტებით თუ ზღუდარებით შექმნილი მოცულობითი კომპოზიციები ფუნქციონალურ-ესთეტიკური ხასიათის მატარებელი და თვითმყოფადია. მთლიან თუ განყენებულ ფორმებში ნაგრძნობი სივრცე განუსაზღვრელ მრავალფეროვნებას იძლევა და ამით თვითგამოვლენის სრულ ჰარმონიას სთავაზობს მნახველს.

ავტორი: მაია წერეთელი

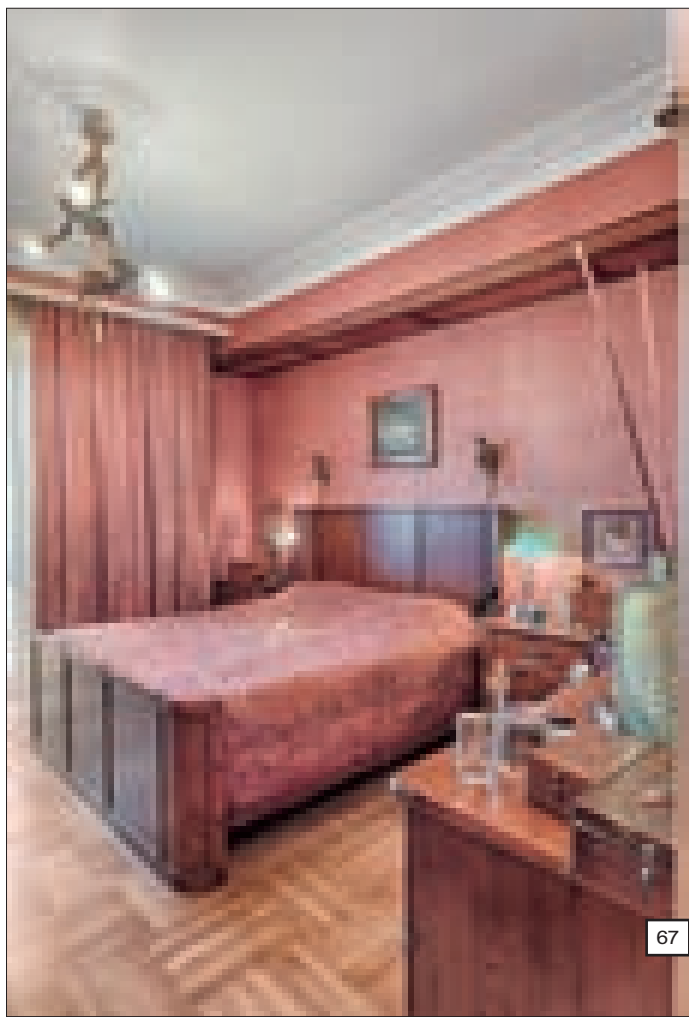
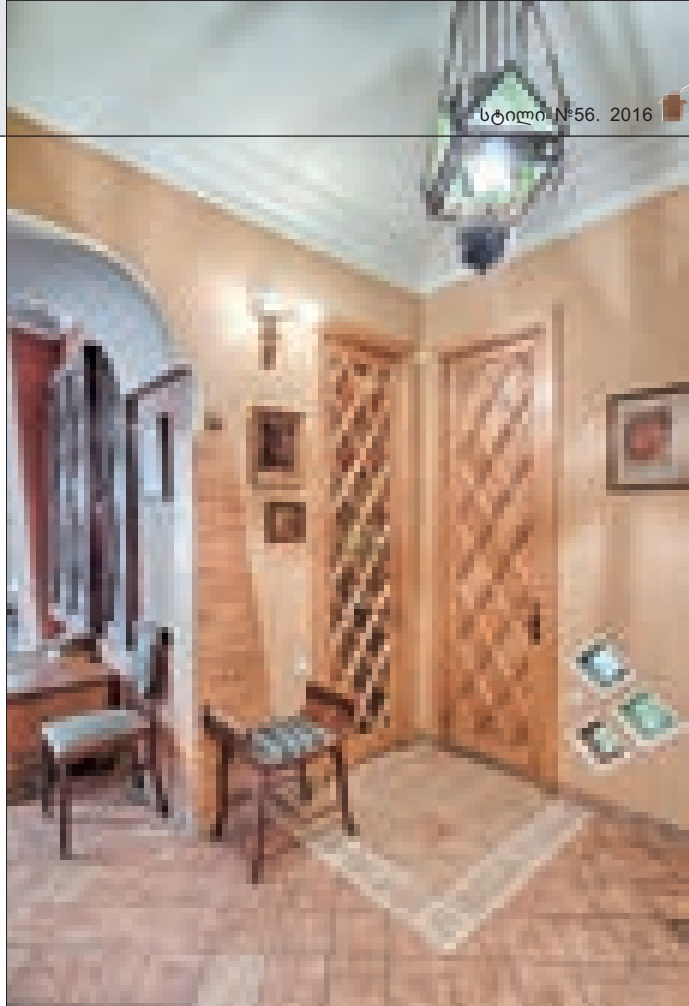
ნინო ლალიძე
ფოტობრაფი: რაფაელ არზუმაწანიძე

The urban character in the interior

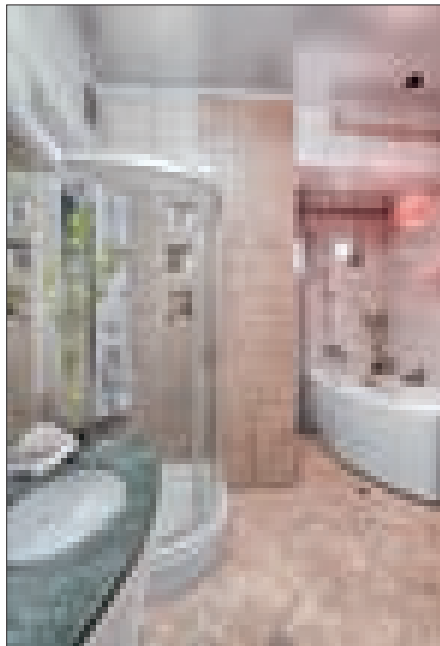
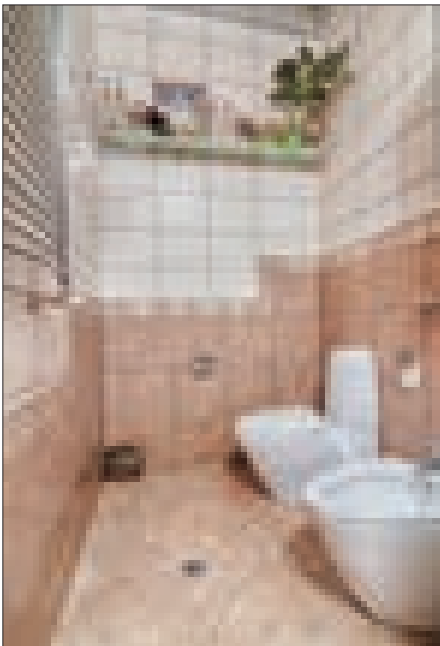
Author: Maia Tsereteli

Location: Dariali street, Tbilisi

Area: 160 m.kv

A design of residential interior belongs to designer Maia Tsereteli. The author spent a great deal of effort to develop a thematic scenario, which resulted in an impressive exposition. Design theme represents a decoration from relatively recent historical past. A variety of attractive items, accessories nestling in the interior, harmoniously match the spatial solution of this small world, saturated with the aura of artistic and intellectual 'underground'.

NINO LAGHIDZE
PHOTOS BY RAFAEL ARZUMANOV

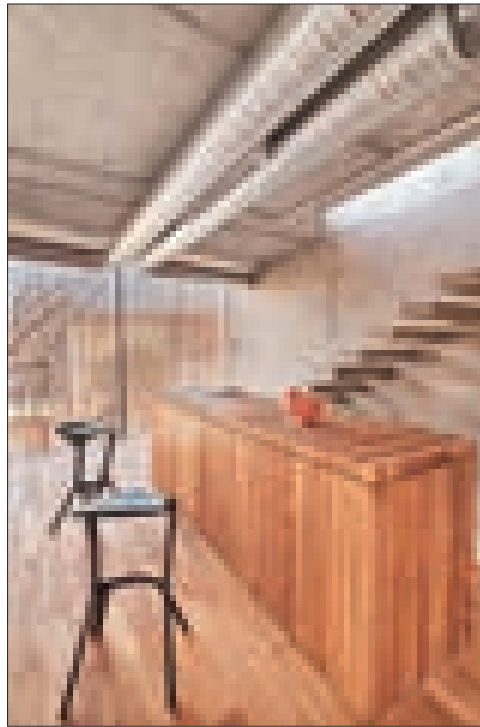
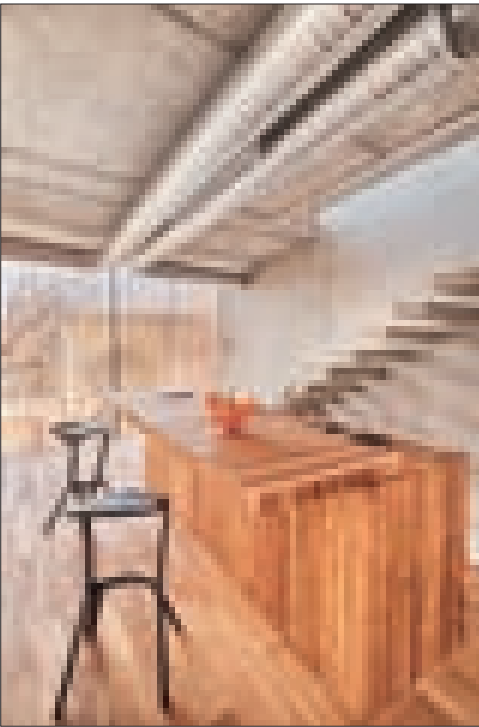

არქიტექტურული სტუდიო თბილისში

ავტორი:
მოსულიშვილი და ჰახინოხეძი
საერთო ფართი:
180 მ²
მდებარეობა:
ჭონქაძის ქუჩა, თბილისი

წარმოდგენილი შენობა თბილისში, ჭონქაძის და გერგეთის ქუჩების გადაკვეთაზე მდებარეობს. იგი არქიტექტორ გიორგი მოსულიშვილის პროექტით შეიქმნა. კარკასული ტიპის შენობის არქიტექტურა მინიმალისტურ სტილშია შესრულებული, რაც გამოიხატება ფორმათა სისადავით, ინდივიდუალურობით, ბუნებრივი განათების მნიშვნელობით და გამოყენებული მასალების და ტექსტურების უპირატესობით დეკორატიულ ელემენტებთან მიმართებაში. შენობა შედგება სარდაფისგან და 3 სართულისგან. მესამე სართული საზაფხულო ტერასაზე იხსნება.

ინტერიერში მოცულობები თავისუფლადაა განთავსებული, თუმცა მათი განლაგება მკაცრ კანონიერებას ექვემდებარება - ყველაფერი მხოლოდ სილამაზისათვის და სარგებლობისთვისაა შექმნილი. ესთეტიკა სინქრონულად ერწყმის პრაგმატიზმს. სივრცის თითოეული მონაკვეთი დამოუკიდებელი და დამთავრებულია, ყოველი კუთხე და დეტალი პედანტური თანმიმდევრობითაა შესრულებული. ფურნიტურა საერთო ასოციაციების სისტემაშია ჩართული და არსებულ არქიტექტურულ ფორმებთან ალიანსში ეფექტური და გამომხატველობითია.

სწორედ მიგნებული ინტონაციების ფონზე სახლში შესაბამისი ატმოსფერო, სასიამოვნო განწყობა, სიმყუდროვე, კომფორტი ისადგურებს და იგი მაქსიმალურად სრულყოფილი დასამახსოვრებელი სახით წარმოჩინდება.

This house, designed by architect Giorgi Mosulishvili, is located in Tbilisi, at the crossing of Chonkadze and Gergeti Streets. The skeleton-type construction features minimalist architectural style - simple forms, vivid individuality, priority role of natural lighting and prevalence of carefully matched materials and textures over decorative elements. The house has three levels. The top level opens on a summer terrace.

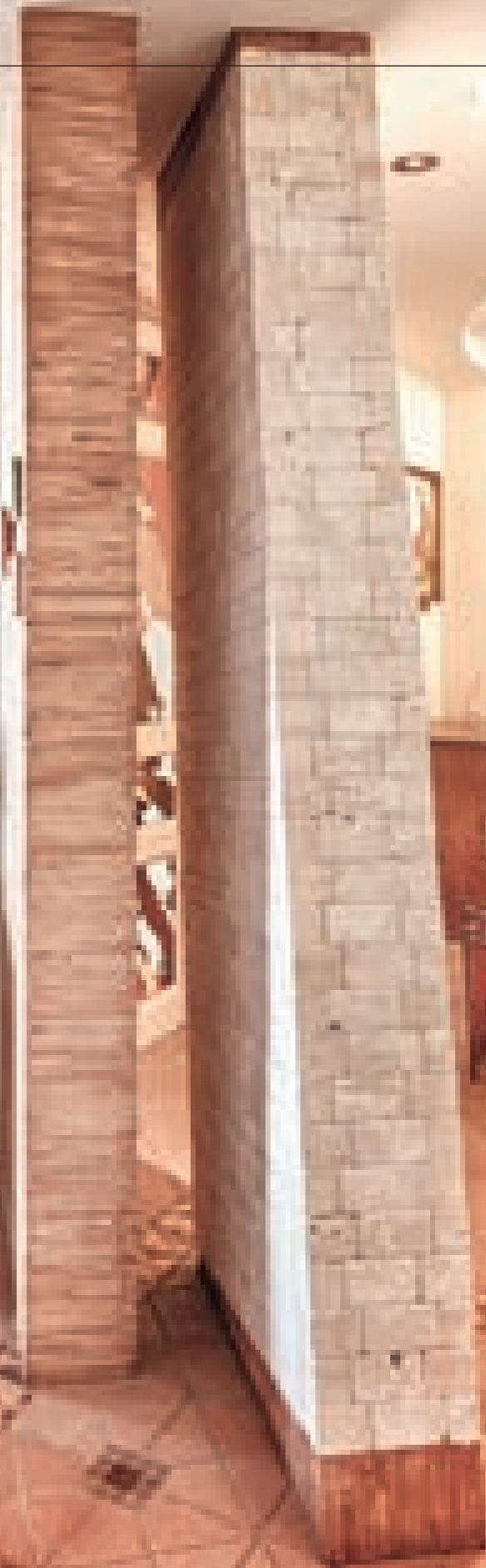
Though not rigid, positioning of spaces in the interior is subjected to a strict principle - all the elements are meant to be both practical and useful. Each segment of the interior is independent and complete, though every nook and detail is performed with meticulous consistency. Furniture forms part of the common system of associations and its alliance with architectural forms is expressive and efficient.

Correctly placed accents and inflexions help create positive atmosphere and comfort in this perfect and impressive house.

ფოტო : რაფიელ არზუმანოვი
 FOTO : RAFIEL ARZUMANOWI

დუბლექსი შუა ქალაქში

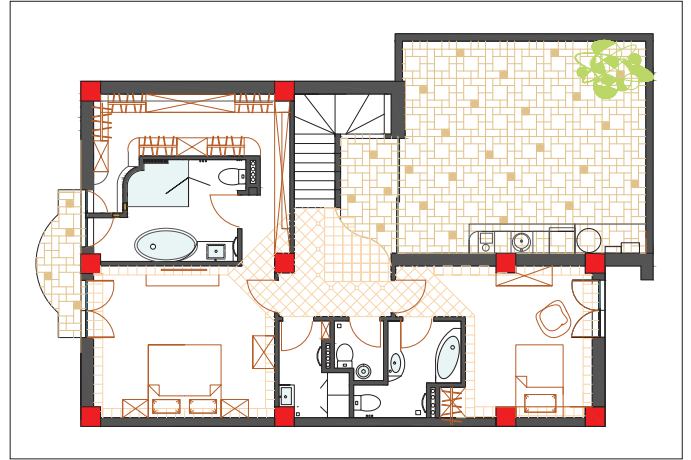
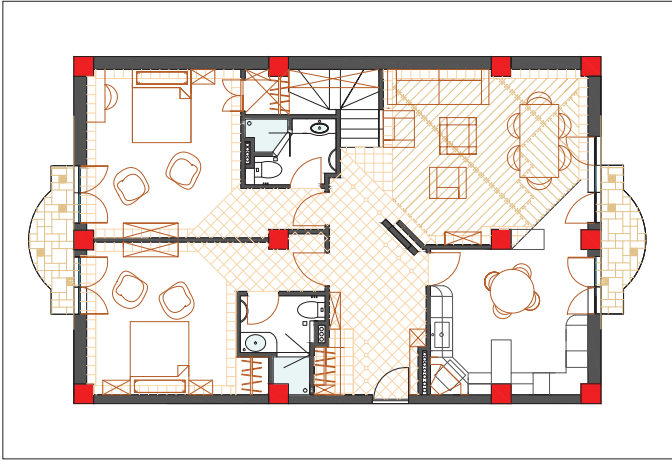
მდებარეობა: აბულაძის ქუჩა, თბილისი
ფართობი: 220 კვ.მ

ინტერიერმა განუმეორებელი სახე, რომ მიიღოს და ჩვენთან ერთად და ჩვეზე ილაპარაკოს, პროფესიონალია საჭირო, რომელიც მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი შესრულების მანერით წარმოაჩენს ერთადერთს, ინდივიდუალურობით გამორჩეულს. პროექტირება ნიშნავს, კონკრეტულ სივრცეში, გააზრებულად მოაქციო ყოფითი ცხოვრების კანონზომიერებანი. ეს მტკიცებულება მეტად მართებულია ინტერიერთან მიმართებაში. დიზაინერის მაია წერეთლის მიერ განხორციელებული, საცხოვრებელი სივრცე ზემოთ თქმულის დასტურია. იგი თვითყოფადია, რასაც ორიგინალური კოლორისტული გადაწყვეტა უდევს საფუძვლად. მთლიანი პალიტრა ოპტიმალურ ფონს უქმნის ნებისმიერ საგანს, გამოკვეთს მის მოცულობას. ინტერიერში ყოველივეს თავისი ადგილი აქვს მიჩენილი და სკულპტურული ხასიათის მატარებელია. გამოყენებულ მასალათა ფაქტურები ინტერიერისათვის დამახასიათებელ გრაფიკულ იდეას, უფრო მეტად აქცენტირებს. შიდა სივრცეში თუ ტერასაზე საერთო გამჭვირვალებაში შეჭრილი ხაზები და პარალელები, დინამიკური სიმრუდეები მაორიენტებელ მონახაზებსა და სილუეტებს ქმნიან. დიზაინერული მელოდია, მისი რითმის ცვლითა და შესაბამისი ნოტების რეგისტრის გაძლიერებითაა აგებული.

ნიმუ ლალიძე
ფოტოგრაფი: რაფაელ არაუშანოვი

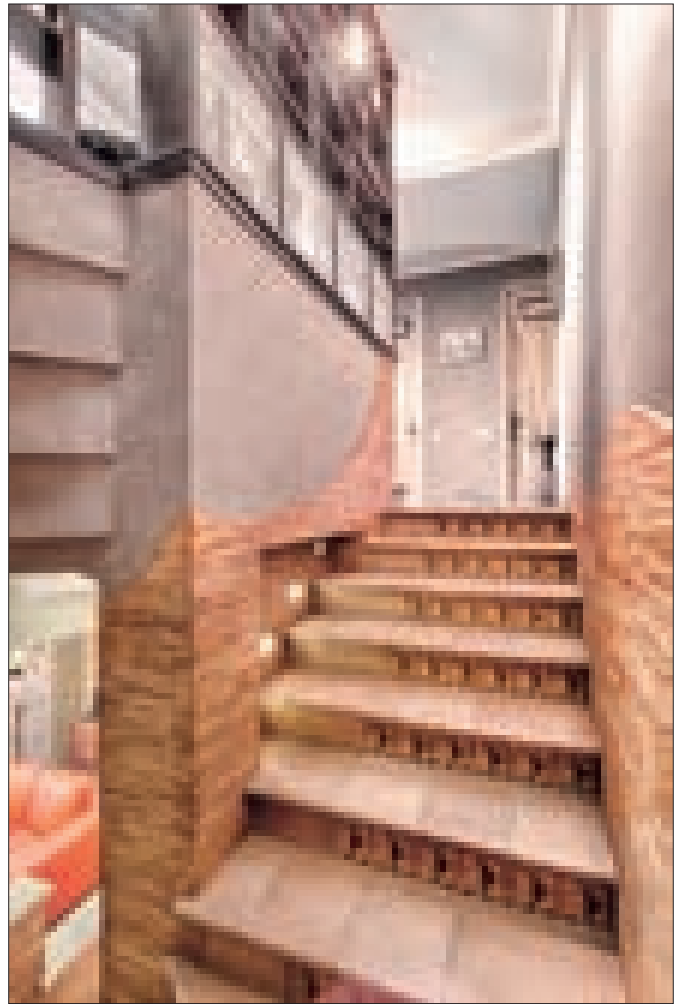
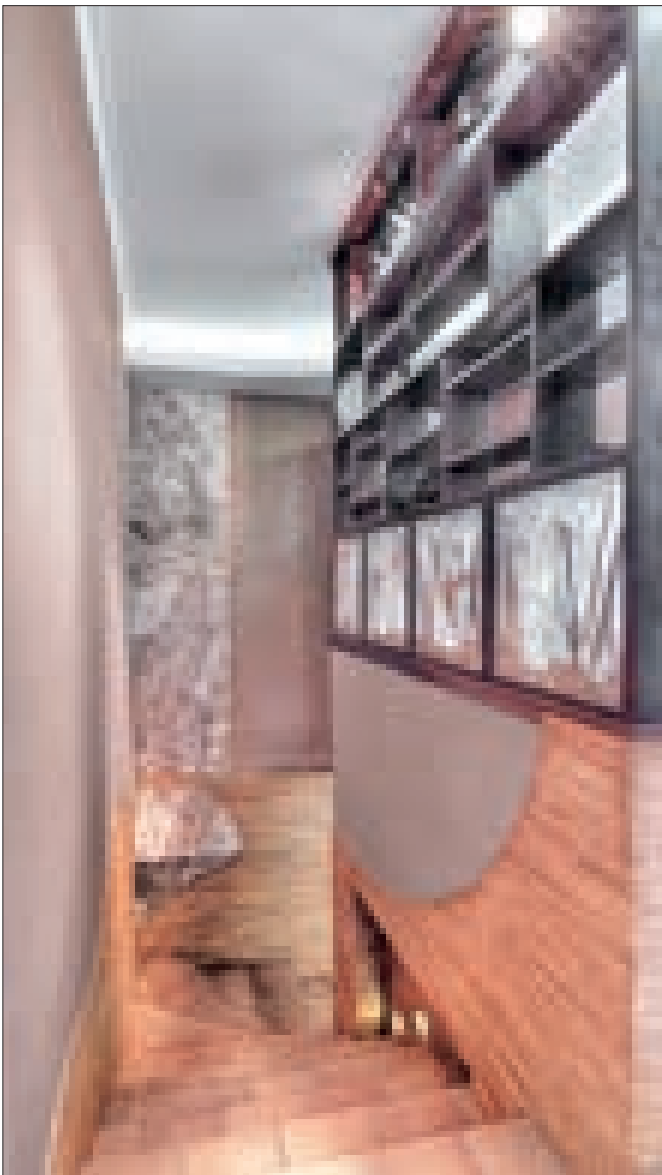

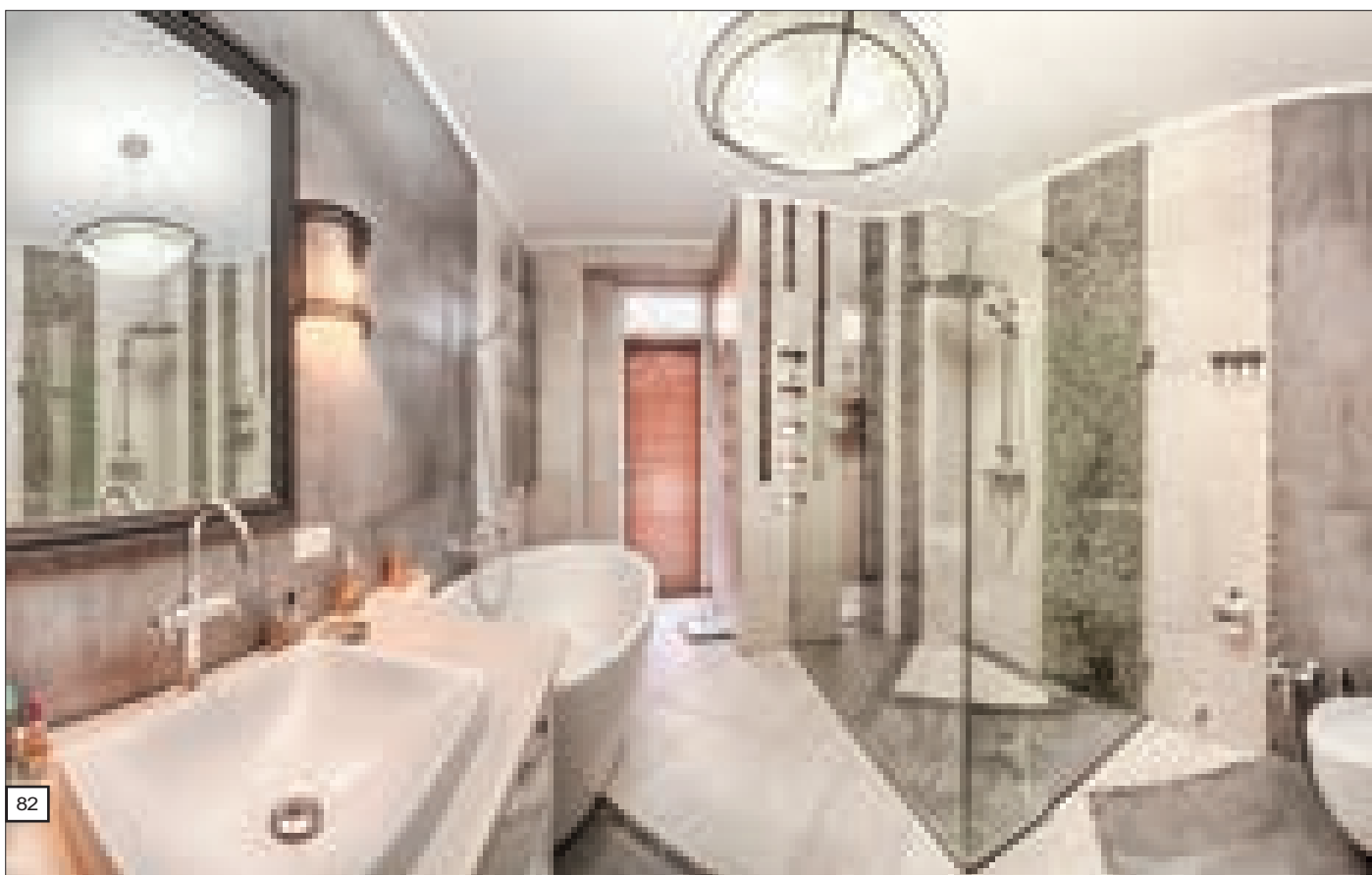
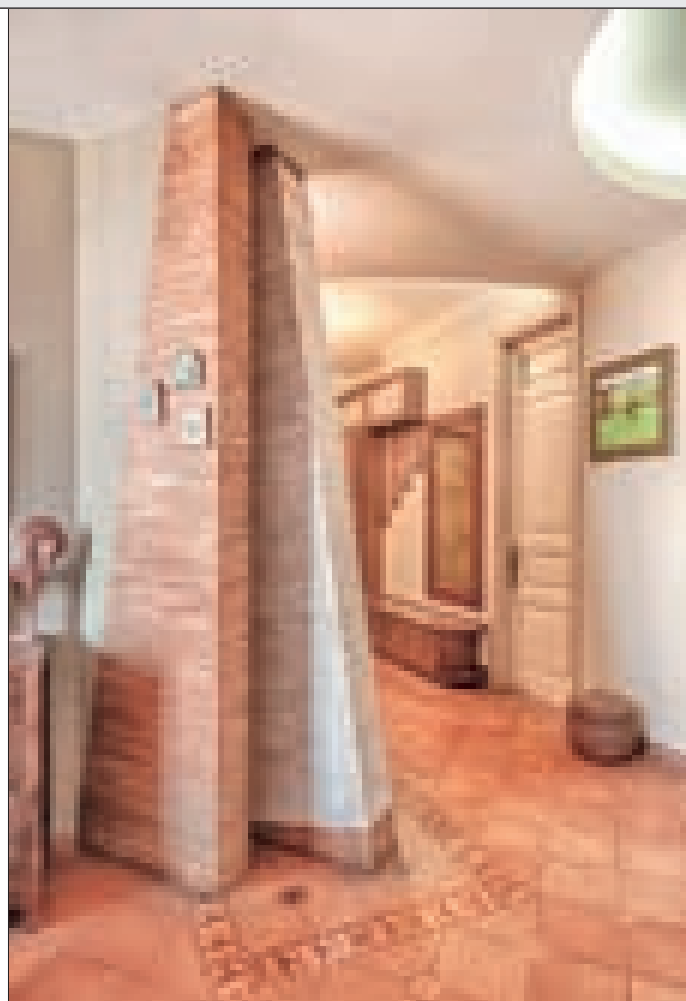
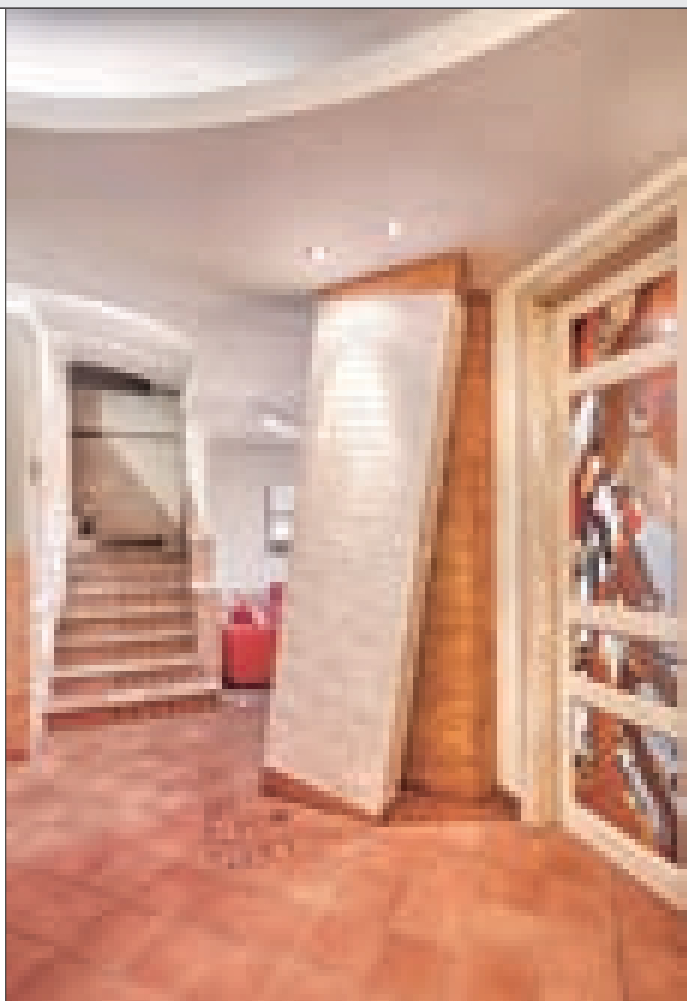
Duplex in the middle of the city

Location: Abuladze street, Tbilisi
Area: 220 kv.M

For an interior to acquire a definitive image, it requires involvement of a professional who will interpret the concept and express it in his own way. While creating an interior, a designer skillfully removes unfavorable traits and builds up an atmosphere. The above exactly corresponds to the interior of residential, designed by designer Maia Tsereteli. Original coloring solution renders the space transparent and light and creates an efficient and advantageous background to any object. Which is especially important is that all the components of the interior are put in right places and possess a monumental quality. Graphic precision of the design is further accentuated by lighting. Parallel and perpendicular lines, dynamic curves interrupting the general transparency of the space, structure the interior and facilitate orientation. The melodious flow of the design is set off by variable rhythms and tonalities.

NINO LAGHIDZE
PHOTO BY RAFAEL ARZUMANOV

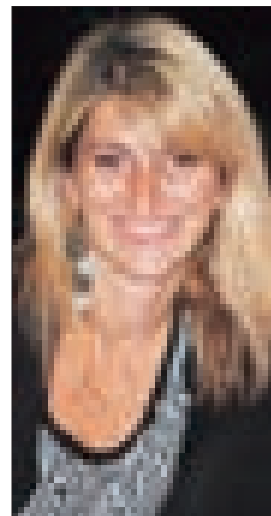

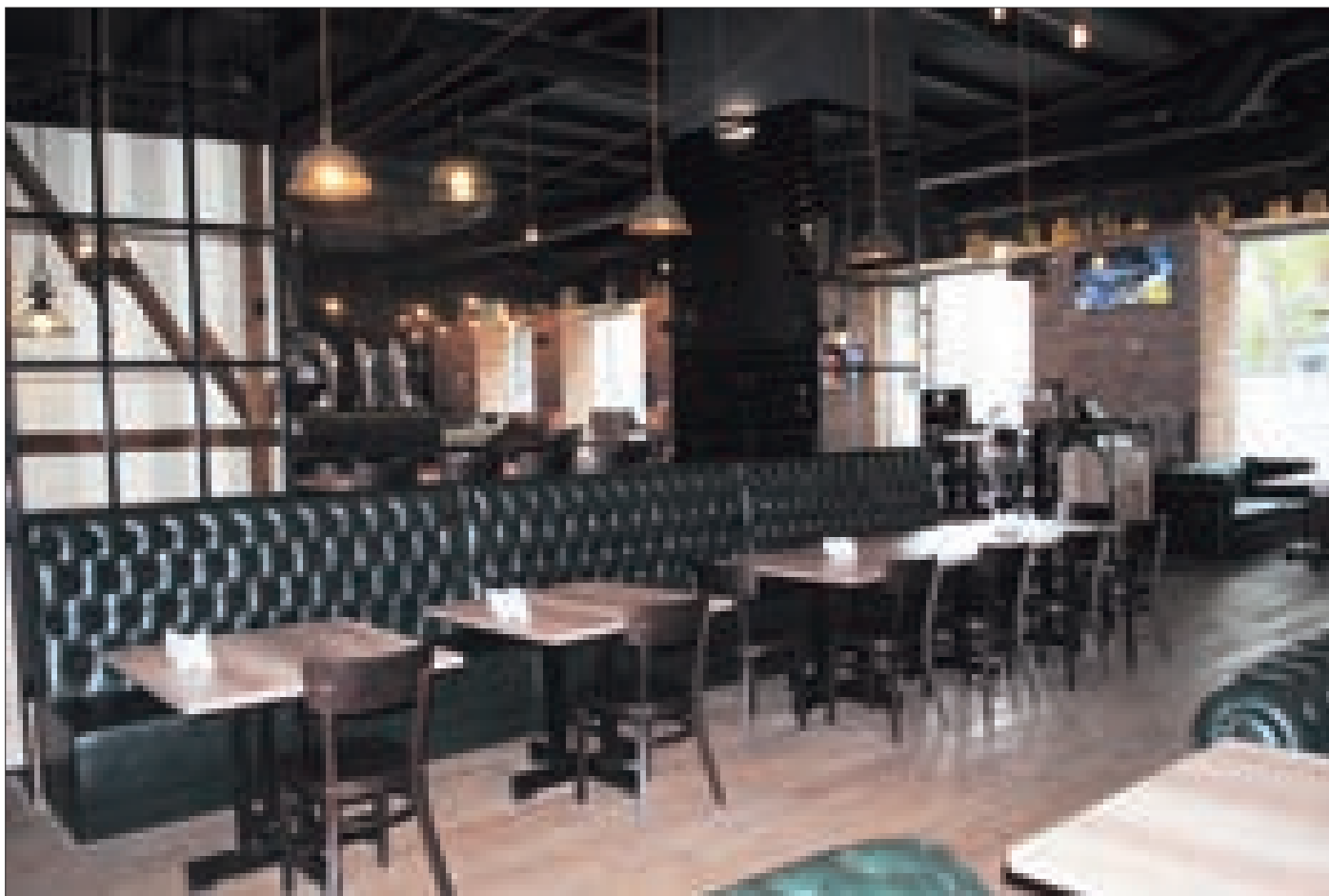
პროფესიონალური დიალექტი

საზოგადოებრივი დანიშნულების სივრცის ინტერიერის შექმნისას, დიზაინერი პროფესიულ შესაძლებლობებს მაქსიმალურად ეფექტურად წარმოაჩენს, რადგან შედეგი ორიგინალურობით უნდა გამოირჩეოდეს, ფუნქციონალურად და ესთეტიკურად შეესაბამებოდეს კონკრეტულ მოთხოვნებს და ამავე დროს გარემოს არქიტექტურულ სახეს პასუხობდეს.

დიზაინერის - ნათია კარიაულის პროფესიულ ხელნერას კონსტრუქციის სინატიფე და სისადავე განსაზღვრავს. ბუნებრივობა მასალის გამოყენებისას, ფორმათა ლაკონურობა და დინამიზმი, დახვეწილი ტონალობა და დეკორი წარმოდგენილ ინტერიერულ ფრაგმენტებში აირეკლება. ავტორის შემოქმედების კონცეფციაში განსაკუთრებული ადგილი პროპორციებისა და ფორმის ჩამოყალიბებას უჭირავს. ფორმასა და კომპოზიციაში მასშტაბური და გეგმარებითი კონტექსტის გათვალისწინებით დიზაინერმა

დიზაინერი
ნათია კარიაული

საკუთარი დიალექტი გამოიმუშავა, რაც მისი პროექტებით განხორციელებული ობიექტების აღქმისას ნათლად შეიგრძნობა. ინტერიერში მოცულობა პლასტიურად ვითარდება, ყოველი ამოცანა კონპოზიციური ხერხებითაა გადანწყვეტილი, კომპოზიციური პრინციპის მკაცრი შენარჩუნებით, სათავსოების შიდა ფორმათა მრავალფეროვნებითაა შექმნილი. დიზაინერული ელემენტების აღქმა გარკვეულ გონებრივ ფოკუსირებას მოითხოვს. სივრცეები აზრობრივად მსებად იყოფა, მათგან ზოგიერთი საერთო მოცულობაში არსებული მრავალპლანიანი ფიგურის კომპონენტია, ნაწილი კი პაერითაა სახვე და ინტერიერის ერთიანი აღქმისას, მათი კვალი მეტად მნიშვნელოვანია.

ნათია კარიაულის შემოქმედებაში ესთეტიკა იმდენად შეესაბამება პრაგმატიზმს, რომ რომელიმე მათგანის უპირატესობის განსაზღვრა შეუძლებელია. საზოგადოებრივი სივრცისათვის დამახასიათებელი ფუნქციონალიზმი არაერთგვაროვანია - ყოველი ელემენტი კონკრეტულ მიზანს ექვემდებარება და ამავე დროს სივრცის საერთო წყობასთან, კონტრასტებზე აგებული მეტაფიზიკური სისტემის მთლიანობასთანაა შეთავსებული. ცალკეულ ინტერიერზე მუშაობისას შემოქმედებითი თავისუფლება შესაძლებელს ხდის მიღწეული იქნას სტილისტური მთლიანობა. ნათია კარიაულის მრავალფეროვანი შემოქმედებითი პალიტრის აქ წარმოდგენილი ფრაგმენტები საინტერესოა, მრავლისმთქმელია და აშკარად ახალი შემოქმედებითი რეალიების განმსაზღვრელია.

ნინო ლალიძე

Professional
dialect

Constructions created by designer Natia Kariauli are distinguished for uncomplicated finesse of style. Natural approach while selecting construction materials, simplicity and dynamic flow of forms, refined coloring and décor is reflected in the interior of projects. Development of form and proportion plays an important role in the design concept of the author. Natia Kariauli has actually developed a dialect of her own, a distinctive style present in all constructions created according to her projects.

Strict adherence to compositional principles allows to diversify the structure of spaces. Interesting combinations of light and shade, dynamic movement of geometric forms, original design and compositional graphics make each composition surprisingly meaningful. The seemingly desultory distribution of volumes is subjected to strictly logical architectural principle, assigning every detail a definite function. On the other hand, careful attention toward smaller design details allows the designer define the character of the space in general. Here too, original solutions and interesting idea serve the same purpose – creation of a perfect, aesthetically unique and comfortable public environment.

NINO LAGHIDZE

გაერთიანებული საერთო ოთახი და სამზარეულო - ინტერიერი განსჯისათვის

არქიტექტორის დოქტორი, პროფესორი მზია მილაშვილი

ინტერიერის დიზაინის თანამედროვე ტენდენციები სულ უფრო მეტად იხრებიან სხვადასხვა დანიშნულების სივრცეების გაერთიანებისაკენ, რაც საშუალებას იძლევა სათავსოები არა მხოლოდ ვიზუალურად გაფართოვდეს, არამედ მათ განუმეორებელი სახე და ინდივიდუალობა შეიძინონ.

სათავსოთა გაერთიანების ერთ-ერთ პოპულარულ დიზაინერულ ხერხს საერთო ოთახი და სამზარეულოს გაერთიანება წარმოადგენს. ასეთი ინტერიერის შექმნა ყველა დიზაინერისათვის მიმზიდველი ამოცანაა, რადგან თავისუფალი გეგმარების იდეა თავისთავად მიმზიდველია. თუმცა, უნდა ითქვას, რომ ერთ სივრცეში გაერთიანებულ თითოეულ ფუნქციურ ზონას თავისი მოთხოვნები და სივრცის ფორმირების წესები გააჩნია და მათი დაგეგმარებისას მრავალი საყურადღებო ფაქტორი იჩენს ხოლმე თავს.

ისეთი განსხვავებული დანიშნულების მქონე სივრცეთა გაერთიანება როგორც საერთო ოთახი და სამზარეულოა, არც თუ ისე მარტივია. მისი პრაქტიკულად განხორციელება საკმაოდ რთულ პროცესს წარმოადგენს, რომლის შედეგადაც უნდა მივიღოთ უნივერსალური სივრცე, სადაც უზრუნველყოფილი იქნება ოპტიმალური გარემო ისეთი მრავალგვარი პროცესებისათვის როგორცაა - საკვების მომზადება, საკვების მიღება, გართობა თუ დასვენება.

გაერთიანებული საერთო ოთახი და სამზარეულო შესაძლოა ნებისმიერი საცხოვრებელი სახლისა თუ ბინის არსებული ინტერიერის გადაგეგმარების შედეგადაც მოეწიოს, ანდა იგი არქიტექტორ-დიზაინერის თავდაპირ-

ველ ჩანაფიქრს წარმოადგენდეს.

აუცილებელია რომ საერთო ოთახისა და სამზარეულოს გაერთიანების გადანყვეტილების მიღებამდე, ორივე მხარის - დამკვეთისა და არქიტექტორის მიერ ბოლომდე იქნეს გააზრებული და გათვალისწინებული ყველა ის ნაკლოვანი თუ დადებითი მხარეები, რაც ასეთ გეგმარებით სტრუქტურას ახლავს თან.

ძირითადი ნაკლოვანი მხარეები

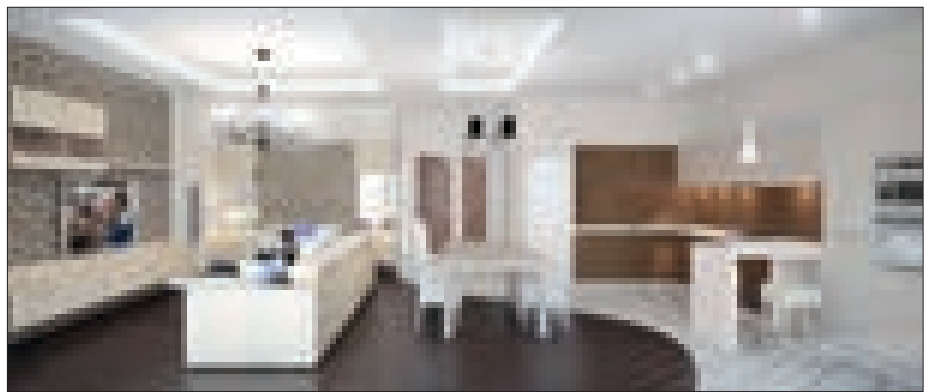
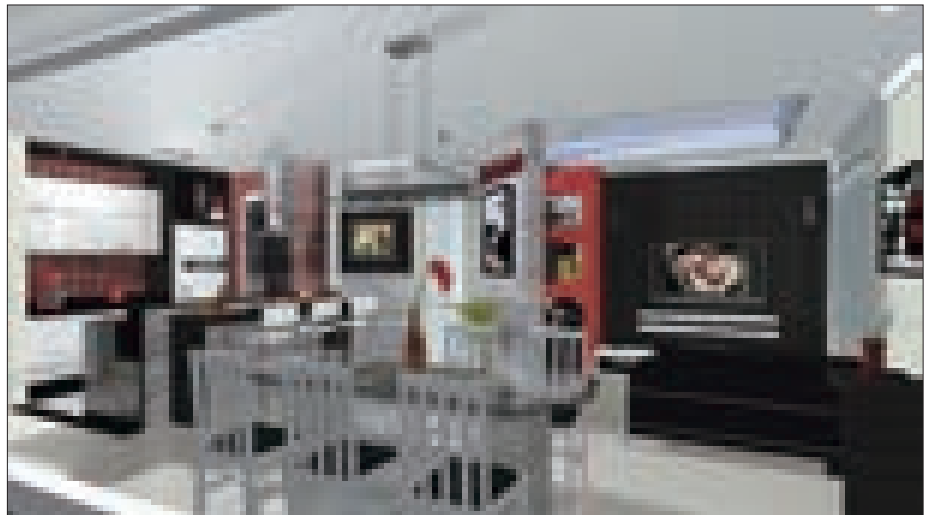
უპირველესად, როდესაც ბინის მფლობელების წინაშე სამზარეულოსა და სასტუმრო ოთახის გაერთიანების საკითხი დგება უმთავრესი, რაც მათ აღელვებთ, ეს სამზარეულოდან გამოსული სუნის მოცილების პრობლემაა.

აქ აუცილებლად უნდა ითქვას, რომ სამზარეულოსა და საერთო ოთახის გაერთიანების ტენდენცია ჩვენთან დასავლეთიდან შემოვიდა, სადაც საოჯახო პირობებში რამდენიმე სახის კერძის საფუძვლიანი მომზადება, როგორც ამას ჩვენი დიასახლისები აკეთებენ, ნაკლებადაა მიღებული. ისინი სახლში კერძებს ძირითადად ნახევარფაბრიკატებისაგან ამზადებენ ან სულაც ათბობენ. ამიტომაც ჩვენთ-

ან სამზარეულოს არომატების პრობლემა უფრო მეტად აქტუალურია. რა თქმა უნდა, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით შესაძლებელია მოეწიოს მძლავრი გამწოვი სისტემები, მაგრამ კერძების სუნის სრული ნეიტრალიზება ყველაზე საუკეთესო გამწოვითაც შეუძლებელია.

მეორე მნიშვნელოვანი საკითხი - ეს სათავსოთა წესრიგში მოყვანა და დალაგებაა. ცნობილი ფაქტია, რომ სამზარეულო სხვა სათავსოებთან შედარებით უფრო ხშირად და ინტენსიურად გამოიყენება, აქ ზოგჯერ დასაშვებიცაა მსუბუქი უწესრიგობა. მისი საფუძვლიანად დალაგებაც უფრო ხშირადაა აუცილებელი. სივრცეთა გაერთიანების შემთხვევაში კი აუცილებელი ხდება მთელი სივრცის ხშირი და საფუძვლიანი დალაგება.

მესამე რაზეც გადანყვეტილების მიღებამდე ღირს ყურადღების გამახვილება ეს სამზარეულოს ტექნიკით და იქ მიმდინარე პროცესებით გამოწვეული ხმაურია, რომელიც თავისუფლად ვრცელდება საერთო ოთახშიც, რამაც შესაძლოა ხელი შეუშალოს იქ მიმდინარე ყოველდღიურ პროცესებს. ასევე რთუ-

ლი იქნება ასეთ გარემოში სტუმრებისა და ოჯახის წევრებისათვის საზეიმო განწყობის შექმნა.

არანაკლებ მნიშვნელოვანი და გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ ასეთ გაერთიანებულ სივრცეში არ იქნება საშუალება ოჯახის ცალკეული წევრის მყუდრო განმარტოებისა და წყნარი დასვენებისათვის. ეს განსაკუთრებით საყურადღებოა მაშინ, როცა ბინაში რამდენიმე თაობის ადამიანი ცხოვრობს, არიან მოხუცები ან პატარა ბავშვები, რომელთათვისაც აუცილებელია დღის განმავლობაში წყნარი გარემო და დასვენება.

პირითადი დადებითი მხარეები

ასეთი გეგმარება ნაკლებად ერთად მრავალგვარ პოტენციურ უპირატესობას ფლობს და რაც შეეხება დადებით მომენტებს, ეს პირველ რიგში, ინტერიერის სივრცის მხედველობითი გაფართოების ეფექტია, რაც ასეთი გეგმარებით მიიღწევა და მეტად აქტუალურია პატარა ბინებისათვის. ასეთი გეგმარება მოხერხებულია მრავალი ტიპის ბინებისთვის და სწორი ფორმირების შემთხვევაში ძალიან ეფექტურიცაა.

გარდა ამისა, მრავალფუნქციური სათაფსოები ექსპლუატაციის დროს მეტად მოსახერხებელია, რადგან გაერთიანებულ სამზარეულო-საერთო ოთახში მოსახერხებელია სტუმრების მიღება და მომსახურება, რადგან ასეთ დროს დიასახლისს შესაძლებლობა ეძლევა სტუმრებთან მუდმივად ქონდეს უშუალო კონტაქტი. ამასთან, იგი არ კარგავს დროსა და ენერჯის მაგიდის განწყობასა თუ სტუმრების მომსახურებისას, სამზარეულოსა და საერთო ოთახს შორის სიარულში.

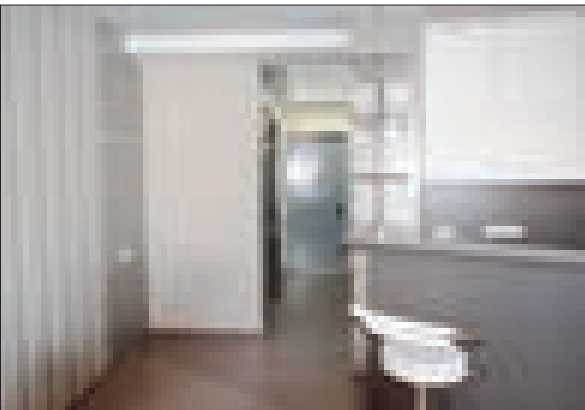
მნიშვნელოვანი პოზიტიური მომენტია ისიც, რომ დიასახლისი სამზარეულოში ყოველდღიური საქმიანობისას არ არის მოწყვეტილი ოჯახის წევრებს.

და ბოლოს, გაერთიანებული სამზარეულო-საერთო ოთახის სასარგებლოდ შეიძლება ითქვას, რომ სწორად შერჩეული სივრცის ფუნ-

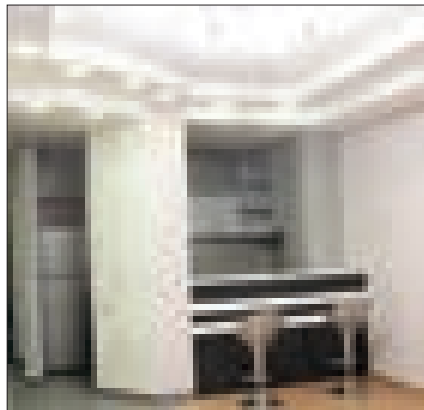

ქციური დანანევრებისა თუ სტილისტური ერთიანობისა და ფსიქოლოგიური ასპექტების გათვალისწინებით, ასეთი გეგმარება შესაძლებლობას იძლევა ხორცი შეესხას თამამ დიზაინერულ გადაწყვეტებს და შეიქმნას ორიგინალური ინტერიერი, სადაც სრულად აისახება როგორც დიზაინერის, ისე ბინის მფლობელის გემოვნება და მისწრაფებები.

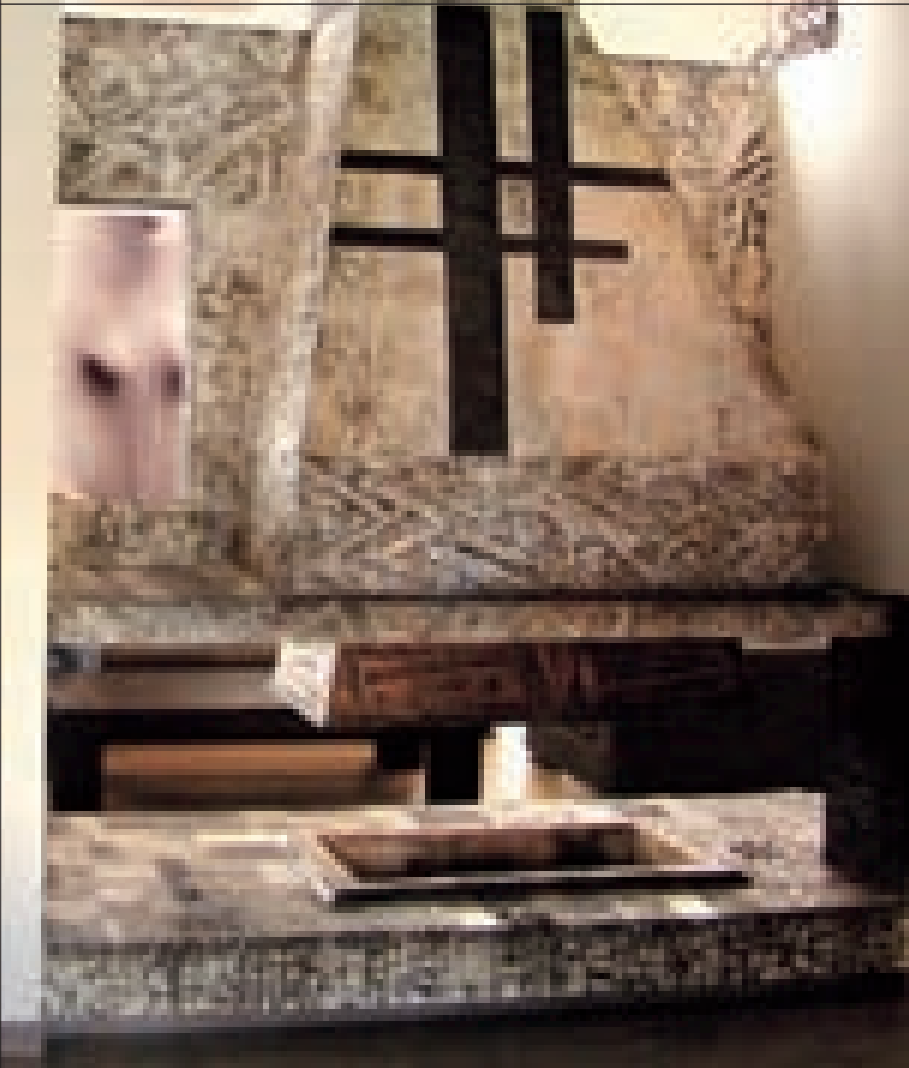
საცხოვრებელი ბინა თბილისში წყნეთის ქუჩაზე

„სტუდიო“, ტიპის საცხოვრებელი ბინა თბილისში მირიტიას ქუჩაზე

საცხოვრებელი ბინა თბილისში ბინა ბაგაზის დასახლებაში

დეკორატიული ხელოვნების სტიქია

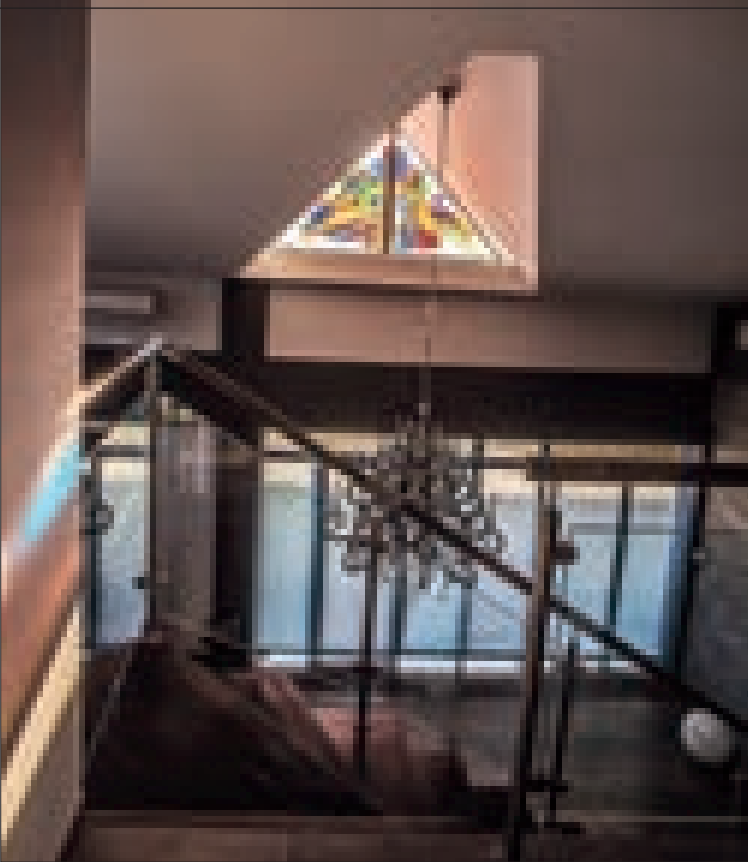

მარიკა იზორია
MARIKA IZORIA

არქიტექტურა და სახვითი ხელოვნება ალიანსში ჩვენი თანამედროვე ყოფის კომფორტს, სილამაზეს და თვითმყოფადობას განაპირობებენ. კერამიკული ნაკეთობა თუ დიზაინერული ელემენტი, ბატიკა, ვიტრაჟი - საზოგადოებრივი თუ საცხოვრებელი შენობის აუცილებელი ელემენტია. ბოლო ხანებში ისინი განსაკუთრებულ პოპულარობას იძენენ. კერამიკის ნაკეთობა, ვიტრაჟი თუ მოხატული აბრეშუმი ამა თუ იმ არქიტექტურული კომპოზიციის ცენტრის, მისი დიზაინის ლოგიკურ დასრულებას წარმოადგენს და სშირ შემთხვევაში, ინტერიერის თუ ექსტერიერის გადანწყვეტა მის ფერზე, ფორმამოცულობაზეა დამოკიდებული. დეკორატიული ხელოვნების სტიქიის ფილოსოფია შემოქმედებითი იდეების საფუძველია და თანამედროვე დიზაინერული საუკეთესო ნიმუშების შექმნისას მნიშვნელოვან როლს თამაშობს. დიზაინი განუწყვეტილვ მოძრაობაშია, სრულყოფაშია. სტილი და ფორმა ერთმანეთს სწრაფად და მოულოდნელად ცვლის.

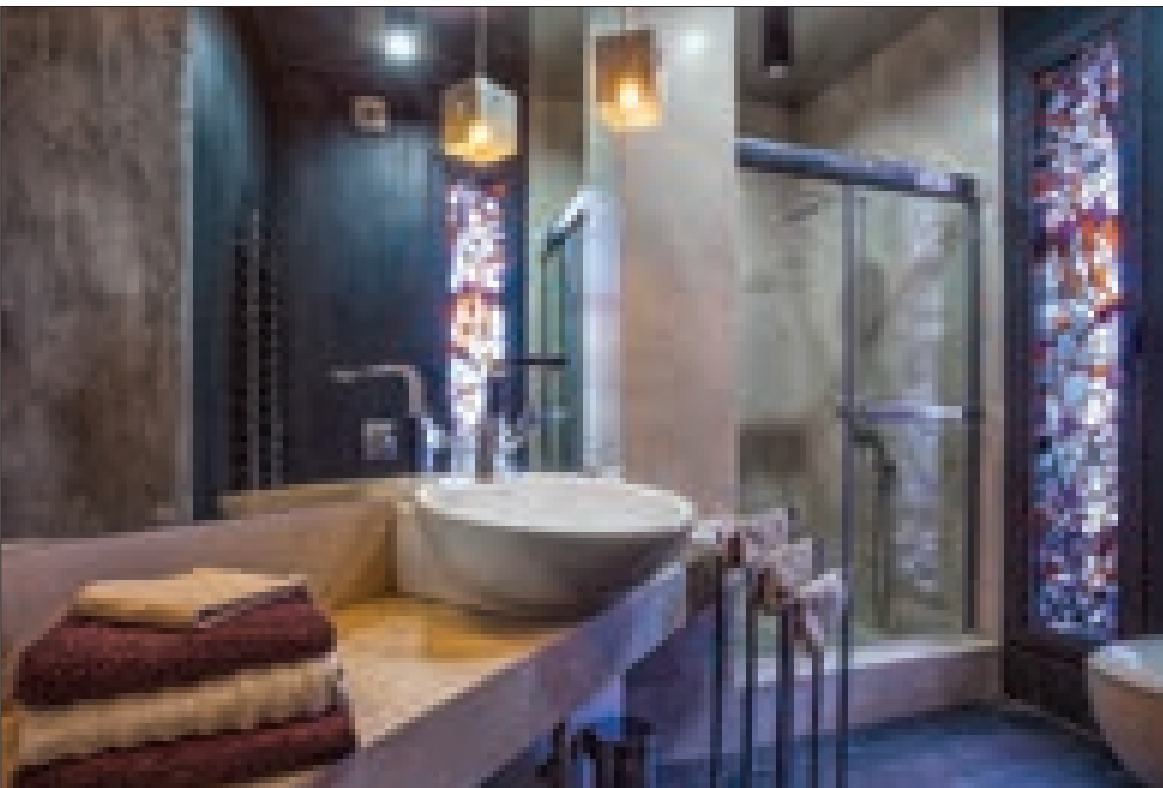
მოცემულ ჭრილში, მეტად მრავალმხრივია მხატვრების მარიკა იზორიას და ნანა იზორიას შემოქმედებითი ალიანსი. ტრადიციული მასალით უჩვეულო ფორმის მოდელების შექმნით, მათი დიზაინის პროექტირება ხელოვნების ცალკე სფეროდ გამოიყოფა. მხატვრთა ნამუშევრები მომხიბვლელია ოსტატობის ხარისხით და პიროვნულობის ნიშნითაა აღბეჭდილი.

მარიკა იზორიამ და ნანა იზორიამ თანამედროვე ხელოვნების კლასიკური საფუძვლების აღქმითა და მათი ემოციურ პრიზმაში გატარებით, საკუთარი გაცნობიერებული შემოქმედებითი სახე წარმოაჩინეს მრავალფეროვნებაში. ცალკეული მოცულობისა თუ სივრცისათვის შექმნილი მრავალფეროვნება კი, მისი შემქნელის მიმართ ინტერესებს მუდამ აძლიერებს. ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, საქმისადმი შემოქმედებითი, სკურპულოზური მიდგომით, კომპოზიციების უჩვეულო, პირობითი თუ კონკრეტული თემები სამუშაო სიბრტყიდან სხვადასხვა სტატიკურ და დინამიკურ სისტემად გამოლიანებულ მოცულობებად გარდაიქმნება.

მარიკა იზორიას ნაკეთობა კერამიკის, თიხის, ალუბასტრის საინტერესო ფაქტურების ათამაშებით კონსტრუირდება. იგი მუშაობს ურბანისტული დაგეგმარების იმ ნაწილშიც, სადაც არსებობს ხაზგასმულად კულტურული ფენა და თავისი სათქმელით ემუქრება ფორმის ახლებურ ნაკითხვას. ასეთია თანამედროვე ხედვა სამყაროსი, რომელთანაც ბრძოლა მხოლოდ არტეფაქტს შეუძლია.

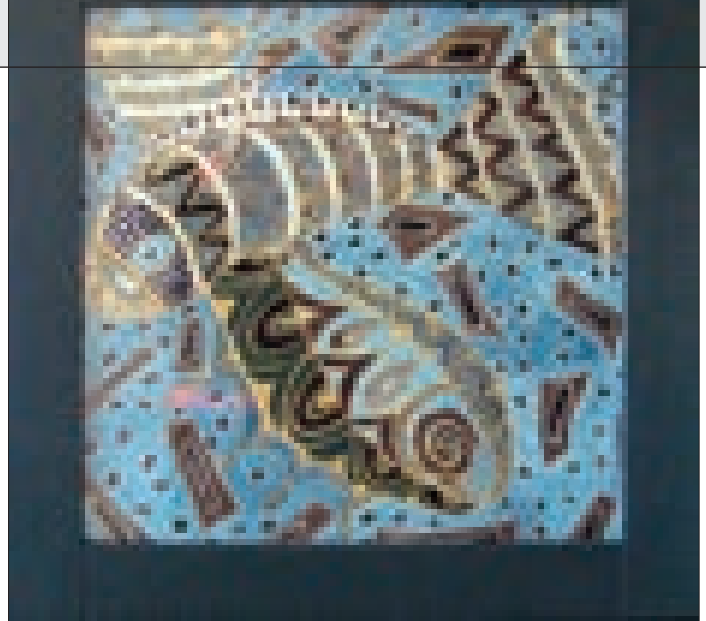
მარიკას მიერ შექმნილი კერამიკული ჩანართები და დიზაინი ინტერიერსა და ექსტერიერში ძირითადად ქართული თიხა-მინთა და ფანგიით სრულდება. იგი გეოლოგებთან და ტექნოლოგებთან თანამშრომლობით გამოიყენებს შამოს, ფაიფურს, მაიოლიკის თიხას, ქვის მასას, ფაიანსს, ალუბასტრის ქვას, მარმარილოს, ბაზალტს. ზედაპირის მოხატვისას მნიშვნელოვნწილად გამოიყენებულა ჭიქურები - თეთრი, გამჭვირვალე, ფერადი, მაიოლიკის, ასევე ლავვარდინა-ლუსტრები, ფანგები, წერნაქი, ოქრო და სხვა. ვიტრაჟის (ტიფანის ტექნიკა) შექმნისას კი - ფერადი მინა-სენდვიჩები, შამოთი, ქვის მასა, ფერადი ჭიქური, ლითონი.

მხატვართა შემოქმედებით ალიანსში განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს ნანა იზორიას ბატიკა - მშრალი თუ ცხელი წესით მოხატული აბრეშუმის ქსოვილები. ნანას ხელოვნება, ტრადიციული შემოქმედების კოლორიტის შენარჩუნებით იქმნება. მხატვრმა თავისებურად თვითმყოფადი ტექნოლოგიები შეიმუშავა. ნაკეთობათა ორნამენტალური კომპოზიციები ხალხური მელოდიის სტილიზირებული ბუნებრივი ფორმების მომცველია. მათში წუთიერების თეატრალიზებურობა, ზღაპრულობა, ფანტასტიკურობა ხაზგასმული და გამძაფრებული. ფიგურები შერწყმულია ფონთან და ამ სინქრონში ვლინდება ჰარმონიისკენ სწრაფვა, ასე რომ ახასიათებს ნანა იზორიას შემოქმედებით ხელწერას.

ჩვენს რეალობაში მარიკა იზორიას და ნანა იზორიას იდეითა და უშუალო ძალისხმევით მრავალი პროექტი განხორციელდა. მათ მიერ შექმნილი შემოქმედებითი სამყარო მდიდარი და პოეტურია.

ნიმუ ლალიძი
ფოტო: ირინა ლოჟანიძე
გურამ წიგახაშვილი

Nature of Decorative Art

NANA IZORIA
ნანა იზორია

Ceramic, stained glass, batik are an important design elements, enjoying increasing popularity in both public and residential interiors. This decorative wares accessories are efficient key points, providing logical finishing to architectural compositions - quite often, their form and volume determine overall interior and exterior design. Philosophy of this natural element, implying speed motion in any of their diverse forms, suggests creative ideas and plays an important role in creation of the best samples of modern design. In this regard, activities of artists Marika Izoria and Nana izoria, who strives to express his unusual design ideas through Ceramic, stained glass, batik appear diverse and original.

Marika Izoria's Ceramics and stained glass works are marked with high performance skill and individuality, reflecting both the author's inner world and the taste of the per-

son ordering this or that particular design. His art integrates classical background of modern art and his own emotional self into unforgettably colorful personal style, leaving an indelible impression on the onlookers.

The creative conception of Nana Izoria's batik works is based on the unique character of traditional art. By using mixed technique, the artist developed a highly original style. The ornamental composition of her works comprises stylized natural folk motives. Artistic interpretation of the daily life is accentuated and intensified into a fantastic quality. The images are merged with the background, revealing the wish to achieve harmony, so characteristic of the artist' work.

NINO LAGHIDZE
PHOTO BY: IRINA LOBJANIDZE
GURAM TSIBAKHASHVILI

“Architect Women &...”

პირველად საქართველოში

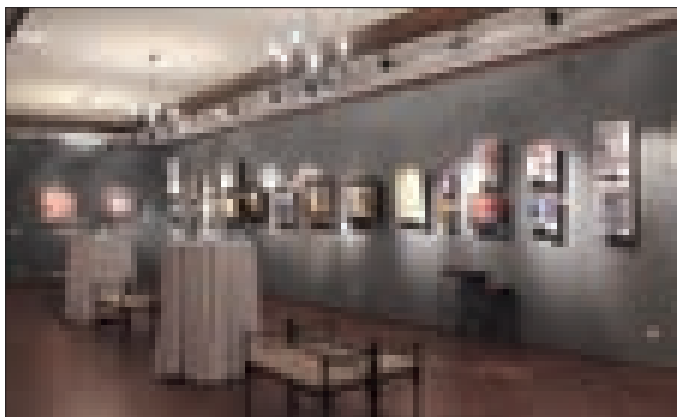
2016 წლის 14-16 იანვარს, არტ გალერეა “ახუნდოვ ჰაუსში” გაიხსნა საქართველოს და აზერბაიჯანის არქიტექტორ ქალთა ნახატების გამოფანა/გაყიდვა სახელწოდებით - “Architect Women &...”

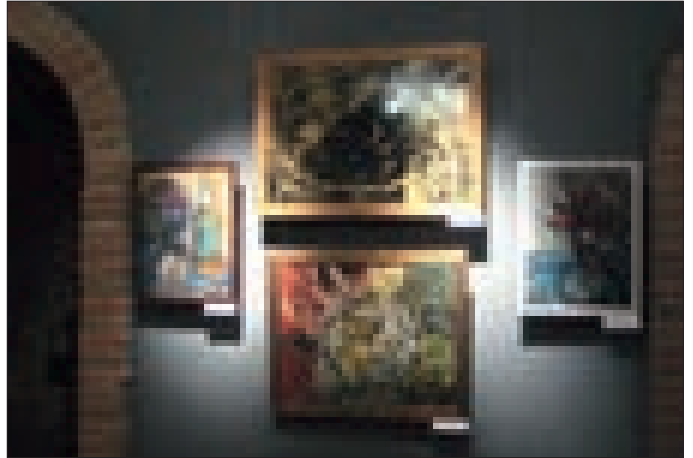
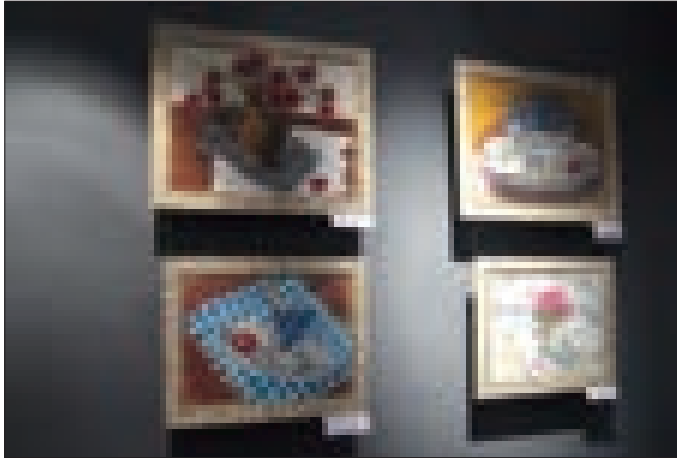
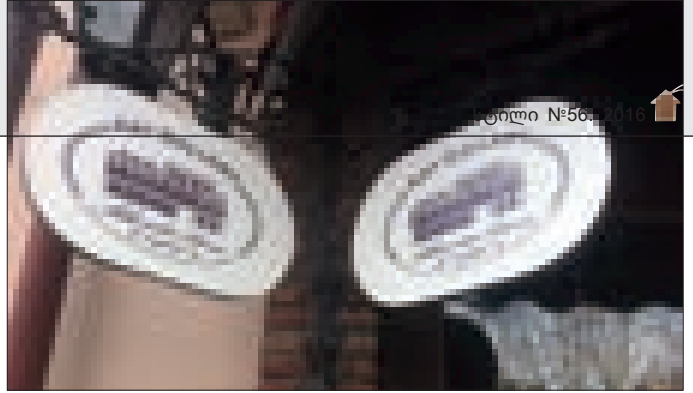
გამოფენაზე წარმოდგენილი იქნა საქართველოსა და აზერბაიჯანში დღეს მოქმედი ქალი არქიტექტორების, როგორც არაპროფესიონალი მხატვრების, შემოქმედებითი ფრაგმენტები - ფერწერა, გრაფიკა, დეკორატიული ხელოვნება. გამოფენა გამორჩეული იყო მოცულობით, შინაარსით, თემატიკით.

ამგვარი გამოფენა საქართველოში პირველად შედგა და შეძლები-

სდაგვარად, მაქსიმალურად წარმოაჩინა ჩვენი ქვეყნების – საქართველოს და აზერბაიჯანის არქიტექტორ ქალთა მრავალმხრივი ხედეა და შემოქმედებითი მაღალი პოტენციალი, ამჯერად, სახვით ხელოვნებაში.

გამოფენის მთავარი მიზანია კულტურული ურთიერთობების განვითარება შემოქმედებით კონტექსტში. მასში მკაფიოდ აისახა ქალი არქიტექტორების – არაპროფესიონალი მხატვრების – მიერ სახვით ხელოვნებაში, კულტურაში შეტანილი წვლილი.

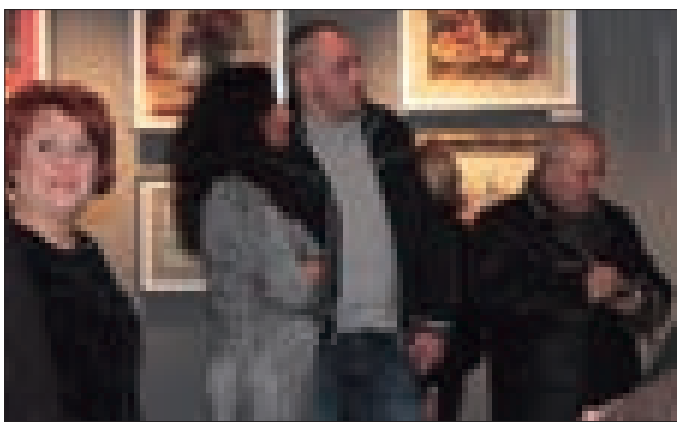
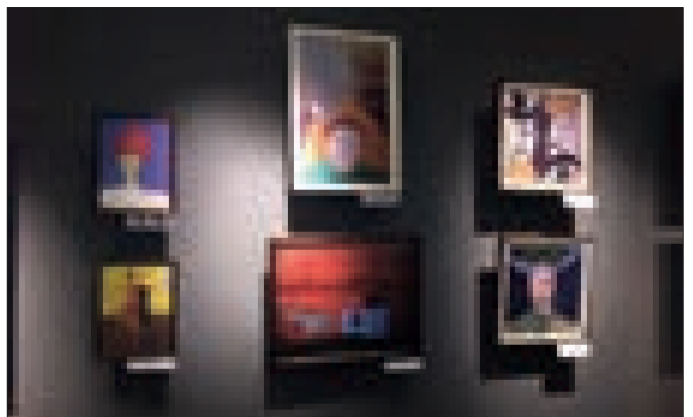

FIRST TIME IN GEORGIA

14-16 January 2016 at Art Gallery Akhundov House was opened for the first time Exhibition / sale painting of women architects of Georgia and Azerbaijani. The exhibition was called - "Architect Women &...".

Participating of the exhibition: Mehriban Muradova, Maryam Muradova, Lala Aqaeva, umru Mirzeliyeva, Matanat eldar Zade, Gagash Mamedoff, Gulnara Tsulukidze, Manana Kartvelishvili, Nunu Shatberashvili, Nino Laghidze, Dali Nazarishvili, Laliko Shashiashvili, Ana Lagidze.

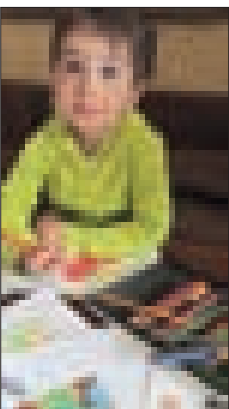
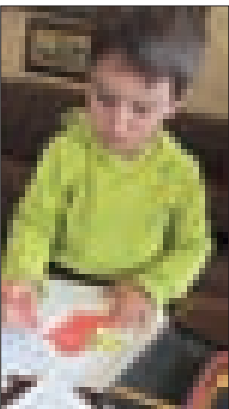
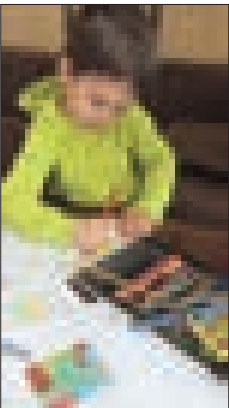
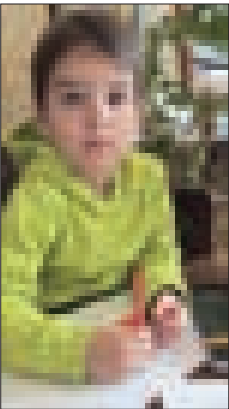
Organizers: Architectural Center, Akhundov House, Architects Association of Georgia, Style magazine.

ბავშვთა ნახატების სიბლი

ჩვენი სტუმარია ოთხი წლის ერაკლე მახარაშვილი

2016 წლის 10 თებერვალს ელენე ახვლედიანის სახელობის გალერეაში ქართველი და ირანელი ბავშვების ნამუშევრების გამოფენა გაიხსნა. ექსპოზიციაზე წარმოდგენილი იქნა ნახატები და ხელნაკეთი ნამუშევრები. საჩუქრებით და საპატიო დიპლომებით დაჯილდოვდა 16 მოსწავლე და ერთიც - 4 წლის ერეკლე მახარაშვილი.

ბავშვთა ნახატები განსაკუთრებული ფენომენია მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაში, ამიტომაც ხშირად ეწყობა, როგორც რესპუბლიკური, ასევე რეგიონალური გამოფენები.

საქართველოში ფუნქციონირებს ბავშვთა ნახატების სპეციალიზირებული გალერეა, სადაც არის, როგორც მუდმივმოქმედი, ასევე ეწყობა პერსონალური და ჯგუფური გამოფენები.

ზრდასრული ადამიანისგან განსხვავებით ბავშვის აზროვნება, ფანტაზია, სამყაროს ხედვა სუფთაა და თავისუფალი. ბავშვთა ნახატები გამოირჩევიან უნიკალური, სრულიად მოულოდნელი კომპოზიციური და ფერადოვანი გამით. თითქმის, ყველა ბავშვი სხვადასხვა ასაკი-

დან ინტერესს იჩენს ხატვისადმი, ცდილობს მისეული სამყაროს აღქმა გადაიტანოს ქაღალდზე.

ჩვენი სტუმრის, ოთხი წლის ერეკლე მახარაშვილის ნახატების თემატიკა მისთვის საინტერესო გარე სამყაროს გადმოცემაა: ესაა ადამიანები, ცხოველები, სხვადასხვა სიუჟეტები - მეტად ორიგინალური ფორმით, კომპოზიციით, კოლორისტული გადაწყვეტით. პატარა მხატვარი ერთი ხელის მოსმით, სწრაფად და ლაღად აკეთებს სიუჟეტს, ხოლო ფერის თავისუფალი შერჩევით აღწევს მოულოდნელ ეფექტებს.

ხატვის დაწყებიდან, სულ რაღაც 2-3 თვეში ერეკლეს ნახატების დონე საგრძნობლად გაიზარდა. ჯერ-ჯერობით, იგი, თითქმის ყოველდღიურად ხატავს. შინაუ-

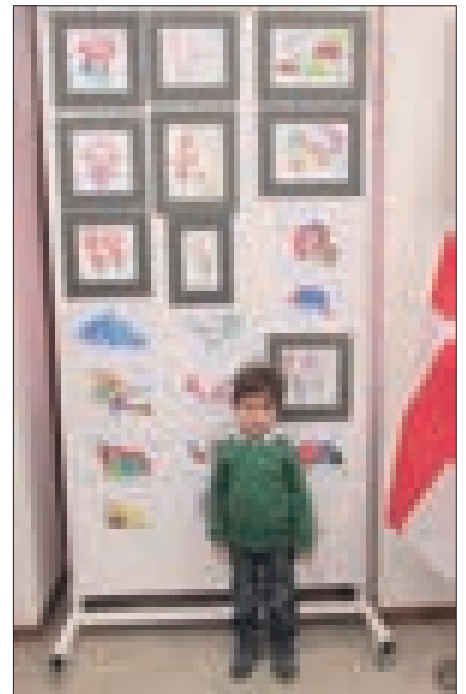

რებს უკრძალავს, ნახატის დამთავრებამდე, მის ნახვას. დამთავრებულ ნახატს კი ყველას აჩვენებს და ძალიან აინტერესებს მათი აზრი და რეაქცია.

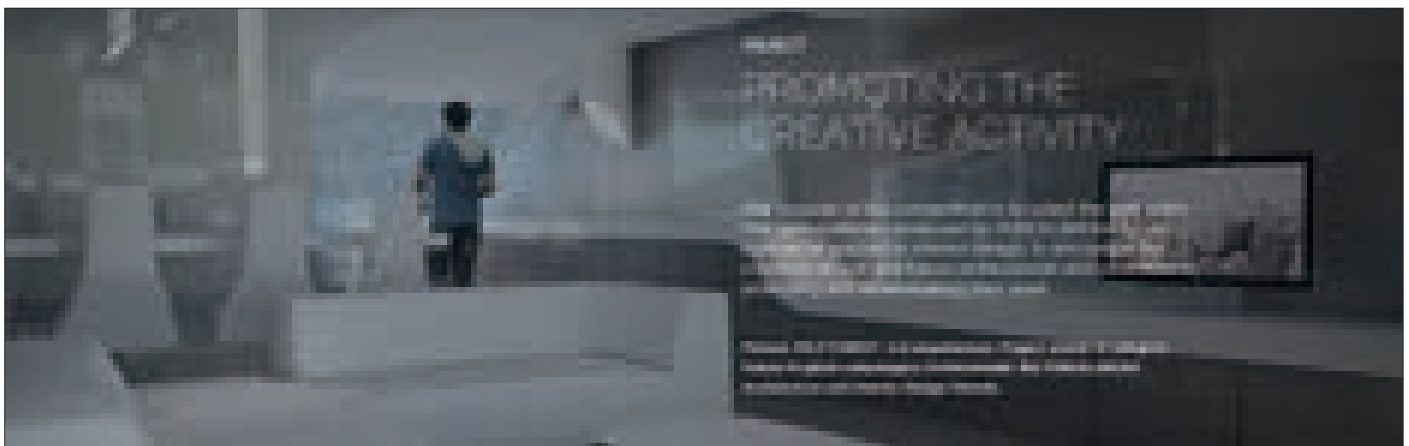
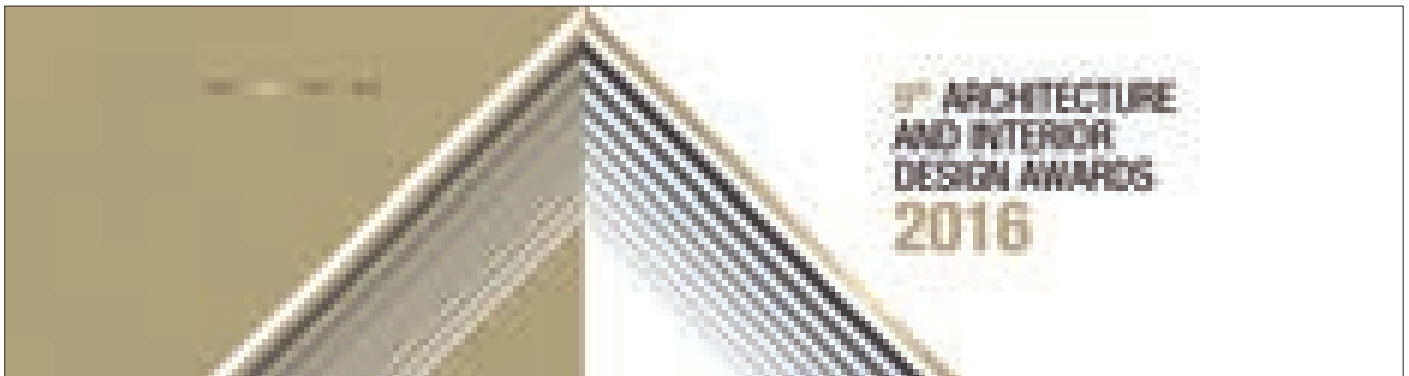
ამ ეტაპზე, მის ბავშვურ გატაცებებს შორის პრიორიტეტული ხატვაა, მაგრამ ძნელი სათქმელია, ზრდასთან ერთად, რა ინტერესები გაუჩნდება და გადავა თუ არა, ხატვა მეორე პლანზე. არ არის აუცილებელი, იგი მხატვარი გახდეს, მთავარია, მას ხატვა უყვარდეს. სწორედ ამას ვუსურვებთ პატარა ერეკლეს.

ნინო ლალიძე

International Architectural Competitions

<http://www.architime.ru/>

PROMOTING THE CREATIVE ACTIVITY

The purpose of this competition is to select the best entry that uses materials produced by PORCELANOSA Grupo companies applied to interior design, to encourage the creativity of new and future professionals and contribute to promoting and disseminating their work

Picture: KELP FOREST. n+d arquitectura. Project winner in category Future Projects subcategory Professionals. 8th PORCELANOSA Architecture and Interior Design Awards.

<http://www.porcelanosa-interiorismo.com/certamen/en>

<http://startfortalents.net/>

სიამოვნებით გასავლელი გზა

საქართველო

FM-95.1

www.fm95.1.ge

STYLE

საინფორმაციო კომპანია

ქ. თბილისი, 0186, ვაჟა-ფშაველას გამზ. №70ა

style_inbox@mail.ru

558 28-29-30